

Eldöntetlen az újpesti derby

Budapest, 1930 december 1

Hétfő, II. évfolyam 50. szám

Újpest-Hungária
2:2 (1:1)

III. ker. FC-Budai „11”
1:0 (1:0)

Ferencváros-Pécsbaranya
4:0 (2:0)

Reggeli Ujság

SZOKOLAY OLYI,
akiért Deák Árpád színész öngyilkos lett.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
V., Lipót-körút 5. Vasárnap d. u. és éjjel: V., Vilmos császár-út 34

Ára 20 fillér

Telefon: 296-99 és 125-10
Telefon vasárnap délután és éjjel: 229-31 és 253-09

Szabady Andor a napok előtt titokzatos körülmények kö- zött eltűnt adonyi szolgabíró valószínűleg öngyilkos lett

Fegyelmi vizsgálat folyt a szolgabíró ellen — Rossz társaságba keveredett, erején felül költekezett, mondja Széchenyi Viktor gróf főispán, ezért helyeztem át Adonyba — Hároméves restanciája volt az eltűnt szolgabírónak, amivel a kincstárt súlyos károsodás érte

Látogatás az adonyi szolgabírói hivatalban

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt a főkapitányság bünygi osztálya egy rejtélyes ügyben kezdte meg a nyomozást. Pénteken, 28-án délután egy jól öltözött férfi a Margithid közepéről a Dunába vetette magát. Az öngyilkosságot nemcsak a járőrök vették észre, hanem a budai oldalon veszteglő motoros mentőrség is, amely azonnal a hullámokban küzdő öngyilkos segítségére indult. Mielőtt a rendőri motoros esónak megközelíthette volna azt a helyet, ahol a fuldokló felbukkant, a hullámok már elsimultak,

az öngyilkos elmerült s a legszorgosabb kutatások ellenére sem tudták a holttestet megtalálni.

A rendőrség megindította a nyomozást, azonban az öngyilkosra vonatkozólag a legcélszerűbb adatot sem tudták megállapítani.

Vasárnap reggel az adonyi csendőrség jelentette a főkapitányságnak, hogy Szabady Andor adonyi szolgabíró, tiszteletbeli főbíró pénteken, 28-án reggel Bata Lajos autófuvarozó gépkocsijával elindult azzal, hogy hivatalos ügyekben Székesfehérvárra megy s azóta nem adott életjelt magáról, bár elutazása előtt azt mondotta, hogy legkésőbb szombaton délelőtt visszatérkezik Adonyba. A csendőrség gyanusnak találta a szolgabíró távollmaradását és azonnal nyomozni kezdett. Így állapították meg, hogy

nem Székesfehérvárra ment, hanem Budapestre vitte magát a kocsival és a Belvárosi kávéház előtt az autóból kiszállt

és azt az utasítást adta Bata Lajos fuvarozónak, hogy amennyiben két órán belül

nem jönne vissza a kávéházhoz, úgy menjen vissza a községbe.

A budapesti főkapitányság is széleskörű intézkedéseket tett annak megállapítására, hogy az eltűnt szolgabíró a pénteki napon hol fordult meg Budapesten és kikkel érintkezett. Ugyanakkor az eltűnt szolgabíró személyleírását megküldték az összes dunamenti községek előljáróságainak azzal a figyelmeztetéssel, hogy fokozottabb mértékben vizsgálják meg a Dunából kifogott holttesteket. Lehetséges, hogy

a Margithid péntek délutáni öngyilkosa azonos Szabady szolgabíróval,

mert egyes szemtanúk — akik ép mentek keresztül a Margithidon, amikor az ismeretlen a Dunába vetette magát — hozzávetőlegesen olyan személyleírást adtak, amely az eltűnt szolgabíróra ráillik. Mindamellet a rendőrség más irányban is folytatja a nyomozást, mert Szabady Lajos szolgabíró öngyilkosságát nem tudják kellőképpen megindokolni.

A főkapitányság eltűnési ügyekkel foglalkozó egyik detektívesoportját bízta meg a rejtélyes ügy kibogozásával és valószínű, hogy a detektívek rövidesen olyan adatok birtokába jutnak, amelyek részben világosságot derítenek az adonyi szolgabíró eltűnésére.

Adony, november 30.

A Reggeli Ujság kiküldött munkatársától.

Futótüzként terjedt el vasárnap délután Adonyban az a hír, hogy Szabady Andor szolgabíró a jelek szerint öngyilkosságot követett el. Általános megdöbbenést és részvétet keltett Szabady öngyilkosságának a híre. A környékbeli birtokosok is jól ismerték a fiatal

szolgabírót, aki kedvelt tagja volt a megyei vadásztársaságoknak. Soha senki nem vett észre olyan jelet, amelyből következtetni lehetett volna, hogy a 38 éves férfi idegrendszere felbomlott, vagy anyagi zavarok közé sodródott. Vidám, fiatal férfi volt Szabady Andor. Apja ismert székesfehérvári ügyvéd volt, ő a háborút, mint tüzérszolgálat végig, leszerelése után szintén Székesfehérvárra került és egy év óta működött Adonyban.

Az adonyi főszolgabírói hivatal vezetője, Meszlényi Béla hat héttel ezelőtt súlyosan megbetegedett és gyógyulás végett külföldre utazott. A főszolgabírói hivatal vezetését ekkor Szabady Andor vette át, aki előbb rendőri büntetőbírói funkciót végzett. Nagy ambícióval, munkakedvvel vezette a hivatalt, csakis egészen bizalmas barátai tudták, hogy Szabady Andornak az ellene folyamatban tett fegyelmi ügy nagyon fáj. Néhány nappal ezelőtt érkezett meg fegyelmi ügyében a döntés. A legkisebb büntetéssel,

dorgálással sújtották bizonyos szolgálati hanyagság miatt,

Szabady attól félt, hogy a közigazgatási pályán való karrierjét kettőtöri a fegyelmi büntetés. A döntés megérkezése óta sokat sétált magányosan; látszott rajta, hogy tervezget valamit.

Pénteken reggel Bata Lajos autófuvarozót behívatta a hivatalába s megkérdezte, el tudná-e őt vinni Székesfehérvárra? Az autófuvarozó igennel válaszolt, mire a szolgabíró felöltötte bekecsét, kezébe vette zöld vadászkalapját s mintha csak néhány órára távozna, beült az autóba. Senkinek nem szólt egy szót sem. A község egyik házában al-

bérletben lakott, lakásán sem hagyott hátra üzenetet.

Mialatt robogtak Székesfehérvár felé, a szolgabíró előreszólt a volán mellett ülő Batához:

— Különböznék menjünk inkább Pestre.

Elhagyták Székesfehérvárt, Budapest felé robogott az autó, amikor Szabady szolgabírónak új ötlete támadt:

— Mégis menjünk csak vissza Székesfehérvárra.

Az autófuvarozó vissza akart fordulni, de Szabady idegesen rászólt:

— A legközelebbi állomáshoz menjen. Vonnat akarok szállni.

A legközelebbi állomáson a szolgabíró megkérdezte az állomásvezetőt, mikor megy Székesfehérvár felé vonat. A válasszal nem volt megelégedve, Batát arra utasította, hogy menjen mégis Budapest felé. Dél volt már, amikor megérkeztek a fővárosba. Szabady kiszállt az autóból, öt percig némán állt a kocsival, gondolkodott. Aztán azt mondta a sofőrnek:

— Délután négy órakor várjon engem a Belvárosi-kávéház előtt. Várjon rám negyedőtig. Ha nem jönnek, menjen csak haza.

Bata délután 4 órakor a Belvárosi-kávéház elé állt,

várt félhatig Szabadyra, de a szolgabíró nem jelentkezett.

Az autófuvarozó ekkor hazatért Adonyba s jelentette, hogy a szolgabíró Budapesten maradt

Szabady Andor váratlan eltávóazása már gyanusnak tűnt fel, hiszen vezető nélkül maradt a főszolgabírói hivatal. Nyomban jelen-

Havas, sáros
Időben az uj

pehelykönnyű Wimpasing SLIPPER-SÁRCIPŐ

Elegáns, rendkívül simulékony,
gyorsan és fáradság nélkül felve-
hető és lehúzható.

Könnyű, de erős anyaga folytán
az uj WIMPASSING-SLIPPER az
Ideális és nélkülözhetetlen sárcipő.

Trikóanyaggal bélelve, felhajtott szegélyű talppal.

Ára:

Férfi: **P 7.90** Leányka: **P 5.10**
Fiu és női: **„ 6.90** Gyermekek: **„ 4.60**

Minden valódi Wimpasing cipő talpán az oldalt feltüntetett
csillagvédjegy látható.

WIMPASSING

Nagybani eladás: Palma, Budapest, VI. Paulay Ede- u. 12.

tést tettek Szabady bejelentés nélküli eltávozá-
sáról a főispánnak, aki intézkedett aztán,
hogy Kenessey Gyula sárbogárdi főszolgabíró
számon ki Adonyba, vegye át a főszolgabírói
hivatal vezetését s egyben vizsgálja át a hi-
vatal ügykezelését. A sárbogárdi főszolgabíró
vasárnap reggel meg is jelent Adonyban,
nyomban megkezdte a rovincsolást.

A Reggeli Ujság munkatársa beszélgetett
Kenessey főszolgabíróval, aki a következőket
mondotta:

— Nem tudunk semmit arról, hogy mi törté-
tént Szabady Andorral. A szombati lapok be-
számolnak arról, hogy pénteken estefelé egy
férfi a Dunába ugrott. Ennek a férfinak a
személyleírása megegyezik Szabady Andoré-
val. Az időpont is egyezik, félünk tehát,
hogy a Duna pénteki öngyilkosa Szabady
szolgabíró volt. Mindnyájan azt kérdezzük
egymástól, miért követte el a szörnyű tettet,
de senkinek tud válaszolni a kérdésre. Én
most kezdem meg a hivatali vizsgálatot, az
eredményt természetesen még magam sem tu-
dom.

Széchenyi Viktor gróf főispán nyilatkozata

A Reggeli Ujság munkatársa a hír vétele
után telefonon érintkezésbe lépett Széchenyi
Viktor gróf főispánnal, aki Szabady Andor
adonyi szolgabíró, tiszteletbeli főbíró ügyével
kapcsolatban a következőket mondotta:

— Tény az, hogy Szabady ellen vizsgálatot
folytattak le különböző szabálytalanságok
miatt, amelyeket megállapítottak. Ezek a
szabálytalanságok nem voltak nagyon súlyos
természetűek és nem sikkasztással kapcsola-
tosak. A fegyelmi vizsgálat mindössze azért
büntette meg Szabadyt, mert rendkívül nagy
restanciát találtak Szabady hivatali munká-
jában.

Igy számos kihágási ügy hevert nála,
olyanok, amelyek elévültek a lassu keze-
lés alatt, s ezen a címen a kincstárt meg-
lehetős károsodás érte. A kihágási ügyek
tudniillik három év alatt elévülnek s
nála több ilyen elévült ügyet találtak meg.

Az így okozott kincstári károsodás összegét
meghatározni még hozzávetőlegesen sem tu-
dom ebben a pillanatban. Azt tudom, hogy

Szabady ezeket az összegeket megtérítette. A
legutolsó ilyen megtérítés összegét, 800 pengőt
körülbelül tíz nap előtt fizette be.

— Most, hogy azt hallom, hogy végzetes
tettre szánta el magát, azt gondolom, nem
lehet tudni, hogy

az elmúltakért, a fegyelmi miatt tette-e,
vagy hogy valami más is nyomta a lelkét.

Ezt csak az utólagos vizsgálat, a rovincsolás
derítheti ki.

— Szabady a székesfehérvári központi fő-
szolgabíróvá volt eredetileg szolgálatra
beosztva, ahol ezektől a restanciáktól elte-
kintve, általában használható köztisztviselő-
nek mutatkozott. Később ügylátszik

rossz társaságba keveredett, amely arra
ösztönözte, hogy anyagi viszonyain jóval
felül költözzön.

Igy természetesen kölcsönöket vett fel, és ha-
marosan eladósodott. Hogy ettől az életmód-
tól és társaságtól megszabadítsam, mintegy
esztendővel ezelőtt áthelyeztem Adonyba, ahol
igen nagy meglepődésre végezte munkáját.

Szabady további elő- léptetésre nem számít- hatott

Szabady Andor eltűnésével kapcsolatban a
Reggeli Ujság munkatársa kérdést intézett
Havranek József dr., Fejérmegye alispánjá-
hoz, aki a következőket mondotta:

— Tény az — ugymond —, hogy Szabady
Andor három nappal ezelőtt eltávozott és
azóta nem adott életjelt magáról. Helyette-
sül Theisz Andort, a székesfehérvári köz-
ponti főszolgabíróstól rendeltem ki s Ke-
nessey sárbogárdi főszolgabíró már át is adta
Szabady hivatalát az utódjának.

— Amennyiben kétségtelenül igaz Szabady

Andor eltűnése, akkor annak nem lehet más
az oka, mint

az az ítélet, amit a közigazgatási bíró-
ság fegyelmi választmánya hozott súlyos
hivatali mulasztásai miatt és melynek
során a választmány előléptetésének két-
évi megvonására ítélte.

Ugyanezért tudomására hozta az ítélet,
hogy a vármegyében további előmenetelre
nem számíthat és jobban teszi, ha más pá-
lyára lép. Még egyszer ismétlem, ha öngyil-
kosságot követett el, ennek csak az lehet az
oka, hogy nagyon szívére vette az ítéletet,
annál is inkább, mivel Szabady feltűnően
ragaszkodott a vármegyei szolgálathoz és
most kétségtelenül vált előtte, hogy a to-
vábbi előmeneteltől mindörökké el van zárva.

Az eltűnt szolgabíró budapesti hölgyismerőse csütörtökön levelet kapott Adonyból

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az adonyi szolgabíró eltűnése ügyében
megindított rendőri nyomozás megállapította
már a vasárnapi nap folyamán, hogy Szabady
Andor adonyi szolgabíró budapesti látoga-
tásai alkalmával egyik hölgyismerőst, aki a
Széna-tér 7. számú házban lakik, többször
felkereste.

A Reggeli Ujság munkatársa meglátogatta
a szolgabíró hölgyismerőst a Széna-téri la-
kásán, akitől az alábbi felvilágosításokat
kapta:

— Szabady Andor már hónapok óta nem
jelentkezett itt, azonban napokkal ezelőtt egy

levelet írt, amelyben kiment a távolmaradását
és azzal indokolja, hogy a főszolgabíró beteg,
akinek hivatalát most ő látja el. Ebben a le-
velelben — amely csütörtökön érkezett — azt
is írja, hogy

szombaton este Adonyból Székesfehé-
várra utazik, mert egyik barátjának akkor
lesz az esküvője.

— Hogy Szabady ezen az esküvőn részt-
vett-e, azt nem tudom. Arra sem tudok fel-
világosítást adni, hogy a pénteki napon, ami-
kor Szabady Budapestre érkezett, hol járt, mit
csinált, kivel találkozott.

A főváros az idén még nem vesz részt a Nemzetközi Vásár r. t. megalakításában

Elkészült a polgármester átirata — A Kamara az 1931-iki vásárt
még saját maga rendezi meg

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Mint ismeretes, a kereskedelmi minisztérium-
ban bizalmas tárgyalások indultak meg arra vo-
natkozóan, hogy a Budapesti Kereskedelmi és
Iparkamara által rendezett nemzetközi vásárt ön-
állóvá fejlesszék és erre vonatkozóan a Kamara
vezetősége memorandummal fordult egy kormá-
nyhoz, mint a főváros polgármesteréhez. A ka-
mara elgondolása szerint részvénytársaság for-
májában alakulna meg a Nemzetközi Vásár,
amelynek

egynegyedrészt a Kamara másik negyed-
részt a GyOSz, a harmadikat a főváros és a
negyediket az állam alkotná, mint részvé-
nyes.

Az állam és a főváros tulajdonképpen nem kel-
lene, hogy pénzt áldozzon a részvénytársaságban
való részvételre, csupán azt a körülbelül száz-
ezer pengőnyi közterhet kellene elengedni,
amely évenként terheli a Nemzetközi Vásárt és
bizonyos, a veszteségek pótlására szolgáló „Aus-
fallgaranciát” kellene nyújtani a részvénytársasá-
gnak.

A GyOSz és a Kamara 250—250.000 pengős
részlet jegyezne és a terv még olyan előrehaladott
stádiumba jutott, hogy a GyOSz körleveleket is
bocsátott ki, amelyekben megkezdte a Nemzet-
közi Vásár Részvénytársaságban való részvétel
céljaira a gyűjtést.

Értesülésünk szerint a kormányban is megvan
a hajlandóság, hogy a Nemzetközi Vásárnak az
ügyét a Kamara elgondolásában karolja fel, a
részvénytársaságnak az idén való megalakulását
azonban

megakadályozza a polgármesternek az át-
irata, amely most készült el és amelyet a
napokban küldtek meg a Kamarának.

A 180.125—1930. számú átiratban a polgár-
mester megállapítja, hogy „a vásár szükségességének
fontos hivataláról ma már senki sem kell meg-
győzni, mert a vásárhoz fűződő sok köz- és ma-
gánérdek következtében a vásár fontossága a
köztudatban él.” Megállapítja az átirat azt is,
hogy az Áruminta Vásárnak az utóbbi években
elért óriási fejlődése a kamara önzetlen vezeté-
sének tulajdonítható. Eppen azért nem látna szí-
vesen a főváros, ha a vásár kikerülne a Kamara
gondozása alól, de azért az önállóvá való fej-
lesztését sem ellenzi.

csupán a részvénytársasági formát tartja meg-
gondolandónak, mert az a fővárosi közöze-
mek terén sem bizonyult célszerűnek.
Az átirat éppen ezért felveti a vásár önállósítása
szempontjából az

egyesület formát

és ajánlja, hogy altruista alapon vásáregyesüle-
tet alakítsanak.

Befejezésül azt kéri a polgármester a Kamará-
tól, hogy

1931. évi vásárt kivételesen még a saját ha-
táskörében rendezze meg,

mert a székesfőváros a Kamara által kívánt
anyagi kérdésben állásfoglalni nem tud akkor,
amikor a régi törvényhatóság felszámolása kü-
szöbön áll és az új törvényhatóság még nem
alakult meg.

Információnk szerint a főváros vezetősége nem
akar olyan angazsmánokba belemenni, amelyek
az új városházát terhelnék. Ugyanaz az állás-
pont érvényesült, amikor a szerdai közgyűlés
napirendjéről nemcsak a vásár ügyét, hanem a
Tattersall és az új lovarda ügyét is levették
a napirendről. Tudvalevő, hogy az ügyletverseny
egyesület elköltheti mostani helyéről és a fővá-
rostól azt kérte, hogy a Tattersall-pályát en-
gedje át a versenyek céljaira, aminek fejében
400.000 pengő költséggel fedelt lovardát épít
és tízenöt év múlva magát a pályát is átadja a fő-
városnak összes épületeivel együtt, ha ez alatt
az idő alatt a totalizátor díjak után nem kell il-
letményeket és adókat fizetni. A főváros ebben a
kérdésben sem kíván döntést provokálni és az
a magyarázata annak, hogy mindkét kérdést le-
vették a közgyűlés napirendjéről.

A Kamara részéről nyert értesülésünk szerint
a főváros átirata már meg is érkezett a Kamara
elnökségéhez, amely annak tartalmát tudomásul
vette, belátva, hogy lényeg nem alkalmasak a
fővárosi választások előtt az idő arra, hogy eb-
ben a kérdésben döntsének a városházán.

Választ is küldött már a Kamara a főváros
átíratára, amelyben bejelenti, hogy hajlandó
1931-ben megrendezni a saját rezsijében a
Nemzetközi Vásárt,

ennek azonban előfeltétele az, hogy a főváros
és az állam is elengedjék 1931-ben a vásárt saját
közterheket, ami a jövő tavaszi vásár alkalmával
több mint 80.000 pengőre rug. A kormányban és
a városban is megvan a hajlandóság ennek a
kedvezménynek a nyújtására, mert mind a két
tényező belátja, a budapesti vásárok közgazda-
sági és idegenforgalmi jelentőségét, úgyhogy
most már

biztosra vehető, hogy 1931-ben is meglesz a
budapesti Nemzetközi Vásár,

amelynek az előkészítő munkálataihoz már hozzá
is fogtak a Kamarában s napok múlva megha-
rozzák és publikálják a vásár terminusát is.

TUNGSRAM

MEGBIZHATÓ

JÓ

MINDENKI ÖRÜL. HOGY OLCSÓBB LETT A

RÓZSA

Váci-utca 6 (Kristóli-tér sarok)

BUNDA

Csikobunda 500 P.-tól feljebb

Pézsabunda 650 P.-tól feljebb

Perzsabunda 1300 P.-tól feljebb

Amiért Rákosi Jenő harcolt, annak beteljesülése bizonyos, mint a napfölkelte — üzenete Rothermere

Fényes ünnepséggel leplezték le vasárnap délből Rákosi Jenő szobrát — Lord Rothermere üdvözlését Ward Price, a Daily Mail főszerkesztője tolmácsolta

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap már a kora délelőtti órákban megkezdődött a közönség felvonulása Rákosi Jenő szobrának leleplezési ünnepére. Sűrű rajokban mentek az emberek az Erzsébet-körút, a Kertész-utca és Dohány-utca kiszögellésénél levő térség felé, ahol a nagy magyar újságírófejedelemlnek lepellet leborított szobra várta az ünnepséget. A környező házak, a Newyork épülete zászlódiszbe öltözött erre a napra, az ablakokból hatalmas piros-fehér-zöld és piros-sárga-zöld lobogók len-

gedeztek. Az ablakokban mindenütt emberfejek százai, az erkélyek pedig zsúfolásig tömve kíváncsi érdeklődőkkel. A körút egyik oldaláról a másikra húzott villanydrótokon óriási selyemzások üneplik a napot. A rendőrség intézkedésére a forgalmat a köruton a Rákóczi-utól egészen a Wesselényi-utcaig még délelőtt 11 órakor elzárták, innen kezdve csak a rendezői jelvényvel, a meghívóval vagy belépőjeggyel bírók léphettek be az elzárt területre.

A zsúfolt tér

A kép a szobor körül káprázatos. Városi házak festői mentés-kacagányos uniformisban állanak feszes vigyázban és kezükben hatalmas zászlót tartanak. Az előkelőségek már 11 óra után gyülekezni kezdenek, úgyhogy mire az ünnepség negyed egy óra tájban megkezdődik, talpalatnyi hely sincs az ünnepség színhelyén.

Ward Price beszéde

Az ünnepség a Himnusz elénekzésével kezdődött, amelyet az Operaház énekkara adott elő. Ezután Ward Price, a Daily Mail szerkesztője, Rothermere lord megbízottja lépett a drapériával díszített szószékre és angol nyelven a következőket mondotta:

— Kegyelmes Uram, főpolgármester ur, hölgyeim és uraim! Lord Rothermere legmélyebb sajnálatára nem tudott módot találni arra, hogy személyesen vegyen részt ezen az emlékező ünnepen és én nem részesítettem abban a kitüntető megtisztelésben, hogy képviseljem itt. Nekem jut tehát az a szerencse, hogy az ő nevében arra kérem Budapest polgármesterét, hogy

a város polgársága nevében fogadja el Lord Rothermeretől Magyarország egyik legkiválóbb és leghüségesebb fiának, Rákosi Jenőnek szobrát.

Együttal megkéri Lord Rothermere arra is, hogy

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 296—99 és 125—10

Önök főpolgármester ur és a Rákosi Szoborbizottságnak, valamint a kitűnő művésznek legmelegb elismerését fejezzem ki azért a segítségért, amit a terv életreklésében neki nyújtott.

Rothermere üzenete

— Lord Rothermere ezenfelül személyes üzenetet bízott rám, amelyet van szerencsém az alábbiakban tolmácsolni:

— Főpolgármester ur! Budapest polgárai! Nem lehetek ugyan önök között a mai napon, hogy tisztelegjek Rákosi Jenő emléke előtt, a szívem és gondolataim azonban önökkel vannak, amikor ezeket a szavakat hallgatják.

Közöttem és az önök elnyomott, de bátor és nemeslelkű nemzete között az elmúlt évek alatt a rokonszenyek különös és rendkívül hatalmas kötelekkel fejlődtek ki.

Önökkel Budapest polgáraival szemben a hála külön kötelekét érzem. Azokért a szolgálato-kért, amelyeket Magyarország igazságos ügyének tenni iparkodtam, olyan nagylelkű elismerést kaptam, ami mélyen meghatott. Felállítottak egy Rothermere-szökőkutat és képpemmel ékesítették az emlékművet, amelyet a Szabadság-téren a legszentebb hazafiúi eszméknek állítottak. A szeretetnek e nyilvános kifejezése mellett az egész magyar nemzet elhalmozott a barátság zálogaival és megszámlálhatatlanul sok egyéni üzenettel, minthogy hosszú idő óta a legőszintebb vágyam volt valamilyen nyilvános formában megköszönni ezt a meleg rokonszenvet.

— Lehetne-e Magyarország iránti mélyesges érzéseimnek jobb tanujelét adnom, mint Rákosi Jenőnek ez az emlékműve, melynek elfogadására kérem most önöket, azé a Rákosi Jenőé, aki a magyar szabadság lánglelkű és lan-kadatlan apostola volt és aki hosszú és ragyogó pályájának utolsó kialvó tűzét is félelem és megtorpanás nélkül annak a célnak szolgálatába állította, hogy a világ lomha lelkiismeretbe beledörömbölje ennek a megcsontított országnak jogos követeléseit. Attól

a pillanattól fogva, hogy Magyarorszáért először sikraszállottam, Rákosi Jenő volt az élő kapocs köztem és a magyar nemzet között. Nyolcvanhat éves korában vállalkozott a hosszú útra, Budapest és az északi Skócia között, hogy meglátogasson engem. Ezzel megtörte azt a fogadalmát, hogy addig nem lépi át a Magyarországra kényszerített új határokat, amíg a trianoni szerződést nem veszik revízió alá. Tette ezt pedig azért, hogy csaknem példa nélkül álló tudását Magyarország megpróbáltatásairól annak a mozgalomnak szolgálatába állítsa, amelyet az országot ért kiáltó igazságtalanságok orvoslására indítottak.

Ismereteinek kincsesházából sokat tanultam Magyarországról.

— A magyar testvérek száműzetésbe parancsolt millióinak felszabadítása,

amiért Rákosi oly hőiesen harcolt, még

teljesülésre vár, de én hiszem, hogy kikerülhetetlenül, mint az isteni igazságszolgáltatás, egyre jobban küzeledik és olyan bizonyos, mint a holnapi napfelkelte.

Az ő megtört szemei nem láthatták a beteljes-

WARD PRICE

dést, de a hazafias tűz, mely benne lobogott, teljes bizonyossággal világította be lelki szemei előtt azt a napot, amelyen újra egységes és boldog lesz a magyar. Legyen nyugalma örök és legyen emléke áldott e földön, amiért odaadta egy hosszú élet minden munkáját és szeretetét.

A leleplezés

Ward Pricet szavait az ünneplő közönség lelkesen megénekelte, a cserkészek háromszoros hip-hip-hurrah-t kiáltottak, a szoborról leomlott a lepel és a diszbeöltözött hajduk elhelyezték Rothermere lord és Esmond Harmsworth hatalmas, babérlevelekből font koszoruit a szobormű talpzatán. A lord koszorujának szalagján a következő felirat ékeskedett: «Kedves barátomnak, Rákosi Jenőnek, a magyar igazság keresztes lovagjának — Rothermere.»

Ward Price beszédét Süle Antal, a Pesti Hírlap szerkesztője tolmácsolta szószertint magyar fordításban. Az ünneplő közönség különösen a lord

A bőr gondozása nem merül ki az arcápolószerek alkalmazásában.

Tanulja meg archörét egyedül helyesen ápolni!

Kizárólag az alanti cégek vannak felhatalmazva arra, hogy felvilágosítással szolgáljanak a bőrnek

Elizabeth Arden

készítményeivel történő kezelését illetőleg:

Köszeg parfümeriák

Petőfi Sándor-u. 14, Andrassy-ut 50

Corvin Áruház

Blaha Lujza-tér 1—3

Kosztelitz parfümeriák

Dorottya-utca 12, Váci-utca 18

üzenetét fogadta nagy lelkesedéssel. Ezután az énekkar előadta a magyar Hízekegyet.

Berczel átvézi a szobrot

Ezután Berczel Jenő alpolgármester vette át a székesfőváros nevében a szobrot a következő szavak kíséretében.

— Mély megilletődéssel veszem át Budapest székesfőváros közönsége nevében a magyarság nagy lelkesítőjének szobrát, a magyarság nagy szószólójától, úgyünk igaz barátjától, lord Rothermeretől, aki megtisztelte ezt a mai ünnepet azzal, hogy ha már szívünk őszinte fájdalomra a maga személyében nem jöhetett közénk, elküldötte nagyrabecsült képviselőjét és vele az ő bizalmat adó üzenetét. Ime

átveszem a székesfőváros gondozásába ezt a szimbolikus művet, mely nemcsak egy földi halandó képét hordozza magán, hanem egy halhatatlan eszmét is, melynek ez a férfiú egész életén át törhetetlen hirdetője volt, a magyarság jövőjének eszméjét.

Meg fogjuk őrizni ezt a szobrot, mert benne Rákosi Jenő emléket őrizzük és egy nemes pártfogónak mondunk vele ismétlődő köszönetet.

Berczel Jenő alpolgármester külön beszédben üdvözölte Ward Pricet, melyben arra kérte, hogy vigye el Budapest székesfőváros egész közönségének köszönetét lord Rothermernek.

A kultuszminiszter beszéde

Az alpolgármester nagy tetszéssel fogadott beszéde után Klebelsberg Kuno gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter lépett az emelvényre és elmondta nagy hatást tett ünnepi beszédét.

— A hírlapírók között — mondotta többek között Klebelsberg miniszter — kevés valódi publicista van. A publicisták közül pedig csak nagyon kevesen emelkednek klasszikus magaslatra.

Klasszikussá csak az a publicista válhatik, aki a lelke mélyén ösztönösen megérzi azt, hogy a nemzet történetének egy adott korszakában mi a sorsdöntő lényeg, melyik a célhoz vezető irány és annak egészen szolgálatába tud állni. Rákosit már nagyon korán megragadta a revízió gondolata.

Arra az emberre, akinek a 20 millió magyar nem volt elég, aki 30 millióról álmodott, mennyire fájdalmas lehetett az, amikor nem egészen 8 millióra zsugorodtunk össze. Ez ellen fel kellett lázadnia az ő nacionalizmusának. Amidőn a magyar művelődés nevében köszönetet mondok a nemes lordnak, hogy Kossuth és Kemény után a harmadik legnagyobb magyar publicistának, Rákosi Jenőnek szobrát emelt, ezen az emlékező napon fogadjuk meg valamennyien, hogy erőnkhez képest csüggedés nélkül közdünk tovább azoknak az eszményeknek szolgálatában, amelyek Rákosi Jenő életének tartalmát alkotják.

Ezután Márkus Miksa udvari tanácsos lépett az emelvényre. «Rákosi Jenő szobránál — mondotta — hirdetem Petőfivel a magyar újságírók nevében: szegyen arra, ki lomhán vesztegel, dicőség arra, aki dolgozik».

A következő szólok Lenkey Gusztáv volt, akinek szavai után az énekkar a Szózatot énekelte el, amivel a szoborleleplezés ünnepélye befejezt is nyert. Ezután következett a szebbnél szebb koszorúk elhelyezése.

Két órára járt az idő, amikor az impozáns szoborleleplező ünnepség befejeződött s a meghívott előkelő közönség lassanként elvonult. Ekkor megkezdődött a hatalmas arányú felvonulás a szobor elé, a meg nem hívott közönség részéről.

Vacsora a Dunapalotában

Ward Price este a Dunapalotában vacsorát adott, melyen a társadalmi élet és az újságírórend kiválóságai vettek részt. Az ünnepi vacsorán Ward Price emelkedett szószóra.

— Most kaptam éppen táviratot — mondotta — Rothermere lordtól, melyben mély megelégedést fejezi ki a Rákosi-szobor felavatási ünne-

Értesítjük nagyrabecsült vevőinket, hogy

karácsonyi árusításunk

selyem, bársony, velursifon és csipkevolánokban

nagyarányu áruszállítással

december 1-én veszi kezdetét.

Csakis közismert jóminőségű kelméinket árusítjuk.

Maradékok nagyon olcsón kaphatók

Szücs és Márkus

Petőfi Sándor-utca 18

Rendkívüli ajánlat december hónapra:
 Női svájci Bally Crepe de Chine P 26.80-10!
 Női svájci Bally lakkcipő . . . 25.80
 Férfi barna félcipő varrott . . . 21.80
 Férfi fekete félcipő Bally . . . 26.80
 Bally, Lichtmann, F. L., opper
 világhírű márkák gyári áron alul „ 22.80-10.

pályának sikere felett és arra kéri, hogy jókívánságaival és a legmelegebb Isten hozott-tal fogadjon Önöket. Lord Rothermere úgy érezte, hogy illő ezt a napot, melyen Rákosi Jenő szobra elfoglalja a helyét ennek a történelmi városnak emlékművei között, emlékeztetést tenni azzal is, hogy így összegyűljenek mindazok, akik a leg-

közelebbi kapcsolatban voltak az ő munkájával és törekvéseivel. Lord Rothermere hálás Önöknek, hogy megjelenésükkel, mint az ő vendégei alkalmat adtak arra, hogy újabb formában is kifejezze kegyeletét Rákosi Jenő iránt. Lord Rothermere nevében arra kérem Önöket,

álljanak fel és üritsék poharukat a magyar nemzetre, melynek érdekei mélyen az ő szívében gyökereznek. Éljen Magyarország!

Igazságos ügye jusszon diadalra, jóléte álljon helyre minél hamarabb.

Utána Apponyi Albert gróf emelkedett szólásra és angol nyelven a következőket mondotta:

— Nem először vagyok szerencsés a mi háziurunk jelenlétében lord Rothermeréről beszélni, hiszen két éve, amikor fia, Esmond Harmsworth, itt volt, a Nemzeti Kaszinóban láttuk őt vendégül. Őt, aki ma itt hazigazdánk, de egyszersmind a magyar nemzet vendége. Azok az eszmék, amiket akkor kifejeztem, nem változtak és nem változnak soha. A magyar nemzetnek lehet számos hibája, de a hálátlanság nem tartozik ezek közé. Mindig kevés barátunk volt, de soha olyan kevés, mint néhány évvel ezelőtt. Ebben változás állott be.

— Ha illúziómentesen akarjuk szemügyre venni, hogy hogyan áll tulajdonképpen a revízió ügye ma, meg kell állapítanom, hogy a művelt nemzetek közvéleményének közhelyévé vált annak elismerése, hogy Magyarországgal igazságtalanság történt. Apponyi ezután beszéde további részében azt fejtette ki, hogy Rothermere volt az, aki a magyar nemzetet ért igazságtalanságot el-sőnek felismerte.

Vasárnap délelőtt dalkonverseny volt a Fővárosi Operettszínházban

Győztesek: Kőszegi Teréz és Bercelly Ottó dr.

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Valahogy fáradtságosabb, mint a szépségverseny. A hangpályázaton tudniillik énekelnek és ezt nem mindenki bírja ki. Huszonötödik meghallgatni az „Akar-e még egyszer látni?” című dalt, vagy ugyancsak huszonötödik végigszendvedni a „Párisban, a Montmartre tetején” című szonett, nem gyerekjáték.

Pedig vasárnap délelőtt a Fővárosi Operettszínházban ebben a szerencsében részesültünk. Wartburgi dalkonverseny volt — loco. Elszánt fiatal urak és még elszántabb hölgyek gyűltek össze, hogy hangban s előadás-módban mérkőzzenek egymással. A legszebb hangú férfit és a legbájosabban csicsorgó nőt közköltősen kiválaszták a „Nemzetek dala” című hangosfilmben, de mit kapnak — a szülő-kön és hozzátartozókon kívül — azok, akik ezt a nemes vetélkedést végighallgatják.

Heimann Mukli, a Színházi Élet népszerű munkatársa még birta valahogy, de neki állnia kellett a sarat, mert a lapja megbízásából ő vezette a rendezés nehéz munkáját. Marton Géza karmester is hősiesen kitartott a zsűriben, mert ő mindenáron fel akart fedezni egy új fenomént, de már Nagypál Béla, a Király Színház kitűnő karmestere minduntalan felugrált bírói székből. Márkus Dezős, az első magyar méltóságos zeneigazgató végigbíraskodta a dalkonversenyt és jó idegekről tett tanúságot a többi bíráló, Bertha István, Lányi Viktor, Komor Vilmos, Dalnoky Viktor, Veres Jenő és a hölgyek között Maleczky Bianka is.

A nemes viadalra a rendező ezzel a biztatással adta meg a jelt:

— Hölgyeim és uraim, bármint lesz is, viselkedjenek nyugodtan, mert a szereplők nem hi-

vatásos énekesek és még sohasem szerepeltek a nyilvánosság előtt. A Németh Máriák születnek ugyan, de észre kell őket venni.

Egy feketehaj, pirosrózsás hölgy nyitotta meg a sort. Utána egy hosszú fiatalember lépett a dobogóra. Azután sorra jöttek nők és férfiak vegyesen. — Akar-e még egyszer látni? — hangzott a reszelő ajkairól és a nézőtérrel, mint a jeges szél viharzott vissza — bár némán:

— Még csak az kéne.

A dalkonverseny szabályai szerint mindössze négy dal közül lehetett választani, tehát nem volt mit tenni: túrni kellett. Az újabb jövevények ajkáról is újra és újra csak fölhangzott:

— Akar-e még egyszer látni?

Valósággal üdülést jelentett egy fiatalember, aki a „Sárga falevél” című szonett adta elő. Erre a célra magával hozott egy száraz plátánlevelet és éneklés közben azt morzsolgatta pokoli gyötrelmében. A szegény falevél megnyomorítva ott maradt a pódiumon és onnan nézett haldokolva az újabb dalkonkora.

A nők közül az első komolyabb taptot egy Jakabffy Erzsébet nevű hölgy kapta, a férfiak közül Gallai Mihályt, a Városi Színház tagját tapsolták meg. Ellenben egy kékruhás hölgy szereplésénél majdnem kitört a botrány. A dolnok ráta magát, ágaskodott, majd lecsúszott, halálvígyorral ijesztette az embereket és ehhez a sokréti produkcióhoz még énekel is. A legkeletlenebb löcső parasztszeker dalos pacsirta volt öngyűsgázhó képet. Amellett nem vett tudomást a harsogva kacagó nézőtérrel, új dalba akart fogni. A szemfüles bíráló, akik ott leskelődtek a dobogóra vezető lépcső alján, úgy vitték el karonfogva.

Egy jóvágású fiatalnőnél unisono megállapították:

— Nagyszerű filmarca van.

Ennek a nagyszerű filmarcnak a szájából azután sipitva, mozdonyfüttyhöz hasonlóan vékonykodott elő:

— Párisban, a Montmartre tetején...

— Bár ott volna — méltatlankodott az első sorban egy sárgaruhás, termeszetes hölgy és befogta a füleit.

Egy Bercelly Ottó dr. nevű fiatalnővel valóssággal ismétlésre kényszerített a publikum. Lágy tenorhangon, iskolázottan énekelte. Utána egy kómikus hajlandóságu urfi zendített rá, de olyan vigyorogva, hogy a nézőtér harsogó nevelésbe tört ki. Majd uszályos ruhájú hölgy lépett a dobogóra, a fején csillogó ezüst dísszel. A zsűritagok felugráltak:

— De hiszen ez Kőszegi Teréz, a Városi Színház remekhangú énekesnője.

Ugy is volt. Kőszegi Teréz mindenáron Párisba akar jutni, részt kellett tehát vennie a dalosversenyben. Gyönyörűen énekelte és föllépésével megpecsételte versenyársai sorsát. Azonutal még csüggedtebben hangzott:

— Akar-e még látni?

Nem, már nem akartak látni senkit, egy óra volt, kiadták a jelszót:

— Csak a refrént!

Egy pirosruhás, öregeske leányzó mégis csak rágyújtott a nótá elejére.

— Csak a refrént! — hangzott a kapitányi hídrol.

Szegényke ijedten nézett a basszus hang felé.

Mi az istennyi lehet ez: refrén?

Végre az egyik zsűritag megkönyörült rajta:

— Csak a felét énekelje, kisasszony.

Erre elénekelt az első felét.

Fél kettő után vége volt a nemes vetélkedésnek, a bőséges jurorok visszavonultak itélethozá-

talra. A hölgyek közt — miként ez biztos volt — első lett: Kőszegi Teréz, a férfiak közül Bercelly Ottó dr.

Gratulálás, boldogság, a többségben családás. Amikor megtudták, hogy Bercelly Ottó dr. is öt éve tanul már énekelni, bosszusan mormogták: — Ugy nem volt kunszt.

A Városi Színház csak nyílt pályázaton szabad bérbeadni Minden más megoldás fél megoldás

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

A Városi Színház válsága hétfő este az üzemigazgatóság elé került, találja meg a bajból kivezető utat. A tisztos testület — úgy hírlík — a legkönnyebb végét fogja meg a dolognak: kiemeli a ragályos betegségtől inficiált ágyból a halottat és belefekteti — az élő. Hogy világosabban szóljunk, úgy likvidál egy bukott rezsime, hogy

az új rezsime elveszi a siker legkisebb lehetőségét, az új vállalkozó tőkét leköti a régi bűnök eltüntetésére és az új bérlő munkaerejét lokalizálja arra a küzdelemre, amely a múltból maradt reá.

Aligha történt meg a múltban, hogy egy válság megoldásánál máris elhússák a legközelebbi válság magvait. Ezuttal pedig nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy

az új bérlő fizessen ki a régi helyett nyolcvanezer pengő gázsi hátralékot, vegyen át a Községi takarékpénztárnál újabb nyolcvanezer, a Pénzügyi központnál harmincezer pengő tartozást, mindezeket kívül vállalja a régi rezsime hátralékait az elektromos műveknél és a vígalmi adótarozást a városnál.

Az ilyen terhek a legtöbb vállalkozót megölik záros határidőn belül és az üzemigazgatóság újra kezdheti színházmentő működését.

Ugy halljuk, hogy a legtöbb esélye Ferenczy Károlynak van. Ferenczy Károly jó színész, tisztességes ember, tele van ambícióval és bizonyára rátermettséggel is: nem érdemli meg, hogy ő legyen az, akit az inficiált ágyba fektetnek. Most talán tele van bizakodással, vállal minden küzdelmet, a városnak azonban nem szabad tőle elfogadni, hogy idegeit és pénzt kihatástan küzdelemben örlje fel.

Senkitől sem szabad ezt a harakirit követelni és keresni kell egy más megoldást, annál is inkább, mert hiszen azoknak az uraknak, akik most szerződést és szubvenciót akarnak juttatni bármelyik pályázónak, etikai alapon nincs is joguk, hogy ezt megtegyék.

A politikai erkölcs egyre soványodó kis kátéjában, ha halványan is, benne találhatik az a felfogás, hogy a hatalomról távozók su-

lyos szerződésekkel nem köthetik meg az utód kezét.

A városi választások küszöbén állunk, könnyen lehet, hogy nem lesz többé szerencsénk azokhoz az urakhoz, akik hétfőn délután a Városi Színház gyorstalpalásszerű szanalását akarják véghezvinni, milyen jogon diszponálhatnak ezek az urak olyan irizatos sumáról, mint amilyen a hét évre megszavazandó szubvenció?

Egy milliópengő száz ezer pengő akarnak odaadni az adózók filléreiből, egy milliópengő száz ezer pengő tesznek immobilizálni az utódok számára: ez talán még sem fair play?

Egyetlen megoldás van: adják oda a színházat akár Ferenczy Károlynak az esztendő végéig és tegyék lehetővé, hogy az év végéig járó szubvencióból rögtön kifizethesse az éhező színészeknek járó hátralékokat, csukják be a színházat három hétre, azután nyissanak egy új darabbal. Május végére pedig írják ki a nyílt pályázatot és azon — ha úgy fordul — honorálják Ferenczy Károly bizonyára sikeres munkáját és esetleg befektetett pénzt azzal, hogy őt — egyetlen ajánlkozók esetében — előnyben részesítik.

Lehetne még erről az ügyről — némileg hátrafelé tekintve — sokat beszélni. A nyilvánosságot érdekelné az a rejtély, hogy egy színház, amely évenként kétszáz ezer pengő szubvenciót élvezett és duspénztáru gyönyörű estéket látott, hogyan csuszhatott le ennyire. Ennek a rejtélynek a feltárása már csak azért is fontos volna, mert oktatást jelentene, utmutatást a jövőre. Az új bérlő hasznos tanulságokat meríthetne a homály eloszlása után, de tisztán látna a főváros közönsége is, amely végre is tudni akarja, mi történik a végrehajtó utján kipréselt pénzzel.

Ismételjük, egyetlen becsülets, talán azt is mondhatnók, törvényes megoldást tartunk csak lehetségesnek: a nyílt pályázatot kiírását és annak lehetővé tételét, hogy valaki becsülettel vezethesse a színház ügyeit a jelenlegi szezon végéig. Ebben a szerepben szívesen látjuk Ferenczy Károlyt, mert színházhoz értő ember, lelkes ember és társainak jó kollégája, aki munkatársaival igazságosan meg fogja osztani azt a kenyeret, amelyet keres.

A pártirodák szerint a posta vasárnap csak délelőtt kézbesített szavazószelvényeket

Vasárnap egész nap szüntelenül működtek a községi választásokkal kapcsolatos pártirodák és a posta is hétköznapi apparátussal működött, hogy a választópolgárok idejében megkapják a szavazószelvényüket. Érdeklődésünkre a postaigazgatóságnál közölték velünk, hogy

a postának a mai teljesítménye megközelítette bármely hétköznapi forgalmát.

Ezzel szemben egyes pártirodákban azt az értesítést kaptuk, hogy

a posta csak délelőtt teljesít szolgálatot, délután már csak elvétele, a város különböző pontjain kézbesítették ki a szavazószelvényeket tartalmazó leveleket.

A korteszédjákat sem szünetelt vasárnap. A Nemzeti Demokrata Pártba a vasárnapi nap folyamán rendkívül sok panasz érkezett be, amelyek arról számoltak be, hogy

más pártok kortesek magukat hatósági megbízottaknak adva ki, a kiképzített szavazócédulákat kitöltetlenül elvették a tulajdonosától

s amikor a megkötött erre rájött és az állítólagos hivatalos személyek után sietett, sikerült sokaknak szavazati céduláit megtalálni más-más pártirodában. Természetesen számos ilyen inci-

dens adódott elő a mai nap folyamán s ezeknek újabb bünyvái feljelentés lesz a következménye.

Itt említjük meg, hogy az Egységes Községi Polgári Párt elnökének tudomására jutott, hogy a Keresztény Községi Párt egyes szelvénygyűjtői azzal állítottak be a polgárokhöz, hogy az Egységes Polgári Pártnak is gyűjtenek és így formán többektől kicsalták a választói szelvényét. Természetesen emiatt a kortesfogás miatt is bünyvái feljelentést tesznek és az Egységes Községi Polgári Párt felhívást bocsátott ki a közönséghez, hogy az ilyen szélhámost adják át a legközelebbi rendőrnek.

Megnyílt a Fényes játékbarlang
 Gyermekjátékok
 -80, 1.80, 2.80, 3.80, 4.80
 egyégyáron
 Calvin-tér 7

Rendkívüli sikerrel karácsonyi vásárt
 megújítjuk.
Csipke, függönykelme, tüllanyagok, ruhacsipkék
 és a raktáron lévő összes fixárakból a legolcsóbb kirakat árú!
10-től 20%-ig engedmény!
 melyet a fizetés alkalmával a meglevő fixárakból levonásba hozunk. Kizárólag karácsonyig érvényes
Nem vásár részére beszerezett áruk!
Strasser és Jakab
Brüsszeli Divatház
IV., Kamermayer Károly-utca 3.
 (Központi Városháza)

AZ ERNST-MÚZEUM AUKCIÓI XLV
 BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8

KIÁLLÍTÁS:
 Nov. 30—dec. 8-ig
 délelőtt 9-től
 délután 5-ig

Gróf Zichy Béla
 hagyatékából,
 valamint főúri és más magánbirtokból származó fest-mények, műtárgyak, szőnyegek és butorok

AUKCIÓ:
 December 9-től
 naponként dé-lután fél 4-től

A Rákóczi-úti nőorvosi rendelő titka

Holczer Edit orvosi asszisztens szemtanuja volt M. Cholnoky Edit halálának és először a Reggeli Ujságban mondja el a tragédia lefolyását

A letartóztatott morfinista orvos öngyilkos akart lenni a főkapitányságon

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Orvos állt e héten az érdeklődés központjában: Dr. Horváth Ernő, akinek a rendelőjében egy szép fiatal asszony, M. Cholnoky Edit elvérzett. Az orvost szerdán letartóztatták, ma már az ügyészségi fogház lakója. Szegény Cholnoky Edit kinn fekszik a rákosi temetőben, nem beszélhet arról, hogy mi történt vele a Rákóczi-úti rendelőben.

A szép fiatal asszony tragédiájának van azonban egy szem- és fültanuja, akinek a vallomása ma már a vizsgálóbíró előtt fekszik, szerepéről azonban csodálatosképpen az újságok eddig nem írtak.

Holczer Editnek hívják a tragédia koronatanuját, ez az elegáns szőke fiatal hölgy asszisztense volt dr. Horváth Ernőnek, ott is lakik a rendelő melletti lakásban. Vele beszélgettünk, megkértük, mondja el, mit tud a misztikus hátterű tragédiáról.

Cholnoky Edit első látogatása

— Két héttel ezelőtt pénteken reggel 8 óra tájban egy ismeretlen fiatal nő kereste az orvost.

Egy kétségbeesett telefonhívás: „Csak gyorsan kolléga ur, nagyon gyorsan jöjjenek”...

— Az orvos gyorsan felöltözött, behívta ide a nőt, vizsgálta, kérdezte, majd egy receptet írt neki. A nő, mikor távozásban volt, újra találkoztam vele, mondta, hogy *gyógyszert írt neki az orvos, siet megcsináltatni*. Azután becsukódott mögötte az ajtó és azt hittem, nem is látom többé.

— De ugyanazon a napon, este hét órakor újra megjelent. Az arca feldult volt, alig ismertem reá. Kétségbeesett hangon mondta el, hogy *sokkal rosszabbul van, mint délelőtt*.

Az orvos akkor lenni volt a borbélynál, az asszony összetett kézzel könyörgött, hogy *hivassam fel*.

Mialatt a szobaleány a borbélynál járt, megérkezett az orvosnak egy másik régi betege. Dr. Horváth megérkezése után *előbb a régebbi betegét hívta a rendelőbe*, mert tudta, hogy azzal gyorsan végez és a másikkal előreláthatólag hosszabb munkája lesz. Amikor az ismeretlen nő bejutott a rendelőbe, hangosan panaszkodott, hogy nagyon rosszul van, vérzései erősbödtek reggel óta.

En a rendelő melletti szobában voltam, a nő olyan hangosan beszélt, hogy minden szavát hallani lehetett.

A szobaleány bebocsátotta a szalonba, a hölgy ott leült és várt. Előző éjszaka nagyon későn jött haza az orvos, mondta is a szobaleánynak, hogy hagyja majd aludni. A szobaleány ezért bejött hozzám és megkérdezte, hogy mit csináljon. En a szalonban beszélni kezdtem az ismeretlen fiatal nővel. Megkérdeztem, hogy volt-e már azelőtt az orvos betege. „Soha!” válaszolta a nő. „Hát akkor miért jött most dr. Horváth Ernőhöz?” kérdeztem. „Nagyon rosszul vagyok” — válaszolta a sápadtarcú fiatal asszony — „erre jártam, hát feljöttem”.

— Nők akkor is, ha előzőleg nem ismerték egymást, nagyon bizalmasak tudnak lenni egymáshoz, ez a magyarázata annak, hogy az ismeretlen hölgy nyomban panaszkodni kezdett arról, hogy *erős vérzései vannak, gyorsan orvosi segítségre volna szüksége*. En rögtön utasítást adtam a szobaleánynak, keltse fel az orvost.

Holczer Edit nemcsak asszisztense, albérlője is dr. Horváth Ernőnek, most is az orvos elárult lakásában lakik. A rendelő melletti kis szobában folyik a beszélgetés. Holczer Edit bemutat a rendelőbe.

Az orvos megkérdezte, nem csinált-e magával valamit.

Vannak nők, akik szegényekben fantasztikus dolgokat tudnak művelni, hajttűvel, kötőtűvel műtetet végeznek önmagukon.

A nő azt mondta, nem csinált semmit magának, nem is érti, mi az oka rosszullétének. Az orvos felfektette a műtőasztalra, megvizsgálta. Hallottam, amikor azt mondta: *Hiszen maga csupa vér*. Azután hallani lehetett, hogy dr. Horváth meggyújtja a sterilizáló fázék alatt a gázt, műszereket főz, készülődik a műtetre. Percekkel később hirtelen éles sikolyt hallottam: „De doktor ur az istenért, hiszen ez rettenetesen fáj.” Ugy látszik ekkor kapta az első érzéstelenítő injekciót. Utána megnyugodott kissé, csak karról panaszkodott, hogy *elbódította az injekció, kóvályog a feje, úgy érzi magát, mintha be lenné csipve*.

Azután megint egy szörnyű sikoly, csend és hirtelen már csak azt látom, hogy nyílik a rendelő ajtaja, az orvos szalad ki a telefonhoz, hívja a mentőket. Remegő hangon mondja a mikrofonba: „Csak gyorsan kolléga ur, nagyon gyorsan jöjjenek.”

Levágja a kagylót, rohan vissza a rendelőbe. Annak azután, ami következett, nemcsak fül-, de szemtanuja is voltam.

— Egymásután adta az orvos az injekciókat a nőnek. Közben libegve szagztatottan beszélt hozzám. Elmondta, hogy amikor megvizsgálta a nőt, konstata, hogy *életveszélyes állapotban van*, úgy érezte, gyorsan cselekednie kell. Bemosakodott a műtőhez, injekciót adott, közben figyelte a nő pulzusát és a műtőasztalon fekvő nő érverése egyre gyöngébb, bogyadtabb lett. Gyorsan kofeint és újra kofeint és mást. Az orvos kezében a pravazzal, kétségbeesetten viaskodott a halállal.

Vissza akarta a szegény nőt hozni az életbe!

— Egyszerre hallottuk lenni a mentőautó szirénáját. Azt is hallani lehetett, hogy fékezz az autó, megáll a ház előtt. A mentőorvos talán a felemelési fordulónál lehetett, mikor kiesett az orvos kezéből a pravaz és maga elé meredve, halkan azt mondta: „Meghalt”.

Elbeszélést félbeszakítja Holczer Edit, őt is annyira felizgatják az emlékek, hogy remeg a hangja, könnyesek lesznek a szemei.

Könyörgés a mentőorvos előtt

— Bejött a mentőorvos, — folytatja egy kicsit később. — Megnézte a műtőasztalon fekvő, mozdulatlan nőt. Természetesen rögtön konstata, hogy meghalt már. Erre szalutált, azt mondta, elmennek, rájuk már nincsen szükség. Előállt dr. Horváth Jenő. „Könyörgöm kolléga ur, vitesse el ezt a szerencsétlen asszonyt. Szörnyű dolog, hogy a rendelőmben egy halott fekszik!” Az orvos azt válaszolta, hogy nagyon sajnálja, de a mentők szabályzata tiltja, hogy halottat szállítsanak.

Az orvos összetette a két kezét, sirt, könyörgött, kétségbeesetten ordított: „Az életéről van szó, kolléga ur, kettőtörök a karrierem, ne tegye velem, mert ha kimegy az ajtón, nyomban fejbőlövöm magam.”

A mentőorvos zavarban volt, szeretne volna, az orvos kérését teljesíteni, viszont kötötték a szabályok. Nagyon megsajnáltam a kétségbeesetten vergődő orvost, magam is összetett kézzel könyörgtem a mentőorvosnak, vitesse el a holttestet. „Értse meg kolléga ur, ha itthagynja a holttestet és a ház elé áll majd a morguekocsi, még rendőri bizottság is jön ide, ebbe a rendelőbe többé beteg be nem teszi a lábát”, mondta dr. Horváth.

Vagy tíz percen át könyörgtünk a mentőorvosnak, aki végül megszánta Horváthot.

Idegesen intett az ápolóknak, tegyék a halott asszonyt a hordágyra és vigyék le. Mielőtt elvitték volna, megnéztük a retiküljét, ekkor tudtuk meg, hogy Cholnoky Editnek hívják. Volt egy levél a retikülben „Gyuszihoz”, akinek elpanaszolta szegény Cholnoky Edit, hogy „semmi sem használt, pedig rengeteg port vettem be”. Dr. Horváth, amikor elolvasta a levelet, rögtön

mondta, hogy nyilván a rengeteg narkotikum, amelyen a nő az utolsó napokban élt, gyengítette le annyira a szervezetét, hogy a *műtét előkészülete során szívbénulás állt be*. Ott volt a retikülben még dr. Horváth Ernő receptje, amelyet Cholnoky Edit nem csináltatott meg. Miért nem? Most sem tudom. Ugy látszik, nem vette tulkomolyan a baját, hiszen halála napján, mikor olyan rosszul volt, mégis szaladgált egész nap.

Horváth Ernő öngyilkos akart lenni

Holczer Edit elmondja azután, hogy egy órával Cholnoky Edit holttestének elszállítása után detektívek keresték az orvost, elvitték magukkal a főkapitányságra. A detektívsohában éjjel háromig beszélgették, faggatták, akkor azután hazaengedték. Ugy látszott, hogy minden rendben van s az orvosnak sikerül igazolnia magát. De szerdán reggel újra detektívek jöttek érte, bevitték a főkapitányságra. Annyira össze volt ronsolva idegileg, nem akartam egyedül elengedni. Bementem vele a rendőrségre és ott voltam, amikor először kihallgatták. Az első kihallgatás után megengedték, hogy Horváth egy kicsit kimenjen a folyosóra és forró fejt egy kissé kiszellőztesse. Künn álltunk a folyosón...

Holczer Edit felkel, a retiküljét hozza, kinyitja s megmutatja, hogy a retikül mélyén ruzsruacska, puderpuffni, kölnivizes flakon szomszédságában egy telített Pravaz fecskendő fekszik. A Pravaz üvegén áteszillog a gyilkos méreg.

— Látja, ezt a pravazt én csavartam ki a kezéből szerdán a főkapitányság folyosóján. Meg akarta mérgezni magát, öngyilkos akart lenni. Ő morfinista, de amikor szerdán elment hazulról, a pravazt nem morfiummal töltötte meg, az nem hat eléggé a szervezetre. Meg akart halni, pedig még akkor is azt mondta, hogy *ártatlan, tragikus véletlen, ami történt vele*.

Könnyes szemekkel mondja Holczer Edit: — Nem tudom elfelejteni, amikor láttam ott

N m szóktan hirdetni

Ezuttal azonban nemcsak az én mélyen tisztelt állandó vevőimnek, hanem a nagyközönségnek is tudtára akarom adni, hogy

nagy karácsonyi occasio-vásárt rendezek.

A legdivatosabb

kabátok, ruhák bluzok, pongyolák

legelsőrendű minőségben, kivételesen oly olcsó árakban kerülnek eladásra, mely árak vevőim körében óriási meglepetést fognak kelteni.

Vidéken lakó vevőközönségemnek felutazása kifizetődik.

Lipcsei Vilmos áruháza

Apponyi-tér 4.

Az occasio ma veszi kezdetét!

Le az árakkal!

A karácsonyi selyemvásár érthető nagy siker jegyében folyik

SZÉNÁSI SÁNDOR selyemáruházaiában

mert a cég főnöke, számolva a rossz gazdasági viszonyokkal, olyan rendkívüli módon szállította le az árakat, hogy azok meglepetésszerűigaz, őszinte örömet és elismerést keltenek a hölgyközönség körében

IV, Bécsi-utca 5, a Deák Ferenc-utca sarkán WIEN, I. Petersplatz 3

Képes katalógust díjmentesen küldünk

a rendőrségi folyosón ezt az embert vértelen arccal, karikás szemekkel, remegő lábakkal. Mielőtt letartóztatták, azt mondta nekem: „Tudja

Edít olyan ez, mint amikor valaki megy az utcán, nem gondol semmi rosszra és egyszer csak a fejére esik egy téglát.” Kovács Endre.

AZ ORVOS TRAGÉDIÁJA

Előterjesztés Horváth Ernő dr. ügyében a bpesti kir. törvényszék vizsgálóbírájához

Vizsgálóbíró Ur!

Egy fehérarcu, megtört, reszketőkezü férfi járkál fel és alá cellájában és mint Zola örvénygő Coupeau-ja az alkohol menedékházában, dideregve és hörögve követeli azt a mérget, amely elvette az esztét, erejét, öntudatát és becsületét.

Vizsgálóbíró Ur! Ezt a férfit ismerem. Egészen közel álltam hozzá, voltam mellette és szemben vele. Ez a férfi nem felelős, nem lehet felelős azért, amit állítólag elkövetett.

Egy szerencsétlen morfinista jutott el oda, ahova toronyiránt el kellett jutnia: a magánzárkába, a hatóság felügyelete alá, kiemelve az emberek sorából, akikkel együtt élne, akikkel egyenrangúnak lennie, akikkel szemben felelősséget vállalnia már jóideje nem adatott.

Az a magánzárka azonban, amely az ő számára előjegyzésben volt, nem a markóutcai és az illetékes hatóság nem a budapesti királyi törvényszék.

Vizsgálóbíró Ur!

A budapesti Tudományegyetem jogi kara Antonius Genersich de Szepesszombat, Rector Magnificus aláírásával kiállított oklevele megadta a kvalifikációt nekem is, hogy minden igaz ügyet védjek és képviseljek, mint a jog egyetemes doktora.

Ezen a jogen és az igazságkereső, szabad polgár jogán és nem az újságíró ősi jussán fordulok Vizsgálóbíró Urhoz előterjesztéssel dr. Horváth Ernő harminckilenc éves fővárosi gyakorlóorvos, vizsgálati fogoly további letartóztatása ellen.

Vizsgálóbíró Ur!

Egy független, értelmes, csinos és egészséges fiatalember utazott ki husz év előtt Berlinbe, hogy elvégezze az orvosi fakultást. Tanult, amennyi kellett, ivott és párbajozott, amennyi illett és minden jel arra vallott, hogy rendes, komoly orvos lesz belőle.

Utolsó orvosi szigorlata alatt egy muló, de fájdalmas betegség következtében morfininjekciókat kapott és azóta ez a független, értelmes, csinos és egészséges fiatalember elveszett.

Évek jöttek, mentek és az évek küzdelmei, izgalmak és csalódásai ellen az orvos önmagának mindig ugyanazt a receptet írta: könnyű volt és kényelmes, hiszen orvos volt. Fél a fájdalomtól, nyugalmat akart, csendet és békét és lassan elfogyott, összesorvad, meghajlott a méreg súlya alatt, amely átította a testét talpig, reszketővé tette a kezét, rózsaszín fénnyel lopott a szemébe és lemaradt róla a hús.

Ez a férfi hosszú évek óta harcolt önmagával: az értelem, az önbecsülés, az akarat egyre inkább alulmaradt a kínzó vágygal szemben. A társadalomban megingatta pozícióját az a mániákus, ellenállhatatlan és irtózatosszítő, amely a morfinos tü felé kezdte.

Beszélgetés közben, az utcán sétálva vagy betegei kezelése alatt rohanta meg a rettenetes kívánság, amely elől nem volt kitérés, amely megalázta maga és mások

előtt, eltántorította mellőle hozzátartozóit, rányomta homlokára a maga veritékes bélyegét és végül is Ön elé sodorta.

Ez nem az orvos dilemmája, ez az orvos tragédiája. Az emberi szervezet hivatásos tudora megbukott önmaga előtt: diplomája nem volt már valóban érvényes, amikor saját magának nem tudott mást rendelni, mint a halált. Ez a férfi, aki száz és száz asszonyt kezel, akit a törvény ereje jogosított, sőt kötelezett arra, hogy az élet és halál határán beavatkozzon, ez az ember, mint egy álomjáró bolyongott és a kötelességtudás beidegzett tempójával dolgozott, vágott, kötözött, a szívében azzal a dermedt tudattal, hogy bármely pillanatban rátörhet a téboly, megbéníthatja az ujjait, kiválthatja belőle a düh ordítását, amikor a maga és más életével játszik.

Vizsgálóbíró Ur!

A jogtudó és igazságkereső polgár szabadságával élek, amikor itt,

a nyilvánosság előtt jelentkezem tanúnak és kérem eskü alatti kihallgatásomat.

A magyar törvény súlyosan bünteti azt a bűncselekményt, amelyet Horváth Ernő doktor állítólag elkövetett. A törvénnyel nem lehet vitatkozni és a törvények revíziója, amire egyes fájdalmas esetek megadhatják a lökést, sohasem visszaható erejű. A görögök a Tegetosz hegyéről dobálták a tengerbe az életképtelen csecsemőket, a buddhisták tejbe fojtották az újszülött kislányokat és ma is van afrikai népfaj, amely egyszerűen felfalja őket. A mai európai törvények viszont az egész vonalon védik az emberi életet, sokkal jobban és intézményesebben, mint az emberi megélhetést és szigorú orvosi indikációt követelnek meg ahhoz, hogy az élet csirája bármely kezdeti stádiumban és bármilyen körülmények között is kioldható legyen.

Nem akarom felvetni a kérdést, Vizsgálóbíró Uram, hogy ha az anyára vonatkozó fizikai orvosi előírás felmentést adhat az élet feltétlen oltalma alól, miért volna tökéletesen mellékes a szociális indikáció, az anyai társadalmi, anyagi és erkölcsi helyzetének megítélése, amelyről ma ír a Magyar Hírlap-ban szép és okos sorokat Zsolt Béla. Nem akarom felvetni a kérdést sem,

miért ne lehetne figyelembe venni az operáló orvos szociális indikációját, azt a légkört, amelyben ma dolgozik, a háború emberpusztító éveit, amelyekből kivette a maga részét, a forradalmak és ellenforradalmak gőzét, amely az élet és a megélhetés új kálváriájához hozzászoktatta?

Az orvos hallja legjobban az elinduló emberi léptek bizonytalan kongását, ő ismeri és érzi az étellel szemben való tökéletes tehetetlenséget, az ő praxisa nevel legkönnyebben és leggyorsabban az élet megvetésére. És nem akarom felvetni azt a kérdést, hogyan lehet megkövetelni az élet törvényes megbecsülését attól a Horváth Ernőtől, aki megingott társadalmi szintjén elhagyatva, gépiesen hajszolta a morfin árát és elvesző orvosi energiával, magabaro-skadva, megmérgezve mesterséget üzött és nem hivatást. A magyar orvosok többsége nyomorog, de tiszteltben tartja a törvényt! Az élet, a mai élet azonban elsodorja nemcsak a gyöngét, hanem a legjobbakat és a legerősebbeket is, ha az élet becsét és becsületét és az

életvédő orvost sem a társadalom, sem az állam nem bírja növelni, vagy legalább megmenteni.

Férfiak egymás közt és asszonyok egymás közt sokat beszélhetnének, vagy talán sokat hallgathatnának erről, Vizsgálóbíró Uram! Mindez azonban Önt nem érdekelteti, Önnek a törvény szigora szerint kell határoznia. Épp ezért nem kérek mást, mint az igazság szolgálatában a törvény igazságos alkalmazását azzal a súlyos beteggel szemben, aki már kívül áll minden törvényen, aki a maga mámorából csak a detektívzoba magányos éjszakáján riadt fel és tombolva követelte a maga szörnyű táplálékát.

Vizsgálóbíró Ur! A törvényszék orvosi szakértőinek és csak nekik kell döntenie afelől, vajjon büntetőjogilag felelősségre vonható-e Horváth Ernő és beszámíthatósága lehet-e elég nagyfokú, hogy megmérítván, elengedőnek találtsák ahhoz, hogy büntetést kapjon és elszenvedjen. Ennek a döntésnek nem szabad késlekednie, mert azon a szomorú halotton kívül, aki Horváth Ernő sorát megpecsételte, a halálnak egy másik jegyese görnyed az Ön asztala előtt, akinek nem sok köze van már a földi dolgokhoz. Engedjék el békében pihenni és meggyógyulni, ha még lehet. Orvos volt, önmaga volt az egyetlen menthetetlen betege. Az Ön vagy az én, vagy akárki jogi diplomája rajta nem segíthet.

Kérem Vizsgálóbíró Urat, méltóztassék Hor-

Petrichevich-Horváth Emil volt népjóléti államtitkár 83 pengő hátralék miatt kilakoltatott egy hetvenöt éves vak asszonyt

Ezt tanulta az államtitkár ur a Népjóléti Minisztériumban?

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Petrichevich-Horváth Emil báró nyug. népjóléti államtitkár ur, sokszoros háztulajdonos felmondási pert tett folyamatba özv. Plohn Károlyné ellen, aki a házában több mint 18 esztendeje lakik és mindig pontosan fizette a bért.

A szerencsétlen özvegy asszony,

aki 75 éves korára megvakult, egy hónapi haladékat kért a nyugalmazott államtitkár úrtól 83 pengőt kifizetésére.

Meg is indokolta Plohné a kérelmet azzal, hogy fia állás nélkül van, továbbá, hogy veje, aki ugyancsak gondoskodik a magával tehetetlen özvegy ellátásáról, most csak egy hónapi késedelemmel fog fizetést kapni, mert munkaadója kényszerűségekben van. Kérte tehát, hogy az államtitkár ur, aki bár már nyugdíjban van, komoly anyagi zavarok nélkül várhat a 83 pengőre, adjon a bérfizetésre egy havi haladékat.

A válasz rövid volt.

A nyugalmazott népjóléti államtitkár ur a 75 éves vak özvegy asszony ellen 527341—1930. szám alatt a központi járásbírószágon felmondási keresetet adott be.

Tárgyalást tűztek ki. Az özvegy ügyvédje nem hivatkozhatott jogra, mert hiszen formai jog szerint a felperesnek volt igaza, hanem tisztán azt adta elő, hogy a szerencsétlen öreg asszony méltányosságot érdemel.

Vállalt kötelezettségeink arra kényszerítettek, hogy készpénzért, minden elfogadható áron árusítsunk.

Óriási választék:

Perzsaszőnyegek, antik bútorok, nemes vitrintárgyak, japán bronzok és satsumák

ANTIKART RT. (ig.: Sternberg Z. J.)

VII., Dob- és Kazinczy-utca sarkán

Telefon: Józsa, 403—68 és 423—50

Üzlethelyiségünk többévi szerződéssel átadó

váth Ernő doktor, harminckilenc éves gyakorló-nőorvost, budapesti lakost annak az orvosi tudománynak rendelkezésére bocsátani, amelynek elesett katonája.

Vizsgálóbíró Ur tisztelő hiva:

Budapest, 1930 november 30.

Kósa Miklós dr.

mert 10 nappal a megszabott idő után már lefizette nemcsak szeptember, hanem az október havi lakbért is egyszerre, egy összegben.

Ezzel szemben a felperes, aki mint aktív államtitkár a népjóléti ügyekkel foglalkozott — nyilván azért, mert tehetsége alapján megillette ez a hely, — most

nem tagadhatja meg azt, amit állandóan hivatva volt hirdetni, nem kívánhatja a 10 napi késedelem miatt egy 75 éves vak öregasszony kilakoltatását.

A nyugalmazott népjóléti államtitkár ur ügyvédje, ügyfelének határozott utasítására való hivatkozással ragaszkodott kéréséhez,

melynek alapján azután a bíróság kötelezte is az özvegyasszonyt a lakás azonnali kiűritésére.

Az indokolás szerint méltányosságot a bíróság nem gyakorolhat, miután a felmondásra „formailag” a háztulajdonosnak megvolt az alapja.

Kommentár fölösleges...

A KÖZÖNSÉG KIVÁNJÁ A SABLONTÓL ELTÉRŐT

ezt igazolják a
Byrd délsarki expedíciója
filmelőadásai a
Kamarában
4, 6, 8 és 10 órákor

Fényes sikerrel nyílt meg szombaton az Országház-kávéház
külön helyiségben épült

Országház-Grill
(V. Nádor-utca és Vécsey-utca sarkán)

A zongoránál Erdélyi Dolly
Intim hangulat! — Modern vezetés!
Pazar színtelt a pesti éjszakában! **Gárdonyi**

Összeesküvés vaságyak
sodronyágybélések, vas-, rézbútorok kárpitozott mairacokatt legolcsóbban szállít **Prohászka** gyáros, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 46. — Flóküzlet: Üllői-ut 9.

Szövetek Selymek Vásznak Damasztok Flanellok Barchetok

Csipkék, szalagok, műselymek, fehérneműek, keztyűk, harisnyák

pazar választékban legolcsóbban vásárolhatók

Klein Antal

divatruházában

Király-utca 53 (Akácia-u. sarok)

VIGSZINHÁZ

FEKETESZÁRÚ CSERESZNYE

MINDEN ESTE

100%-os siker a Ferike mint vendég

Főszereplők: Góthné Kertész Ella, Góth Sándor, Berly Lili, Dayka Mirtig, Gózon Gyul, Székely Lujza, Varady Lajos, Dinykút Ilona, Kovács Terus, Keleti László, Szigeti Jenő

Minden este 8 órákor a **Belvárosi Színházban**

Ender ma megkezdte a pártokkal való tárgyalást a kormányalakításról

Miklas elnöktől vasárnap délből kapta meg a formális megbízatást — Ender koalíciós, antimarxista kormányt akar — Hír szerint a Heimatblokknak ígérte az igazságügyi tárcát

Seipel betegsége miatt nem vállalja a külügy-miniszerséget

Bécs, november 30.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Az új osztrák kabinet Lueger kabinetje lesz. Egész vasárnap lázasan folytak Bécsben a kormányalakításra vonatkozó tárgyalások. Szombat délután adta be lemondását Vaugoin miniszterelnök, amit Miklas elnök azonnal elfogadott. Miklas ezután sürgősen Bécsbe hívta telefonon Ender dr. vorarlbergi tartományi főnököt. Ender ma délelőtt 11 órakor érkezett Bécsbe. A pályaudvarról azonnal Miklas elnökhöz sietett és

közel egy óra hosszat tartó tanácskozás után megbízatást kapott a kormányalakításra.

Az elnöktől Ender egyenesen a rendőrfőnökségre ment, ahol nyomban Schober volt kancellár fogadta. A designált kancellár Schoberrel folytatott tárgyalása után összeült a keresztényszocialista blokk és elhatározta, hogy teljes erővel és egész súlyával támogatja Ender kancellárságát. A designált kancellár után Straffner nagynémet és Winkler Landbund-képviselő jelent meg Schobernél.

Délután három órakor Ender Vaugoin kancellárral és a kereskedelemügyi miniszterrel érkekezett. Négy órakor Starhemberg miniszter, Rehberger és Greiler Heimwehr képviselők, valamint Rauter Heimwehr vezér jelentek meg a parlamentben, ahol Ender nyomban fogadta őket. Rauter, aki nem képviselő, nem vehetett részt a tárgyaláson. Mint a Reggeli Ujság bécsi tudósítója értesül,

a vasárnap folyamán nem történik döntés a kabinetalakításról, a tárgyalásokat azonban egész éjszaka folytatják és végleges döntés valószínűleg hétfőn lesz.

A parlament december 2-iki ülésén valószínűleg már bemutatkozik az új kabinet. Ebben a pillanatban, amikor végső döntés még nem történt, a személyi kérdések tisztázatlanok ugyan, de nem tisztázatlan a kormány politikai állásfoglalásának és irányának kérdése. Nem tisztázatlan a program sem, amelyet az új kormány magáévá tesz. Már Ender doktor személye is programot jelent. Lényegében véve

a keresztényszocialista párt lesz a Centrum.

Ender már több ízben meg akarták bizni a kormányalakítással, ő azonban ezt mindig visszautasította. Ender ugyanis azonkívül, hogy Vorarlberg tartományfőnöke, az ottani Elektromosművek elnöke is és azonkívül tekintélyes ügyvéd. Neki Vorarlberg szívégye. Bár Ender a legteljesebb mértékben antimarxista s ő a Heimwehr egyik megalapítója, mégis a párt koncessziós ágához tartozik. Eppen ezért

valószínű, hogy az új kancellár az antimarxista Schober-párttal a legjobb együttműködésben fog majd dolgozni.

Programja mindenekelőtt gazdasági jellegű, első sorban a gazdasági problémákat akarja megoldani és enyhíteni akar a munkanélküliségen.

A valószínű új kabinet

A kormánynak csaknem száz századékos valószínűség szerint tagjai lesznek Schober, mint alkancellár és belügyminiszter, azután Winkler pénzügyminiszter (Landbund), Vaugoin hadügyminiszter, Heintl kereskedelemügyi miniszter és Csermák közoktatásügyi miniszter.

Valószínűnek tartják még, hogy Winkler lesz a földművelésügyi miniszter és Drechse népjóléti miniszter. Meglepetésszerűen hat, hogy ebben a kabinetben Gürtler doktor neve is felmerül. Ezt első sorban rendkívüli népszerűségének tulajdonítják. Politikai körök véleménye szerint

a designált miniszterelnök mindent elkövet, hogy Seipel vállalja a külügyminiszeri tárcát, Seipel azonban az esti órákban betegsége való hivatkozással ezt a tárcát visszautasította.

A földművelésügyi tárcáról Tollerrel tárgyalnak, de itt Dollfuss doktor is számbajöhet. Teljesen tisztázatlan még az igazságügyi tárcá kérdése, de valószínű, hogy a Schober-blokk, amely egy igazgatási, egy gazdasági és egy alkotmánytárcát követel, fogja az igazságügyminiszerséget megkapni. Ebben az esetben Schürff doktorról lehet szó. Ha a Schober-blokk igényéről lemond, akkor valószínűleg a keresztényszocialista Ramek dr. lesz az igazságügyminiszter.

A vasárnap folyamán Bécsbe érkeztek a tarto-

CHEPALEUM
A CELLULOZA SZÖNYEG
KENDERBETÉTEL

Szőnyeg

1 méter

60 fillér

Szabadalmazott beszakíthatatlan szegéllyel

Disziti a lakást, munkát és szappant takarít meg.

Kapható:

Áruházakban, szövetkezeteknél és minden jobb szakmabeli üzletben

„Papin” Ltd. Zürich

Gyári lerakat: Welss Arnold, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 67.

Telefon: Aut. 116-89

A CORVIN ÁRUHÁZ BAN IS

CHEPALEUM

mányi főnökök az ország minden részéből. A parlamentben a késő éjszakai órákban is folytatták a tárgyalásokat.

Tárgyalás a Heimatblokkal

Mint a Reggeli Ujság tudósítója értesül, a késő esti órákban folytatott tárgyalások után a designált miniszterelnök újból a Heimwehr-vezéreket fogadta. Azt hiszik, hogy

sikerül Endernek a Heimatblokkot is bevonni a kormányba. Ebben az esetben a Heimatblokk is kapna egy miniszeri tárcát és esetleg így töltönek be az igazságügyminiszteri széket.

Ender kancellár a késő esti órákban fogadta a parlamenti újságírók küldöttségét és előttük a következő nyilatkozatot tette:

— A mai tárgyalási napot tisztán arra használtam fel, hogy pontos képet kapjak a szituációról. Elsősorban a polgári pártok terveit és céljait akartam megismerni. Most már elmondhatom, hogy végleges képet nyertem a helyzetről és azokról a feltételekről, amelyeken belül kormányt kell alakítanom. Most már az én dolgom, hogy bizonyos középutat találjak az előterjesztések labirintusában. Mint minden kabinetnek a megalakítása, az én kormányalakításom is nehéz. Az a feladatom, hogy elhárítsam az utból az elemi tornyosuló akadályokat. Egyelőre nem nyilatkozhatom személyi kérdésekről, mert minden pártnak a legszigorúbb titoktartást ígértem meg. Megállapíthatom azonban, hogy nekem kérdésében semmiféle zavar nem volt és remélem, hogy a tárgyalások menete tovább is nyugodt lesz.

Elsikkasztottak egy egész hadiársvaházat?

Gál Jenő érdekes interpellációja a népjóléti miniszterhez

Gál Jenő dr. demokrata képviselő szombaton a következő érdekes interpellációt jegyezte be a Ház interpellációs könyvébe:

Interpelláció

A Munkaügyi és Népjóléti Miniszter Urhoz egy hadiársvaház elsikkasztása tárgyában.

1. Tudomással bír-e a Miniszter Ur arról, hogy 1917 november 12-én az Országos Hadigondozó Hivatalban a Központi Textil-Ipar Rt. 500.000 koronát folyósított egy hadiársvaház felépítésére?

2. Rendelkezésre állnak-e a Miniszter Urnak azok a számadások, amelyek a hadiársvaház létesítésére történt kiadásokról szólnak és megőriztetek-e a nyugták és a szerződések, melyek ebben az ügyben lényeges szerepet játszottak?

3. Mi az oka annak, hogy ez a hadiársvaház eltűnt s hova lett a pénz, s mi lett az ingatlanokból, amelyeknek a hadiársvaház létesítése volt a rendeltetése?

4. Hajlandó-e a Miniszter Ur szigorú vizsgálatot elrendelni annak megállapítására, kik az okozói a hadiársvaház sérelmére

elkövetett azon visszaéléseknek, hogy az 500.000 korona készpénz lefizetése által biztosított árvaház a nemzeti kegyelet durva megsértésével rendeltetésétől elvonatott, s hajlandó-e a Miniszter Ur a bűnösök ellen szigorú megtorló lépéseket folyamatba tenni.

Az interpellációt a legközelebbi interpellációs napon mondom el és szóval indokolom.

Budapest, 1930 november 29.

Gál Jenő.

Információnk szerint arról a hadiársvaházról van szó, amelyet Fuchs Leó, a Magyar Kender-, Len- és Jutaipari Rt. elnöke akart létesíteni, — mintegy vezeklésül azokért a hadiszállítókért, amelyekkel olyan érzékenyen megkárosította a hadsereget, de amelynek telkeit — mint a Reggeli Ujság múlt heti számában megírtuk — a világ feledékenységére spekulálva, ma sem hajlandó az állam rendelkezésére bocsátani.

Gál Jenő interpellációjában — mint halljuk — ki fog terjeszkedni Fuchs Leó egész „közgazdasági” tevékenységére.

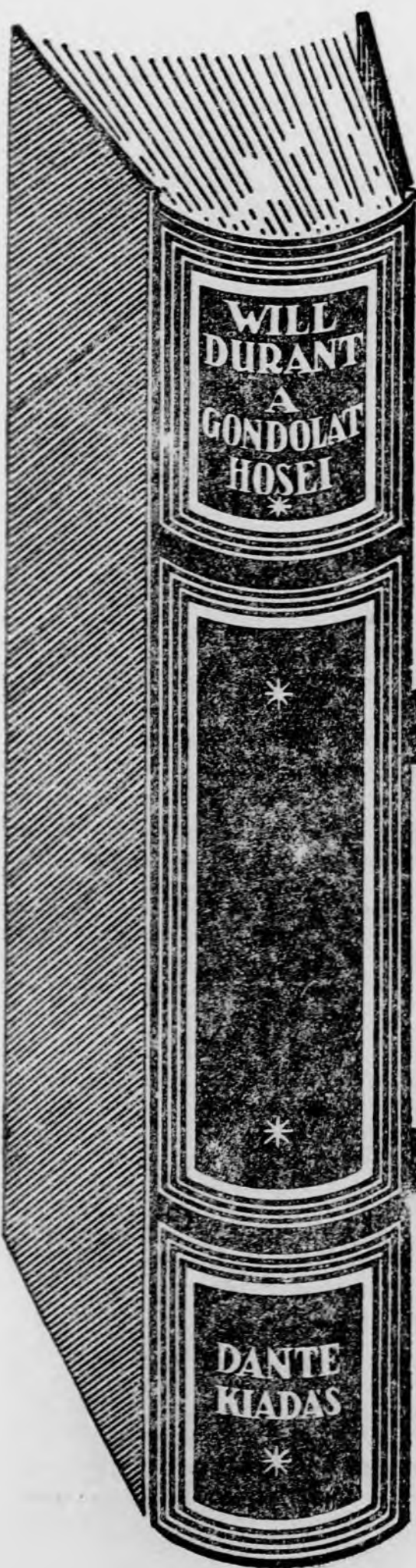
Jobb idők felé . . .

Ezen címmel a Del-Ka cég egy rendkívüli egységárcsoportot 12.50 pengőért.

Amint ismeretes, a Del-Ka már múlt év augusztusában leszállította árait, amikor a békebeli egységárcsoportokra való áttérés 10 százalékos általános áreszállítást hozott. — A Del-Ka cég bevezetett egységárait — 14.50 pengős árával — úgy a szakkörökben, mint a közönség körében általános feltűnést keltett. — A mostani rendkívüli viszonyok között a

Del-Ka rendkívüli módon akar elébe vágni, amidőn 12.50 pengős egységárban a legfontosabb női- és férfi-cipőket hozza forgalomba, az általánosan elismert Del-Ka kivitelben és minőségben, amivel a közönségnek nyújt előnyöket, mert így kevés pénzért megbízható jó cipőkhöz juthat.

Nagyon érdekes új bevezetése a Del-Ka cégnek a pénteki occasio-napok rendezése is, amikor egyes párai — bő- és hócipőkben — kerülnek rendkívül kedvezően eladásra.

A GONDOLAT HOSEI

AMI A FILOZÓFIA KÉRDÉSEIBŐL MINDENKINEK ÉRTHETŐ,

AMI A NAGY FILOZÓFUSOK ÉLETÉBŐL MINDENKIT ÉRDEKEL

EGYÜTT VAN EBBEN A HATALMAS KÖTETBEN

FÜZVE P 15 KÖTVE P 19 FÉLBŐRKÖTÉS P 28

DANTE KIADÁS

Meghalt Kende Krausz József a britanniás idők híres alakja

Szabadlábra helyezték, mert súlyos betegség támadta meg a fogházban — Szombaton temették

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Az elmúlt hét csütörtökén Kende-Krausz József haláláról tettek jelentést a budapesti királyi ügyészségnek. Kende-Krausz József a kommun után következő esztendő egyik legismertebb alakja volt a fővárosnak és különféle ügyei révén szinte állandó szereplője volt a rendőri és a bírósági krónikáknak. Jömegjelenésű, elegánsan öltözködő, határozottan intelligens 25 év körüli fiatalember, mint leszerelt különítményes főhadnagy mutatkozott be mindenkinél. Szereplésének kezdete tulajdonképpen arra a szomorú időszakra vezethető vissza, amikor Budapest néhány szőlődját titokzatos katonai alakulatok, illetve különítmények veszélyeztették a városi polgárság élet- és vagyonbiztonságát. Kende-Krausz József, aki egyébként, mint később a bírósági tárgyalások során kiderült, zsidó családból származik s ennek ellenére egyik ilyen különítmény tisztjeként működött néhány hónapig. Ebben az időben ismerkedett össze az akkori idők egy másik sokat szereplő tagjával, Abday Gusztáv volt színésszel, aki ugyancsak egy különítmény szolgálatában állt. Amikor a különítmények feloszlása megtörtént,

Kende-Krausz József és Abday Gusztáv együttesen kezdték meg működésüket Budapestben.

Az akkori zavaros időkben különféle politikai pártok vezetőivel keresték a kapcsolatot és ajánlatokat tettek, hogy bizonyos kompromittáló iratok, amelyek természetesen a másik politikai pártra nézve kellemetlenek voltak, — meg tudnak szerezni.

Kende és Abday több ilyen üzletet kötött különféle pártállású emberekkel: megfelelő pénzösszeg ellenében szállították a kompromittáló iratokat, okmányokat, vagy leveleket. Nem kellett sok idő hozzá:

kiderült, hogy a kompromittáló iratok és az azokon lévő helyezők hamisak.

A kellemetlenségeket azonban sokáig sikerült Kende és Abdaynak kikerülni, mert hisz éppen a szőbenforgó ügyek kényes voltuknál fogva nem kerültek semmiféle hatóság elé. Kende József és Abday Gusztáv működéséről azonban a rendőrség is tudomást szerzett és megfigyelték a két fiatalembert, akik gyanús körülmények között éltek. Egyik napon fillér nélkül, szinte éhesen jártak-keltek a kávéházakban, másnapokon pedig pénztárcáikat mulogatták mindenkinél s könnyelműen szórták a könnyen keresett pénzt. Ez az okmányszállítási konjunktúra azonban csakhamar megszűnt. Amilyen mértékben a konzolidáció utat tört magának, olyan mértékben szűnt meg a zavarosban halászó emberek működési lehetősége és talán ennek tudható be, hogy Abday és Kende között csakhamar differenciák merültek fel, amelyek azután a barátokat egymástól elválasztották. Kende József, akit talán az akkori idők sodortak bele a kalandos és különös üzletekbe, Abdaytól való elválása után igyekezett tisztességes egzisztenciát teremteni magának.

Késztelen, hogy a kompromittáló okmányokkal való pénzkeresés Abday Gusztávól indult ki és mint ahogy Kende azt rendőrségi vallomásaiban leszögezte, nagyrészt Abday befolyásának tulajdonította, hogy olyan módon szerzett magának pénzt, amely a büntetőtörvénykönyv paragrafusaihoz ütközik.

Kende József az utóbbi esztendő során régi barátjával, Abday Gusztávval harcra is került és ennek során úgy Abday, mint Kende azzal a céllal, hogy egymásnak ártsanak, a hatóság előtt is leleplezték azokat a kalandos hamis okmányszállítási ügyeket, amelyekkel annakidején pénzt szereztek.

Kende különböző vállalkozásokat kezdett s a mostani idők üzleti konjunktúrájához igazodva,

ő is kaució alkalmazottakat szerződte. Az első nagyszabású kaució-botrányból kifolyólag a bíróság el is ítélte, büntetését kitöltötte és amikor kiszabadult, hónapokig nem hallott róla senki. Rövid szünet után azonban újból feljelentések érkeztek Kende ellen kaucióssikkasztás címen, mert egy könyvkiadó vállalatot „gründolt”, ahova egy egész sereg embert alkalmazott kisebb-nagyobb összegű óvadék befizetése mellett. Kende József, aki már annyi különféle ügyben szerepelt, most megint a bíróság elé került és hosszabb szabadságvesztésre ítélték. Egészen rövid idő választotta el a szabadulástól, amikor

a fogházban súlyosan megbetegedett.

A betegség olyan erővel hatalmasodott el rajta, hogy az orvosok menthetetlennek találták s éppen ezért szabadlábrahelyezését javasolták. Pár héttel ezelőtt Kende József elhagyta a gyűjtőfogházat és szüleinek lakására vitte magát. Hozzáértőjei, akik szegény emberek, mindent elkövettek, hogy életét meghosszabbítsák, azonban az orvosi tudomány nem tudott már segíteni és csütörtökön este meghalt.

Kende Józseffel, akit szombat délután temettek el, az elmúlt szomorú emlékü britanniás idők egyik szereplője tűnt el.

RASSAY BESZÉL...

Vita a szociáldemokráciáról egy szabadelvű gyűlésen

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

A Kossuth Lajos-u. 13. szám alatt, a főemelet nagy V-alakú parthelyiségében vasárnap délután gyűlést tart a Rassay-párt. A nagy, ormótlan helyiségben a rendes választási kép: rendezők és ruhatárosok, röpcédulák és különkiadások, a rendőrtanácsos, négy rendőr és a lassan gyülekező hallgatóság. A falakon köröskörül a párt plakátjai, a dobogó a V betű cücsán áll, hogy a szónokokat mindkét teremben hallani és látni lehessen.

A hallgatóság nem siet, tudja jól, hogy Rassaynak ez lesz ma a harmadik beszédje: az Angyalföldről és a Tivoli-mozgóból jön ide, tehát van bőven idő. A gyűlést dr. Grün Béla nyitja meg, atána Vértess Emil szónokol, megérkezik Balkányi Kálmán és végre betoppan Rassay.

Kicsit fáradt és sápadt, a kortezia nem nagy élvezet. Dörgő taps közt megy fel az emelvényre, ahol Balkányi átad egy körlevelet, amelyet mosolygva olvas el. Közben Vértess folytatja beszédét és azzal fejezi be, hogy ők, a kereskedők és iparosok szavatolnak Rassay szabadelvűségéért.

Rassay

Most feláll Rassay és első szava már érdekes és talán egy kicsit dölyfös is:

— Nagyon köszönöm Vértess barátom giróját — mondja — az én szabadelvűségemről, nem veszi azonban rossz néven, ha nem reflektálok rá. Az én szabalevűségemnek nincs szüksége kezesekre és akinek én magam nem vagyok elég, annak nem kérem sem a bizalmát, sem a szavazatát. Ezután sorra aposztrofálja volt fegyvertársait, Bárczyt, Ugront, Hartert, akik most ellene fordultak:

— Helyesnek tartom és megérttem, hogy Bárczy az ellenpártnak dolgozik, utóvégre jó állást kapott és aki állást kap, annak fizetnie kell érte, amivel tud. Mi csak presztizst, tekintélyt és tömegeket tudunk neki nyújtani, de azért — nekünk is megfizetett.

Ezután kezébe veszi azt a körlevelet, amelyet Balkányitól kapott és amelyet Székely Ferenc írt alá.

— Ez a körlevél — mondja — felhívja a választókat, hogy szavazzanak az egységes pártra, hogy a szocialista veszély ellen megmentsék az országot. Nem tudom, ki küzd jobban és eredményesebben a szocialista tulkapások ellen, csak azt tudom, hogy a szocialisták kinn a periferiákon az én gyűléseimet tisztelik meg azzal, hogy megjelennek, közbeszólnak és vitatkoznak, nem pedig Kozmák vagy Wolffék gyűléseit. Ugy látszik, nálam nagyobb veszélyt látnak, mint a látszott, nálamnál, különben nem nálam vizitálnék.

— En — folytatja Rassay — valóban harcolok a szocializmus erőszakos felülkerekedése ellen és védem a polgári gondolatot, a haladást, amelyet

a szocializmus elfajulása veszélyeztet. Én nem tudok örülni a katasztrófának, amely felé sodródunk és nem akarok belőle politikai hasznot húzni, mint a szocialisták.

Ebben a pillanatban megszólal a terem végéről egy hang:

— Ez nem igaz!

Nyugtalanág, izgalom, közbeszólások, mindeki arrafelé fordul, csak Rassay marad nyugodt.

— Örülök, hogy a Belvárosban is meglesztek különvéleményével a szocialista párt, de itt sem mondhatok mást, minthogy bennem erősebb a polgár, mint a politikus. Ha csak politikus volnék, félreállhatnék és nézhetném a megduzzadt folyam partján, hogyan hozza a rohanó ár az elszakított házrészeket, gerendákat és bútorokat, mint polgár azonban van félteni valóm, van családom, vannak hűveim és van hazám, amelyet nem akarok még egyszer elveszíteni!

A hang újból megszólal:

— A szocializmus az elégtelenségben gyökerezik!

Rassay visszavág:

— A szocializmus sokkal több és sokkal súlyosabb, mint az elégtelenség. A szocializmus a munkából élők védelme a tőke tulkapásai ellen. És én azt akarom, hogy ebben az országban munkából meg lehessen élni, hogy az elégtelenség száma csökkenjen és ne szaporodjon, hogy néhány ezer ember ne élhessen vissza a milliók nyomorával és ne használhassa fel az elégtelenséget ugródeszkául. Én nem menekülhetek különvonalon és repülőgépen, nekem itt van a helyem, ha baj van!

Viharos taps, a hang végleg befagyott.

— Egyébként — folytatja — most már elárulhatom, hogy mi történt a miniszterelnöknel megtartott pártközi konferencián? Egyfelől elárulhatom, hogy a Wolff-párt nem akart együtt dolgozni a Kozma-párttal a polgári egység frontján, másfelől én nem akartam azért, mert azt tartottam, hogy a szocialistapárt számára lett volna nagy előny, ha egy fronton mentem volna a kormánypárttal. Nem akartam, hogy a szocialisták joggal kiálthassák felénk: Ime a rothadt polgárság! Rassay is fedezi a kormány politikáját!

A hang nem szólal meg és Rassay folytatja:

— Nem akarok mást, csak azt, hogy meggyőzzem a polgárságot arról, hogy a kormány katasztrofális politikájával szemben össze kell fogni az erőket. Nem hiszem, hogy tíz év csak tíz politikai zsenit termelt volna ki, a Bethlen-kormány tíz tagját.

És végül befejezésül egy szinte gögös mondat: — Nekem nincs szükségem a bizottsági tagságra, nem vagyok gyákorló ügyvéd, aki pereket akar szerezni és nincsenek igazgatósági tagságaim, hogy közszállításokra pályázzam. Nekem csak a polgári társadalommal szemben van kötelezettségem és ezt az kötelet vállalom.

Taps, forró és ujjongó taps, a beszédnek vége.

*

Egyórás beszédet mondott Rassay, egy óra

alatt nem volt egyetlen hangos frázisa. Nem fél a közhelyektől, szándékosan teszi, vagy önkénytelenül érzi, hogy a közhely sokezeréves valami, amiben fajok, népek, országok tapasztalata, tudása, bölcsessége és humora tömörül, olyan igazságok és megállapítások, amelyekkel nem lehet vitatkozni, amelyeket nem lehet megszüpíteni és nem lehet lerontani. Egy terebélyes, robusztus férfi áll a közönség előtt, egy nyakas, józan és lenyűgöző Valaki, egy mongol bálvány, aki nem tud voksokat vásárolni, sem jó szóval, sem igével, sem hajlongással.

Nincs meg benne a Vázsonyi képviselői kedélyes fanyarsága, de nem is romantikus, aki az egyszerű emberek szunnyadó szenvedélyeire utal; kép, hasonlat vagy kitörés alig élenkíti beszédének egyöntetű folyását: egy tőprengő, magányos polgár áll a pódiumon, aki hangosan monologizál. A viaskodás a magánember és a politikus közt, a közöny és az akció választója, a meggyőzés és az igazítás határvonalai, a haladás szelene, amelyet mindenkeftől respektál és a rombolás ösztöne, amelyen feltétlenül uralkodni akar: az elkeseredett és a rezignált polgár belső tusája ott megy végbe száz és száz ember előtt.

Ez a nyílt vallomás, ez a fájdalmas vívizekező mégis előkelő, higgadt, majdnem fölényes a maga egyszerű és őszinte mivoltában. A hangjában és az előadásában hiába keressük a néptribun harsány tempóját, a gesztikulációja szerény, majdnem ügyetlen, a szavának a ritmusát nemcsak hangszálai fáradtsága csökkenti, hanem nincs is adva az a dinamikus erő, amely az ugynevezett népszónokok varázsszesszeje. Csendes, majdnem finom mazálisán a beszéd szinte beszélgetéssé enyhül és mégis — valaki jól mondta róla — a mérséklet heve az, amely mindenképpen magával ragad, aki hallja.

Ez a politikus nem él vissza a maga zsenijével: meggyőzni próbál és nem elszédíteni. A közönség előtt vetkőzik és öltözik, mindenki látja, miye van, mit akar, az okfejtését lehetetlen megcáfolni, a logikája épp oly exakt, mint a becsléssége és mégis: az egész ember olyan misztikus, mint egy mongol bálvány. Mozdulatlan arcvonásait, különös koponyáját, befelé néző szemét nem lehet elfelejteni, akárcsak a tibeti lámat, aki egyszer látta.

Ez a politikus vezér minden ízében, versenyen kívül és mértéken felül áll.

A demokraták választógyűlései

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

A Nemzeti Demokrata Párt a mai vasárnapot is arra használta fel, hogy a főváros több kerületében gyűléseket rendezzen. Az első ilyen gyűlés a Terézvárosban, az Orient mozgóban folyt le, s ezen az ülésen felszólt Bródy Ernő is, aki erős kritikával illette az új fővárosi törvényt, amely már előre kijátssza a választópolgárok akaratát akkor, amikor 90 embert előre beültet a városi képviselőtestületbe.

Vázsonyi János dr. volt a következő szónok. Mozgósírházban vagyunk — mondotta — s ezért különböző mozdídarabokat fogok a választópolgárok elé tárni. Kamcsatában nem ismerik a szelvényrendszert, — ez budapesti speciális. Kongóban ünneplik a tiszta és titkos szavazatokat megválasztott polgármestert, — nálunk temetik az autonómiát. A pápuák már nem esznek emberhúst, — de nálunk a szelvényrendszerrel eszik az emberek szivét, lelkét, idejét. Burleszkfilm is van: ebben Chaplin helyett Gafr Vilmos játsza a főszerepet. Azután jön a tudományos film arról, hogyan lehet a titkos választásból nyíltválasztást csinálni. Most van itt az alkalom, hogy a polgárság megmutassa, hogy van benne érzék és hogy nem engedi át a teret azoknak, akik a polgári frontot sirba szeretnék fektetni. Ha bekerül a törvényhatóságba, azt hiszi, hogy annak legfiatalabb tagja lesz és így megvan a reménye arra, hogy megéldi Nagymagyarország visszaállítását, megéri Budapest autonómiájának virágzását és talán megéri, hogy Budapest ismét mosolygó, nagy és boldog város legyen.

A ferencvárosi Demokrata Párt gyűlésén melegen ünnepelték Pakots József országgyűlési képviselőt, aki mellett még Rusznyák Vilmos és Kiss Károly szerepelt a gyűlésen.

A Lágymányos-kelenföldi választói gyűlésen Pakots József mondott nagyobb beszédet, amelynek során kelt az ellen, hogy a hatalom urai — szerinte — törvénytelen és alkotmányellenes játékkal első és másodosztályú polgárságra osztották fel Budapest társadalmát. Misuray Jenő és Klár Zoltán után Gál Jenő dr. országgyűlési képviselő szólt fel. A gyűlés Krammer Adolf zárószavaival ért véget.

Az angyalföldi gyűlésen Fábán Béla dr. országgyűlési képviselő tartott nagyobb beszédet, amelyben a kormány tízévi gazdálkodását bírálta. Az egész ország közvéleménye — mondotta többek között — most a főváros lakossága felé fordul, mert a vidéken, ahol a magyar népek nincsen joga véleményét megmondani, a főváros titkosszavazó polgárságától várják a kritikát a mai rendszer felett. Igaz, hogy ez a titkos szavazás nem egészen — titkos, mert hiszen minden választókerületben néhány ezer embernek már előre nyíltan kell megszólalnia az ajánlást inek aláírásával. Azonban hiába minden machináció, amelyik a szavazóigazolványok körül folyik, nem fog akadni választó, aki a késelem felett való elkeseredésében és felháborodásában elláncolódik.

Speciális ajánlat

Három méter

140 cm széles kitűnő minőségű divatos férfi öltönyzövet sötétkék és fekete színekben is, 29.88

Kapható:

Csak az udvarban

Cím: Olesó Maradék és Textilraktár VI., Király-utca 32

1930. évad szenzációja:

NOVODYN

egyen- és váltóáramú készülék Philips hangszóróval 6—12—18 havi részletre

Gyártja:

AUDION

Budapest, VI., Nagymező-utca 31. Telefon: Automata 113—75 Kapható minden jobb szakszüzletben

A Budapesti Autóüzem Rt. adósságai miatt a Bogdánffy-család feljelentette a gróf Teleki és Lutzenbacher céget

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A főkapitányság bünygyi osztálya a vasárnapi nap folyamán érdekes feljelentés alapján kezdte meg a nyomozást. A feljelentést a fővárosban közismert Bogdánffy-család tagjai tették meg Teleki gróf és Lutzenbacher cég ellen. A feljelentés előzményei esztendőkre nyulnak vissza. A Teleki gróf és Lutzenbacher-cég évekkel ezelőtt Budapesti Autóüzem Részvénytársaság címen vállalatot alapított s ezt a vállalatot később a Bogdánffy-család átvette, illetve a részvényeket megvásárolta.

Az üzlet megkötése előtt a Bogdánffy-család azzal a kikötéssel írta alá a szerződést, hogy a Budapesti Autóüzem Részvénytársaságnak sem adó-

sai, sem adósságai nincsenek.

Később a feljelentés szerint kiderült, hogy a cégnek voltak súlyos adósságai, amelyeknek behajtása végett a Bogdánffy-család a hitelezők perbe fogták.

Miután a perket elvesztették és a gróf Teleki és Lutzenbacher cég nem akarta ezeket az adósságakat átvállalni, bár a szerződésben a Bogdánffy-család kikötötte, hogy az átvett részvénytársaságnak adósságait nem ismeri el, a Bogdánffy-család ellen fordultak a hitelezők. A Bogdánffy-család most feljelentéssel fordult a rendőrséghez. A főkapitányságon már hétfőn megkezdik a kihallgatásokat, hogy a pontos tényállást tisztázzák.

Budafokon 80 km-es sebességgel a táviróoszlopnak rohant egy fővárosi taxi

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Vasárnap délután a budafoki utas aluljáróban súlyos szerencsétlenség ért egy budapesti rendszámú autót. Vasárnap délután a Bp. 16-047. rendszámú hatüléses autótaxi egy öttagú társasággal Budafokra indult el a Ferenc József-től. Amikor a gépkocsi a budafoki aluljáróhoz ért, — amelyhez meglehetősen meredek út vezet, — eddig még megmagyarázhatatlan okból

az autó teljes erővel egy utszéli-póznának rohant, ahol teljesen összetört és az utasok nagy ivben kirepültek az utstestre.

Kiss Gyula 33 éves műszerész, Tischler Ferenc 30 esztendőes magántisztviselő, és Jajkovich Lajos 29 esztendőes műszerész verbebofult, eszméletlenül kerültek el a gépkocsi roncsai mellett.

Az automobil másik két utasa és a gépkocsi

vezetője szerencsésen apróbb horzsolások árán megmenekült. A safför a legközelebbi telefon-állomásról a budapesti mentőktől kért segítséget, akik megfelelő készültséggel rogtak ki a helyszínre. Kiss Gyulát, Tischler Ferencet és Jajkovich Lajost agyrázkódással, kar- és lábtöréssel, eszméletlen állapotban a Rókus-kórházba szállították. Az autótaxi safförjét kihallgatás végett előállították a főkapitányságra, ahol azzal védekezett, hogy

a szerencsétlenség a vasúti aluljáró előtt, a meredek utszakaszon következett be, azért mert az egyik éles fordulóban a síkos, nedves utstesten nem volt úra a kormánykeréknek s a kocsit így rohant neki 80 kilométeres sebességgel a táviróoszlopnak.

A főkapitányság a safför ellen megindította az eljárást.

Ni... Niko... Nikotex és Bo... Boni... Bonicot

A bécsi törvényszék szakértői fogják eldönteni, hogy mi a „nikotinmentesített” dohányáru

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Bécsben néhány hét óta elkezdődött nyilatkozat-háború az osztrák állami dohányjövődék vezérigazgatója, Dorrek dr. államtitkár és a német Bonicot-Társaság bécsi megbízottai, Albert dr. és Kubelka ur között.

A dolog azzal kezdődött, hogy a Bonicot-Társaság engedélyt kért az osztrák dohányjövődékektől „Bonicot” nevű nikotinmentesítő szerének a trafikokban való árusítására. Ez a „Bonicot” — mint a Reggeli Ujság annakidején megírta — körülbelül egy esztendővel ezelőtt valóssággal lázba hozta a német dohányzó közönséget. Egy kis fecskendő segítségével ugyanis, amelyet úgy a mellényzsebben vagy a retikülben lehet hordani, mint az öngyújtót,

bárki egyetlen Bonicot-folyadék becsöppentésével nikotinmentesített cigarettáját vagy szivarját.

Német, osztrák, francia, sőt magyar szakértők megállapításai szerint a „Bonicot”-befecskendezés egészen 80—90 százalékgig elvonja a dohányból a nikotint. Németországban sokszázezer Bonicot-fecskendő és sok ezer liter Bonicot-folyadék kerül forgalomba és mindenütt, ahol nem állam monopólium a dohánygyártás, óriási tökéjű társaságok alakultak a Bonicot gyártására és forgalombahozatalára. De még ott is, ahol monopóliumok vannak, semmi akadályt se gördítettek a Bonicot forgalombahozatala elé, mert hiszen igazán minden dohányos egyéni joga, hogy azzal azzal nikotinmentesítse cigarettáját, amivel jónak látja, ha a szer nem ártalmas az egészségre. Csak az osztrák dohányjövődék igazgatósága helyezkedett arra az álláspontra, hogy az engedélyt nem adja meg és pedig azért, mert az ő szakértőjének véleménye szerint a „Bonicot” hatása nem több, mint a tiszta víz. Ezzel persze szembe helyezkedett Európa legelső szakértőinek véleményével és a Bonicot-Társaság nem is maradt adós a felelettel.

Egy Nyílt levélben, amelyet a Bonicot Társaság a bécsi lapokban tett közzé, nevük aláírásával kijelentik a társaság igazgatói, hogy az osztrák dohányjövődék vezérigazgatója, Dorrek dr. unfair és hazudozó magatartást tanúsított ebben az ügyben, mert megígérte, hogy a „Bonicot” folyadékot pártatlan szakértő „zsűri” vegy-

vizsgálata alá bocsátja, de ehelyett „házi vizsgálattal” intézte el a kérdést és annak eredményét a Bonicot Társaság megkérdőzése nélkül publikálta.

Emiatt a Bonicot Társaság tisztességtelen verseny miatt följelentést tesz és kártérítés miatt pert indít az osztrák dohányjövődék vezérigazgatója ellen

s bírói szakértői megállapítás alá fogja bocsátani a Bonicot-készítmény nikotinmentesítő hatását.

Bennünket ez az osztrák Bonicot-háború azért érint közelebbről, mert a Bonicot Társaság azzal vádolja meg az osztrák dohányjövődék vezérigazgatóját, hogy

a felelősségrevonástól való félelem vitte rá a Bonicot ellen való állásfoglalásra.

Ausztriában ugyanis, éppen úgy, mint nálunk, csak röviddel ezelőtt

a dohányjövődék nagy tökével lekötötte magát az ugynevezett Falk-féle elektrothermikus (száritási) eljárás mellett

s az ezen eljárás szerint „nikotinmentesített” dohányárakat hozza forgalomba. A Bonicot Társaság a vasárnapi bécsi lapokban nyilvánosan bejelenti, hogy perében szakértői bizonyítás tárgyává fogja tenni, hogy

ezek a Nikotex-szerű eljárás érdekében hozott óriási áldozatok hiábavaló pénzpoecskolást jelentenek, mert az így „nikotinmentesített” dohányárak magas nikotintartalmuk folytán nem szolgálnak rá erre a megjelölésre s Németországban ilyen megjelöléssel forgalomba se hozhatók.

Ez a bizonyítási eljárás bennünket is nagyon érdekel, mert bizony az „elektrothermikus” eljárással „nikotinmentesített” cigaretták szárazak és komiszak. Egészsége érdekében ezt még el-
tűrné valahogy az ember. De ha most még az derülne ki, hogy

nem is nikotinmentesek,

csak komiszak, akkor sürgősen be kellene szüntetni az ilyen dohányárak forgalombahozatalát. Tehát kíváncsian várjuk, hogy Ni... niko... nikotex vagy Bo... boni... bonicot. A magunk részéről egyelőre a jó, finom, hamisítatlan nikotintartalmu mellett döntöttünk.

Karácsonyi vásárunk árai az áresés mélypontján

Japánselyem, egyes színek, amíg a készlet tart P 1.80

Foulard imprimes, tisztaselyem, csak a raktáron lévő készlet P 2.90

Kelozsvár pamutvászon és chiffon különlegesség, kiváló minőségért teljes garancia, csak a készlet részlete is P 1.50

Fianelling, sportszabás P 4.80

Oxfording finom minták, komplett szabás, 2 külön gallérral P 4.90

Frakking garantáltan elsőrendű P 14.— helyett P 6.80

Frakking garantáltan elsőrendű P 16.80 helyett P 7.80

Angel pouplining kiváló minőség, komplett nagyság P 16.80 helyett P 9.80

Férfilöltöny gyapjusergebéléssel P 48

Férfilöltöny, tisztagyapjú szövetből, gondos szabás és kidolgozás P 60

Férfilöltönybát bársonygallérral, egyes számok P 35

Férfi télikabát bársonygallérral, seldinta és gyapjú vattabéléssel, elsőrendű minőség 159.— helyett P 89

Férfi átmeneti kabát meleg gyapjuszövetből, egyes számok P 40

Flukosztum meleg szövetből, béltel nadrággal, gondos kidolgozás számoként P 1.— emelkedéssel P 12

Férfi télikabát gyapjuszövetből, ke-nyelmes szabás, izléses kidolgozás, nagy választékban P 22

Férfi télikabát rövid, meleg bélélre, bagarizsínban P 80

Férfi télikabát bundaszabás, finom gyapjuszövetből, meleg béléssel, szőrmegallérral, számoként 2 P. áremelkedés, amíg a készlet tart P 40

Rövid férfi télikabát gyapjuszövetből, szőrmegallérral, amíg a készlet tart P 55

Angol férfi sportpullover a legfinomabb gyapjuszövetből cream színben, 37.50 helyett P 17

Lovagló nadrág varrás nélküli, legfinomabb tricó 18.— helyett P 9

Parisette Bemergselyem, maradékokban csak készlet P 90

Parisette Bemergselyem, végekben is 3.20 helyett P 1.60

Goldona Bemergselyem, végekben is 5.60 helyett P 3.20

Meussellne Amourette Bemergselyem, végekben is 6.50 helyett P 3.60

Crepe Pastorale Bemergselyem, végekben is 5.90 helyett P 3.80

Len kávékészlet P 4.20

Női harisnya G. F. B. elsőrendű műselyem P 2.40

Pongyola karton és pamutdelain anyagból P 3

Flanellpongolya kitünő minőség P 8.50

Bemergselyem női ruha izléses fazonokban, csak a készlet P 10

Női télikabát szőrmegallérral, elsőrendű gyapjuszövetből, divatos fazonokban P 68.— helyett P 40

Női szövetruha ezen cikkek közül már csak kisebb készletünk van 56.— helyett P 18

Női hócipők elsőrendű minőség, szürke színben P 9

Női és férficipő nem súlyos reklamínóségek, hanem komoly, értékes áru, szállított áron 8, 10, 12 P 15

Pichler kalap világmárka, csak most P 13.— P 11

Gyapjukasmir finom paplananyag, 140 cm. széles P 8.90

Gyapjudelaine csak a készlet P 1.90

Akciós öltönyzövet garantáltan elsőrendű, tiszta gyapjú áru, új szállítmány érkezett csak XII. 10-ig P 18

Gyapjú jaquard futószőnyeg maradékokban P 4.80

Liberty satin egyes színekben .. P 1

Készpénzt fizetésnél további 10% engedmény!

Közlisztviselő Fogyasztási Szövetkezele Ruházati Áruházai:
Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 18., IX., Mester-u. 15/17.

Jorgovics Xevér vikárius meghurcoltatása miatt lett öngyilkos

Beszélgetés a kórházi ágy mellett az ókatolikus püspök édesanyjával
Orvosi vélemény szerint Jorgovics Xevér vikárius állapota veszélyes

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Rókus-kórház második emelet 148-as számú kórtermében kopottas fehérszínű kórházi ágyban egy ember alszik mély, bódító álomban. A sötét-barna takaró, amelyen piros foltok tarkáltak, heborítják egészen a föléig. Ez az ember, aki szinte negyvenéves órá egyfolytában alszik, Jorgovics Xevér ókatolikus vikárius, a magyarországi ókatolikus egyház vezetője. Arca borzálkítóan és viaszszárga. Lehunytt szemei mélyen bent ülnek üreggében, a mellkas, mint egy nehezen dolgozó fújtató, hullámzik a barna takaró alatt. Ősz, öregasszony, Jorgovics Xevér édesanyja, szemben ül az ágyval, tekintetét egy pillanatra sem veszi le alvó fiáról. A kórterem többi beteget mindegyikükkel figyelmeztet a sor szélén álló ágyra, mert tudják, hogy egy olyan beteg ember alszik benne, akiről az utóbbi időben sokat írtak az újságok. Jorgovics Xevér édesanyja csendesen, halkán, mintha nem akarná a nehéz beteg álmát megzavarni, beszélni kezd:

— Szegény fiamat — ugymond — az utóbbi időben különféle valótlan rágalmakkal illették. Azt írták róla, hogy óvadékkassza miatt folyik ellene az eljárás és hogy előállították a rendőrségre. Ebből a vádból csak annyi az igazság, hogy egy régebbi vállalkozásból kifolyólag feljelentéseket tettek ellene, azonban már a rendőrségi nyomozás során kiderült, hogy a vállalkozás ügyeivel kapcsolatosan nem őt terheli a felelősség és különben is azok, akik a főkapitánysághoz fordultak panasszal, már

régen megkapták a pénzüket.

Volt a feljelentők között egy főpincér, aki azt panaszolta, hogy 100 pengő óvadékot adott át a fiának, s ez a pénz elsikkadt. Amikor fiamat ebben az ügyben kihallgatták, felmutott egy nyugtát, mely szerint a főpincér a 100 pengőjét már egyszer felvette. Ezt bemutatták a feljelentőnek, aki elismerte, hogy tényleg az ő aláírása szerepel a nyugtán, mire megkérdezték tőle, hogy akkor miért tett feljelentést. Erre azt a választ adta, hogy

nem tudta, hogy ezt a 100 pengőt az óvadék kiegyenlítésére kapta.

Hát ilyen és hasonló feljelentések voltak a többiek is, amelyekben néhány nappal ezelőtt

a bíróság már megszüntető határozatot is hozott.

A meghurcoltatás és az ellenségeivel vívott küzdelem, különösen az utóbbi napokban, teljesen megrendítette az idegzetét. Éjszakánként nem tudott aludni és ez az álmatlansága már olyan nagyfokú volt, hogy különböző altatószert, többek között veramont íratott magának.

Pénteken este tizenegy óra tájban, mielőtt lefeküdt volna, nagy adag veramont vett be és reggel eszméletlen állapotban találtuk meg.

Szombaton délelőtt szállítottuk be a Rókus-kórházba s azóta szinte mozdulatlan, mély álomban fekszik, de reméljük, hogy Isten segítségével az orvos urak megmentik az életét.

A Reggeli Ujság munkatársa odalépett az ágyhoz és gyengéden megrázta a mély álomban fekvő ember vállát. A nevén szólítottuk s ekkor egy pillanatra felnyitotta a szemét.

— Hagyjatok, — mondta — nem akarok innen elmenni.

— Jorgovics ur — szólunk újból a beteghez — emlékszik-e, amikor a Sós-fürdőben legutóbb meglatogattuk?

A fáradt és megtört fényű szemekben egy pillanatra felcsillan az emlékezés sugara.

— Emlékszem... igen, akkor beszélünk... Köszönöm, hogy eljött.

Szemei lecsukódnak s újból mély álomba merül.

— Ez volt az első pár összefüggő szó negy-

vennyolc óra óta, amit önöknek mondott — sóhajtott Jorgovics Xevér édesanyja.

*

Jorgovics Xevér személyével a Reggeli Ujság már foglalkozott néhány héttel ezelőtt, amikor is olyan hírek terjedtek el, hogy Albrecht főherceg, akinek egyházi házasságkötése elé akadályok gördültek, az ókatolikus egyház szertartása szerint akar megesküdni. Annak idején Jorgovics Xevér az ókatolikus vallás törvényeit is ismerte és a magyarországi egyházakozság megalapításáról is beszélt. Abban az időben a Sós-fürdő vendéglőnek bérletét bírta, de ugyanakkor más hasonló vállalkozásoknál is érdekelve volt. Esztendővel ezelőtt még igen előnyös vagyoni körülmények között élt, azonban

több rosszul sikerült vállalkozás teljesen fölemésztette a vagyonát.

Jorgovics Xevér anyagilag teljesen tönkrement és hozzátartozói szerint mintegy 300.000 pengőnyi vagyona uszott el. A rendőrségi ügyek tulajdonképpen a Konstruktó-féle részvénytársaság ügyeiből kifolyólag keletkeztek. Ez a részvénytársaság szállodai és éttermi üzemek bérbevételeire alakult és egy időben a Nagytétényi Sertéshiztalda szállodáját és vendéglőjét, Sós-fürdő éttermét, a Metropoli-szálló és a Fészek Klub éttermi üzemét bérlette. A rossz gazdasági viszonyok következtében a részvénytársaság kénytelen volt felszámolni és egyes emberek, akik a

befizetett kauciójukat nem kapták azonnal vissza, a rendőrséghöz fordultak feljelentéseikkal. A nyomozás során kiderült, hogy a részvénytársaság ügyeire nemcsak Jorgovics Xevér, hanem a részvénytársaság többi vezetője is felelős, de erre már nem került sor, mert a likvidáció során a károsultaknak visszafizették a követelt összegeket. Az üzleti ügyek részbeni elintézése után

Jorgovics Xevér teljes erővel az ókatolikus egyház fejlesztésére fordította minden idejét, híveket toborzott és elhatározta, hogy szándéka volt Budapest templomát építeni a vallásfelekezet tagjai számára.

Az elmúlt hét végén az ellene érkezett feljelentések ügyében kihallgatás céljából beidézték a főkapitányságra, azonban igazolta, hogy az ügyek elintézését nyertek, így vele szemben semminemű intézkedést nem fogantatosítottak és az iratokat átküldték a vizsgálóbíróhoz, aki három nappal később már megszüntető határozatot is hozott. Csütörtökön, 27-én kézbesítették Jorgovics Xevérnek cinkotai lakására a bíróság megszüntető határozatát és pénteken este nagy adag veramontal megmérgezte magát.

A Rókus-kórházban kapott felvilágosítások szerint az ókatolikus vikárius állapota igen súlyos, mert a méreg egy éjszaka alatt teljesen felszívódott a szervezetébe, azonban az orvosok ennek ellenére remélik, hogy megmenthetik az életnek, ha csak egy előre nem várt komplikáció be nem következik.

Tárbeszéd Szokolay Ollyval az öngyilkos Deák Árpádról, aki már jobban van és nem fog meghalni

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A hét elején történt. A Csodabár néhány szereplője Párizsba megy filmezni és emiatt megváltozott a szereposztás. Szükség volt néhány próbára. Az egyik ilyen próbán történt egy tragikus eset. Az egyik új szereplő — Deák Árpád — próba közben mellbelölte magát. Állítólag reménytelenül szerelmes volt a színház szőke szubrettjébe, akire azonban nem mert közeledni. Amint a lapok megírták, pár perccel az öngyilkosság előtt kis sé megilletődötten kezét csókolt a színésznőnek, azután leült az egyik sarokba és várta jelenését. De erre már nem került sor. Most kint fekszik a Benezur-utcában egy szanatóriumban, a szőke szubrett pár nap előtt egy rózsacsokrot küldött neki. Ennek örült — és már jobban van. Nem fog meghalni...

*

Szokolay Olly mondja:

— En csak csodálkozni tudok ma is, hiszen én alig ismertem szegény fiút. A színházban jönnék-mennek az emberek, igazán nem tűnik fel, ha valaki jobban megnéz és megfordul utánam esetleg. En csak most tudtam meg, — utólag és másoktól — hogy Deák Árpád állítólag szerelmes volt belém. A barátai mondják, akik jobban ismerték, mint én, és akiknek elmondta a dolgait. Nekem? Összesen alig beszéltem vele egy pár szót.

— Sohase próbált közeledni? — Éppen ez az, amit nem értek. Egy szóval sem árulta el magát csak szépen. A színházban, amikor bejöttem a színházba és amikor elmentem a színházból. Dehát ezt ugye, megteszik mások is? Hát mondja, honnét gondolhattam volna én valami ilyen eltitkolt szerelemre?

— És aznap? — aznap se látott rajta semmit? — Nem tudom. Most, ha visszagondolok, úgy tűnik fel, hogy mintha kissé idegesebb lett volna a szokottnál. Próba közben ez igazán nem olyan nagy esemény. Talán háromszor találkoztam vele aznap — mosolygott rám — úgy mosolygott, mint aki örül valaminek. Gondoltam, talán a szerepnek, amit kapott.

Végre szóhoz jut itthon is. Aki tíz nyelvet be

szél, mint ő és amellet fiatal és tehetséges, az igazán megérdemli, hogy előbbre jusson. Hogy ez a mosoly nekem szólt volna? Hát honnan sejtsem én azt? Honnét tudjam, hogy a mai világban valaki még ilyen halálos komolyan vegyen egy... egy — hogy is nevezzem — egy ilyen ábrándot?

Csupa csodálkozás az arca, amint beszél. A szeme néha lecsukódik, ha kiejti Deák Árpád nevét. Most van vége a Csodabárnak, a szereplők egymásután köszönnek be a keskeny öltözőbe.

A tükör előtt ül és lesminkeli a színpadi pirosát és kéket. Most nem úgy néz ki, mint egy primadonna, akiért romantikus szerelmesek szívenlővik magukat. Összehúzza magán a lila selegemket, kicsit lehajja a fejét — mossa — nagyon messzire néz, alig lehet utólrni a tekintetét. Nézi a tükört, — nézi az arcát — elmosolyodik, tetszik önmagának. Aztán megfordul.

— Mondja. Hát mit tehettem volna én? Színeszítő vagyok és feleség. Hogy egy színésznő esetleg tetszik valakinek, az igazán nem meglepő. Ez volt már sokszor, — ha nem is éppen így — ezt igazán nem veszem már észre. Hiszen nő vagyok és hát — ugye nem vagyok éppen csunya? — Most már mosolyog — csillog a szeme — kissé álmódóva néz maga elé.

— En alig tudom elhinni, hogy én értem. Pedig itt így mondják. És azt is mondják, hogy a kórházi ágyon az volt az első szava, hogy most talán elhiszem, hogy szerel. Hát nem kedves? Egy született pesszimista. Ez egy cseppet sem hihetetlen és csodálkozni igazán nem lehet rajta. Kicsit meghatódtam, amikor elmesélték ezt a barátai. És imádkoztam is érte, hogy ne haljon meg. És nem is fog meghalni...

Lassan öltözködni kezd a spanyoljal mögött és amikor kilép, már nem Szokolay Olly, a primadonna, hanem Harmath Imréné, aki, mintha csak

vendég lenne ebben az öltözében. Karsu és komoly, talán szomorkás is egy kicsé.

— Olyan furcsa mindez, szinte nem is illik a mai világba. Olyan romantikus, mint egy francia regény. — csak éppen önmagamot nem tudom hová képzelni. Gondolkoztam a dolgon, de ma sem értem. Aki ismer, az tudja, hogy a magánéletem mennyire nem öhajlja a szencziókat. Igaz, Deák Árpád nem ismert. Nem is tudom, minek nevezzem ezt a szomorú esetet. Csak csodálkozni tudok. Hát ilyen emberek is vannak még? Bár úgy hiszem, itt nemcsak lírai okok lehettek. Egyebek is. De talán szebb így nevezni.

Már indul és most már mosolyogva folytatja: — Egyszer Abbázában életre-halálra jenggettél egy olasz, hogy meghal utánam. Ezt nagyon komolyan mondta, nem lett volna nehéz elhinni. Még sem lett vele semmi baj, helyrebecsáklott az esze. Ez a szegény fiú meg sohasem szólt egy árny szót sem, csak utólag üzent egy kurta mondatot. Meg fogom szídni, ha meggyógyul.

Elhalgat pár pillanatra, aztán már ő kérdez: — Mondja, hát így néznek ki azok a nők, akik kért meghalnak a férfiak? Így néznek ki a démonok? Mint én? Ugye, nem? Ha erre gondolkod nem tudok komoly maradni, — hiszen lehetnek olyanok is, akik esetleg ezt hihetik rólam. No de talán menjünk, itt már nincs senki és vár az úram.

Ujhely József.

AZ ÉN URAM

Részletek Vázsonyi Vilmosné készülő könyvéből

December 14-én délelőtt 11 órakor a Teréz-kórházi Színpad helyiségében a „Terézvárosi Nyomornyíltó” akció javára Vázsonyi Vilmosné a téli folyamán megjelenő „Az én uram” című könyvéről tart előadást. Vázsonyi Vilmosné készülő könyvében színes és érdekes fotográfiát ad arról, hogy a nagy politikus milyen volt otthonában és milyen volt mint férj. Vázsonyi övének közvetlen előadásában meghatóan tükröződik vissza az a nemes egyszerűség és gyengédség, amely Vázsonyi Vilmost mint férjet jellemezte. Sohasem ajándékainak értékével igyekezett kifejezést adni gyengédségének, hanem mindig és mindenben csak a figyelmességet kereste. Drágakövekben sohasem volt része Vázsonyi övének, de nem volt eset rá, hogy a fővárosban megjelenő első gesztenyét, ibolyát vagy földiepret ne ő kapta volna.

A legnagyobb ajándékban feleségét müncheni emigrációja alatt részesítette. A proletárdiktatura elől Vázsonyi Vilmos feleségével együtt Münchenbe menekült. Az utazás nagyon sürgős volt s ezért már az uttlevelek kiváltására sem maradt idő. Vázsonyiék tehát utlevél nélkül vágtak neki a nagy utnak. Háromheti müncheni tartózkodás után Vázsonyi azt hitte, hogy a vörös uralom napjai már meg vannak számolva és ezért feleségét előre hazaküldte. Hogy azonban őt az utlevél nélküli utazás viszontagságaitól megkímélje, a müncheni, akkor még osztrák-magyar követ-ségen utlevélet szerzett számára. Vázsonyiék a legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy ebben az utlevélben születési éveként 1877 helyett 1880 szerepel.

— Hogyan lehet ez — fordult nagy csodálkozással férje felé —, hiszen én 1877-ben születtem?

— Látod — volt Vázsonyi válasza —, ez annak a politikusnak a sorsa, akit hazája igazságtalan elűldöz az országból. Ebben a sorsban kell nekem is kivennem részem, ami a legjobban fáj nekem. Erre gondoltam, amikor a követségre mentem és utközben képeletemben három évvel megfitalodtál. Ez a kép megmaradt bennem és ezért tettem születési évedet három évvel közebbre. Három évet életemből, ime ajándékom. Ennél szebbet és értékesebbet nem nyújthatok neked.

Vázsonyiék ezt az ajándékát a nagy politikus övének még ma is őrzi, mert utlevélben születési éve még ma is 1880-nak van feltüntetve. Nem hiúságból, hanem kizárólag azért, mert ezt a három évet Vázsonyiék ezt az ajándékát komolyan veszi és tisztelőben tartja.

Vázsonyi Vilmos határtalan szerénységére jellemző a következő feljegyzés. Miniszterségének első napján ezzel a kérdéssel fordult az ajtót nyitó szobalányhoz:

— Itthon van a nagysáma?

A szobalány önértetesen válaszolt:

— Nálunk nincsen nagyságos asszony, csak feleséges asszony.

Vázsonyi a szobalány rendutasítását mosolyogva fogadta és így szólt hozzá:

— Rendben van. Maga kötelességét teljesítette. De most mondja meg, hogy itthon van a feleségem?

POLGÁR, VÉDD MAGAD!

Nézd meg a DREI HERZEN IM 3/4 TAKT operettet a BETHLEN-TÉRI SZÍNPAD-on

Magyar Színház

Szombaton, 1930 december 6-án este 8 órakor először:

A ZAJTÓ

Nadányi Zoltán 3 felvonásos vígjátéka Rendező: Bárdos Artúr

Főszereplők: Honthy Hanna, Molnár Aranka, Sikegy Irén, Ráday, Gózon, Gellért, Z. Molnár, Gárdai

MAGYAR SZÍNHÁZ

THE ENGLISH PLAYERS

angol társulat vendégjátéka

Ma, hétfőn	On the spot	Csütörtökön d. u.	Hamlet
Kedden	Saint Joan	Csütörtökön este	The First Mrs. Fraiser
Szerdán	Hamlet	Pénteken	The Silent Witness

CAPITOL

A párisi háztetők alatt

Francia film • Párisi pikantéria • Magyar feliratokkal

Zwei Herzen im 3/4 Takt

Szivek szimfóniája

ORION

A REGGELI UJSÁG HIREI

Nem fontos,
de érdekes.

Egy erdélyi mágnás esete a pesti uzorásokkal

Visszatér a legsötétebb béke, mert ma az «uzorás» szó talán a legdivatosabb. Mindenki a pesti hiénákról beszél és sokan tudni vélik, hogy ma is kapható részleltetésre száz koporsó — anélkül, hogy a vevő egyet is felhasználna. Régi, romantikus idők járnak most a hiénák felett, akik talán soha nem tapasztalt mértékben aratnak. Fekete rendőrkapitány esete egyik tipikus megnyilvánulása volt az uzoraszoraknak és ehhez hasonlít annak az Erdélyből menekült magyar mágnásnak az esete, akit egy pesti tőzsdés és két ügyvéd ugyszólván pörébe vetkötetett. Odahaza, Erdélyországban kastélya, többezerholdas birtoka van, de menekülnie kellett. Azonban nagy reménye van, hogy az optikus-kérdés tisztázása után visszatér a vagyonának jelentős részét. Erre föl a tőzsdés és a két ügyvéd minden összeg erejéig rendelkezésére állott az erdélyi mágnásnak. Hogy azonban feltérítés ne essék, volt eset, hogy egy 50.000 pengős váltó ellenében csak három ezer pengőt fizettek ki. A többi felemészítette az előre levont kamat és a kezelési költség. Csekélység!... Így azután teljesen tönkrement a magyar mágnás és az előkelő arisztokrata körökben most arról beszélnek, hogy hozzátartozói gondnokság alá helyezik a talán nem is olyan nagyon könyelmű, de mindenestül megszorult mágnást. És ezen az alapon visszaszerelik a váltókat és bűnvádi feljelentést tesznek a rendőrségen a nagylelkű tőzsdés és az áldozatkész ügyvédek ellen.

Kubelik Jan vette meg a vöröstoronyi Széchenyi-kastélyt

A Széchenyi-Guttman-házasság felbomlása után megindult a likvidáció a Széchenyi-Erdődy grófi birtokon. A Rothenthurm-vöröstoronyi kastély idegen kézbe került, az új tulajdonos Kubelik Jan, a világhírű heggedülművész, aki az eddigi tervek szerint az év jelentékeny részét Burgenlandban fogja tölteni s csak a nyári hónapok alatt lesz az abbázai kastély lakója. A kastély vételárából talán jut egy kevés a fiatal Széchenyi barátjának, Korbuly Péternek is, aki, mint ismeretes, eredményes igyekezetet fejtett ki a házasság létrehozása körül, de aki állítólag még mindig hiába vár nem is olyan túl nagy összegű követelésének kifizetésére.

A szerző ideges

A Feketeszáru cseresznye sikerének van egy érdekes fejleménye. Mint ismeretes, a következő újdonság Zilahy Lajos vígjátéka, A téssasszony lett volna, amely már csaknem előadásra készen áll. Zilahy Lajos azonban nem minden idegesség nélkül figyeli a Hungady-darab meglepő nagy sikerét s nem szívesen jön ki a maga darabjával közvetlenül a Feketeszáru cseresznye után. Eppen ezért megkérte a Vigaszínház igazgatóját, hogy A téssasszony premierjét halasszák későbbre. A Zilahy-darab premierje egyelőre el is maradt s a bemutatóra csak a tavasz folyamán kerül a sor.

Halló, itt Párizs...

Ez az apró kis történet nem is annyira érdekes, mint inkább meglehetősen. Az elmúlt héten történt. Egyik nagy szállodából a rádió Vig Miklós népszerű dalait közvetítette. Műsorának egyik legszebb száma: „Ott fogsz majd sírni, ahol senki se lát”. Ezt a dalt mindig ismételnie kell. Most is így történt. Megszólalt a szálló egyik telefonja és — Párizs jelentkezett.

— Halló, halló, Budapest, Párizs keresi önöket — csicseregte a párizsi központ kasszonya.

Egy elegáns párizsi szálló halljából beszélt egy lány nő hang. Magyarul.

— Ne kérdezzék, ki vagyok — mondta —, de kérem, ha lehet, Vig Miklós énekelje el még egyszer azt a dalt, hogy „Ott fogsz majd sírni, ahol senki se lát”...

A telefonösszeköttetés nem szakadt meg. A hölgy fogta a kagylót és várt. Pár perc múlva Vig Miklós énekelt.

A párizsi szálló halljában pedig, amikor felhangzott a refrén első sora, valaki sírni kezdett és szép csendesesen letele a telefon-kagylót...

Bethlen Margit grófnő Berlinben

Bethlen Margit grófnő Berlinben Fould Harringtonnal (akinek a legszebb ékszerai vannak Európában) és Khuen-Héderváry Sándorral a berlini művészkoroket járta az elmúlt héten. A miniszterelnök felesége Reinhardt és Molnár Ferenczel egész sereg színházi előadást nézett végig, megfordult né-

hány művészklubban és rendkívül érdeklődött a hangosfilmipar iránt, amely Berlinben szinte hihetetlen tempóban fejlődik.

Nem biztos, hogy igaz...

A pesti társaságban beszéltek. Nem biztos, hogy így van, hiszen egy-egy selyemtapétás hölgyazonban nem mindig igaz, amit hallani lehet. Tehát: a főherceg állítólag az elmúlt hét hétfőjén akart megesküdni a feleségével az ókatolikus egyház szertartásai szerint. Közben azonban az ókatolikus vikáriussal egy s más események történtek, ami ugy látszik nem tetszett a főhercegnek (állítólag), mert váratlanul elutazott Pestről vadászni. Ez már tény. Nemcsak állítólag.

Főuri vadászat

December 3-án és 4-én gróf Károlyi László Radványban nagy vadászatot rendez, amelyre meghívta a kormányzót is. A kormányzó megígérte részvételét s a vadászatra elkíséri Gömbös Gyula honvédelmi miniszter. A vadászaton jelen lesz a magyar arisztokrácia színe-java, így a vendéglátó Károlyi Lászlón kívül annak fia, gróf Károlyi István, Keglevich Gyula, Andrássy Sándor, Károlyi Viktor és Semsey Andor grófok. Részt vesz a vadászaton herceg Windischgrätz Miklós is, akinek leánya, ifjabb Károlyi Gyuláné látja el a háziasszonyi tisztet. A vadászat kizárólag nagy vadra, szarvasra és vaddisznóra lesz. A vendégeket a radványi erdő közepén levő kőkapui vadászcastélyban szállásolják el. Ez a vadászat lesz az idei vadászati évad egyik legnagyobb eseménye.

Ótórati tea Bécsben

Az elmúlt héten Náray Hermin 5 órai teát adott Bécsben a bécsi magyar előkelőségek tiszteletére. A teán, amely a Krantz Ambassador-szállóban volt, jelen voltak Clausel gróf, a bécsi francia követ felesége, Ambrózy Lajos bécsi követ felesége, valamint a bécsi magyar kolónia számos ismert tagja.

Főuri esküvő

Szombaton este hét órakor volt az esküvője báró Kemény Pál fiának, Kemény Boldizsárnak Szalay Dáddal, Szalay Lajos békésmegegyi földbirtokos leányával. Tanúk voltak: Gajdary Géza és Szalay József szegedi rendőrkapitány. A legelőkelőbb pesti társaságot láttuk ott az esküvőn s a jelenlevők egyformán megecsodáltak a menasszony csodaszép ruháját s a vőlegény remek díszmagyarját és remekbe készült díszkardját, amely a Kemény báróknál századok óta száll apáról fiúra.

Vadászat József főhercegének

József főherceg bánykúti birtokán 28-án és 29-én vadászat volt, amelyen a legelőkelőbb társaság jelent meg. Ott voltak: a kormányzó, Bethlen István miniszterelnök, Wekerle Sándor, Pesthy Pál, Tasnády-Szűts András, Prugly Emil, nemeskéri Kiss Géza, Telbisz Sándor. Eszt 3500 fácán, 2000 nyul, 2 róka és 15 fogoly. A vadásztársaság vasárnap érkezett vissza Budapestre.

Bridge-verseny

A Magyar Automobil Klub vasárnap rendezte idei első téli bridge-versenyét, amelyre mintegy 250 nevezés érkezett. Az eredményt vasárnap a késő esti órákban hirdették ki. Első lett ifj. báró Dániel Tibor, második dr. Horváth György és harmadik Radnóti József a B-szár című szaklap ismert szerkesztője.

Hajós Mici egymillió dollárt veszített a newyorki tőzsdén

Hajós Mici karrierjét mindenki ismeri Pesten. Huszonöt-harmincezer dollárt keres Newyorkban egy hónapban s már-már azzal a gondlattal foglalkozott, hogy visszavonul. Nemrégiben egy remek tiszorbas palotát vásárolt Budán, amelynek berendezése szebb, mint fejedelmi. Százegyen perzsaszőnyeget küldött Amerikából, legértékesebb festmények, képek, butorok a szobákban, a garázsban pedig két autó, amit eddig csak a cselédség használt. Hajós Mici úgy gondolta, hogy rövidesen Pestre fog költözni férjével, mr. Marchallal együtt, — aki szintén ismert newyorki színház — és állandóan Budapestben fognak maradni. Közbejött azonban a newyorki tőzsdékrach, amelyen Hajós Mici több mint egy millió dollárt veszített. Amint értesültek, egyelőre nem jön Pestre. Newyorkban marad és tovább játszik. Egy millió dollár sok pénz. Még Hajós Micinek is. Előbb ki kell heverni ezt a csapást...

U. J.

**Zongorák,
hangszerek
REMÉNYINÉL**

Budapest, VI, Király-u. 62.
Olcsó árak. Kedvező részletek.

Szabóky Alajos dr.

— Szabóky Alajos dr. pénzügyminiszteri államtitkár nagybeteg. Ugy politikai, mint pénzügyi körökben nagy részvétellel beszélnek arról, hogy Szabóky Alajos dr. államtitkár már hónapok óta nagybeteg. Szabóky államtitkár betegsége nem ujkéletű, súlyos gyomor- és epebántalmi miatt már a nyáron hosszabb szabadságra ment Gleichenbergbe.

Gyökeres javulást azonban ez a hosszabb nyári kura sem hozott és ezért az őszi hónapokban a Grác melletti Kreuzberg-szanatóriumba ment. Állapota itt jobbra fordult és néhány hét előtt, mikor az osztrák szanatóriumából a fővárosba visszaérkezett, már ugy látszott, hogy Szabóky államtitkár rövidesen újból elfoglalhatja hivatalát. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert állapotában nemrég ismét rosszabbodás állott be. Bár orvosai erősen biznak felépülésében, Szabóky újbóli aktivitására már alig kerülhet sor, mert még abban az esetben is, ha rendkívüli erős szervezete és kora — a nagybeteg államtitkár mindössze 56 éves — legyüri súlyos betegségét, hosszú időre teljes pihenésre lesz szüksége. Valószínű tehát, hogy Szabóky Alajos államtitkár egészségi állapotára való tekintettel már a legközelebbi napokban nyugdíjazását fogja kérni.

— A 32-esek ezrednapja. A volt 32-es gyalogezred, Budapest háziezredé 1930. évi december hó 7-én, vasárnap ezrednapot tart. Az ünnepély sorrendje: 1. Istentisztelet 9 óra 45 perckor a belvárosi templomban (Eskü-tér). Pontifikálja: dr. Hász István tábori püspök. 2. Diszgyűlés közvetlenül az istentisztelet után az Országos Tisztikaszínó nagy dísztermében. IV., Váci-utca 38. szám. II. em. A vezetőség felkéri a bajtársakat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a kegyeleti ünnepségen.

x Kohlnoor szénecsomagot 1000 üzlet árusít.

Nyugat-Európa időjárását az észak-franciaországi esőfront jellemzi. Hazánk és az egész Közép-Európa tovább élvezi az enyhe esőmentes időt. Vasárnap a fővárosban teljesen enyhe, derült idő volt. A hőmérséklet a 16 fokot is elérte. Prognózis: Nyugaton eső, általában további kellemes, derült idő várható.

— Budapest keresik a nyíregyházi rablógylkosokat. Körülbelül két héttel ezelőtt a Nyíregyháza melletti pusztán borzalmas rablógylkosság áldozata lett Ször Menyhért gazdálkodó. Tanyi Gáspár rovtomult földmunkás egy társával beállított hozzá és a gazdálkodót fejzszeccsapokkal agyonverte. A rablógylkosok a házánál talált készpénzt, ruhaneműt és ékszert magukhoz vették és elmenekültek. A megindított rendőri nyomozás megállapította, hogy a gylkosok Kecskemét felé szöktek. A kecskeméti rendőrség nyomozást indított, de a legutóbbi napokban az a gyanu merült fel, hogy a rablógylkosok Budapest felé vették útjukat. A nyíregyházi rendőrség vasárnap távirati megkeresésben jelentette a főkapitányságnak, hogy fellelések szerint a nyíregyházi rablógylkosok napok óta Budapestben bujkálnak. Az értesítés nyomán a főkapitányság széleskörű intézkedést tett a gylkosok kézrekerítésére.

— December 19-én kezdődik a parlament karácsonyi szünete. A képviselőház ülései iránt egyre kevesebb az érdeklődés s a kormány maga is kénytelen hosszabb szüneteket engedélyezni a Háznak, így legutóbb már pénteken sem volt ülés. Kedden az energiajavaslatot tárgyalják tovább, szerdán pedig a takarékosági javaslat következik. Több kisebb javaslat fekszik még a Ház előtt, amelyeknek a letárgyalása után, december 19-én megkezdődik a parlament karácsonyi szünete.

A felsőház külügyi bizottságát kedden délutánra hívták egybe s Bethlen István gróf miniszterelnök itt számol be berlini útjának eredményeiről. Maga a felsőház pénteken ül össze tanácskozára.

— Öngyilkosság. Nagy Károly 35 esztendőskor Szent László-ut 35. szám alatti lakásán megmérgezte magát. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Jobb idők felé!...

Rendkívüli egységár:

JUCI* Széké divat cipő, francia sarok

IBOLY* Fekete antilon, lábbediszítés, francia sarok

JAREN* Barna v. fekete lábbediszítéssel

SÁNDOR* VIKTOR* Férfi, fekete felcipo. Férfi, fekete egész cipő

Del-Ála

Budapest, VII, Rákóczi-ut 6 és Erzsébet-körut 28
Cegléd, Debrecen, Esztergom, Győr, Hódmezővásárhely, Kaposvár,
Kecskemét, Nagykőrös, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely,
Ujpest, Árpád-ut 64

— **Ernst Sándor tíz nap múlva hagyhatja el a kórházat.** Szombaton délután — mint ismeretes — **Ernst Sándor** népjóléti minisztert hirtelen meg kellett operálni. A betegség, amely egy régebben keletkezett sérvnek a következménye, nem tartós és tíz-tizenkét nap múlva elhagyhatja **Ernst Sándor** a kórházat. Munkatársunk kint járt a kereskedelmi kórházban, amelynek első emelet 4. számú külön szobájában fekszik **Ernst Sándor**, akit tisztelői és a látogatók egész sora keresett fel szombaton és vasárnap. Legelőször unokahuga látogatta meg, majd **Zsemberg István**, **Csilléry András**, **Návayék**, **Knebl** szemináriumi igazgató, valamint a népjóléti minisztérium államtitkárai keresték fel. A beteg miniszter szobájával szemben van **Schmidt Károly** dr. kezelőorvos lakása, aki éjjel-nappal **Ernst Sándor** mellett tartózkodik és ugyan- csak ő adja ki a miniszter állapotáról a hivatalos jelentéseket. Vasárnap a miniszter már rendesen evett, láza nincs, fájdalmai sincsenek és előreláthatólag tíz nap múlva lesz teljesen egészséges.

— **Két szélhámós ügynököt tartóztatott le a rendőrség.** A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte **Hortig Miklós** és **Wolff Lajos** ügynököket, akik az irredenta szobrokat ábrázoló levelezőlapokkal hosszú időn keresztül szélhámoskodtak az ország minden részében. A két ügynök sokezer levelezőlapot csináltatott, amelyeknek egyik oldalán a négy irredenta szobor látható, míg a másik oldalra különböző hazafias jelszavakat nyomattak. Hogy a terjesztés körül ne legyen semmi akadály, egy engedélykiratot hamisítottak a belügyminisztérium pecsétjével, amely szerint az irredenta levelezőlapok árusítását számukra engedélyezik darabonként 50 filléres árban. A két szélhámós ezután vállalkozást létesített és több ügynököt szerződtetett, akik saját bevallásuk szerint eddig több mint huszeder darab levelezőlapot adtak el. A kihallgatásuk során elmondták még azt is, hogy a vidékre küldött ügynöki gárda jelenleg is még árusítja a levelezőlapokat. A főkapitányságon intézkedés történt, hogy az összes vidéki hatóságokat értesítsék és a levelezőlapok további árusítását azonnal szüntessék be. **Hortig Miklós** és **Wolff Lajos** letartóztatásuk után az ügyészség fogházába kísérték.

— **Magyar énekesnő a külföldi rádióban.** Kedden, december 2-án, a königsbergi rádió az operaház Busoni „Turandot” című operájának előadását közvetíti. Az opera címszerepét **Marie Nermi** (Misner Margit) éneklő, a budapesti operaház volt tagja.

— **Dési Géza a polgárság nemzetmentő egységét sürgeti.** Az **Egységes Községi Polgári Párt** ma az Erzsébetvárosban és a Ferencvárosban rendezett választói gyűlést. Az erzsébetvárosi gyűlés szónoka **Dési Géza**, a párt kerületi listavezetője volt. Nem akarja — mondotta beszédében —, hogy sokat szenvedett zsidó polgártársait öngyűlöletnek használják fel. A zsidóknak nem az a hivatása, hogy forradalmat csináljanak, mert a zsidóság a konstrukció népe. Magyarországot hitelképes, mert életképes. Ezt az életképeséget veszedelmektől a szélsőségek, amelyeknek nyomán nyugtalanság és bizonytalanság támad. Az őt ért támadásokkal szemben nem megy ellentámadásba, mert nem teszi meg ellenségeinek azt a szíveséget, hogy azt mondják, hogy egymás között veszekednek a zsidóság képviselői. Ellenfeleiről mindig tisztelttel nyilatkozik és megköveteli, hogy ne átkozzák őt ki azért, mert nem szegődött csatlósukul. Legfőbb feladatunk — mondotta — az, hogy igyekezzünk helyreállítani a polgárság nemzetmentő egységét. A ferencvárosi gyűlést **Paulik Ferenc** nyitotta meg. **Usetty Béla** orsz. képviselő beszédében arra vetette a főt, hogy a városban legyen vége a világnézeti harcoknak. **Wellisch Andor** és **Wolf István** beszéltek még a gyűlésen.

— **Verekező német szocialisták és nemzeti szocialisták.** **Salzwedel** jelentik: Az itteni **Schwarzer Adler** szálloban rendezett téli mulatságon **Zobel**, a városi képviselőtestület szocialdemokrata tagja szóvalta a mulatság több résztvevőjével, köztük több nemzeti szocialistával. A szóváltás tettesességgé fajult és **Zobel** elég súlyosan megsebesítették. Később a szálló előtt egy tüntetőcsoporthoz gyűlt össze és **Zobel** támadóinak kiszolgáltatását követelte, ami azonban nem történt meg. A rendőrség, amelyet csendőrokkok erősítettek meg, gummibotokkal oszlatta szét a Reichsbanner híveiből és a kommunistákból álló csoportot. A déli órákban még mindig újabb és újabb csoportok vonultak a szálló elé.

— **Építőipari nagygyűlés.** Az asztalosmesterek bérkocsiutcai székházának dísztermében vasárnap délelőtti nagy építőipari gyűlést tartottak. **Ecesey Antal** kormányfőtanácsos elnököl, s a kormány és a főváros feladatáról, a tatarozási munkálatok megindulásáról folytak a tanácskozások. A feldöntést jog revízióját, a tatarozási költségekre olcsó kölcsön kiutalását, a köépületek tatarozási munkálatainak azonnali megindítását és az 1931. évre előirányzott munkálatok megfelelő előkészítését, továbbá az öhegyi **Hortig Miklós**-telep megépítésének elrendelését sürgették a gyűlés résztvevői.

— **Zsebtolvajlás a templomban.** **Reiter Erzsébet** tanítónő szombaton este a **Mária Terézia-plébániá** templomában imádkozott. Ajátoskodás közben egyszerre csak egy fiatal nő lépett mellé, aki a padra helyeztet retiküljét felkapta és kifutott a templomból. A tanítónő a tolvajt azonnal észrevette és a tolvaj nő után futott. A járőrök segítségével sikerült az **Ór-utca 9. sz.** ház kapujában elfogni és rendőrnök átadni. A retikült is megtalálták nála, amelyben 200 pengő volt. A tolvajnőt előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy **Bartók Ilonának** hívják, 25 esztendő takarítónő. Azzal védekezett, hogy nagy nyomorban volt s azért ment el a templomba, hogy ott valakinek imádkozás közben a retiküljét ellopja. Letartóztaták.

— **Elgázolta az automobil.** Szombaton délután a **Margit** hidon a **Bp. 27—066** rendszámú személy-automobil, amelyet **Macz István** sofőr vezetett és amely **Bernáth Győző** műépítész, nyugalmazott miniszteri tanácsos tulajdona, elgázolta **Juhász Gábor** fővárosi altisztet. A megsebesült embert életveszélyes állapotban a **Rókusba** szállították. A sofőr ellen az eljárás megindult.

— **Az ujjalakított zsidókórház.** Pénteken mutatták be a több mint kétfélszáz pengő költséggel ujjalakított zsidókórházat a saját képviselőinek. Százharminc évvel ezelőtt alapították meg néhány ágyval a zsidókórházat. Az elmúlt század ötvenes éveiben már öt-hatszáz beteget látott el és ma a kórház 640 ágyával a főváros egyik legjelentősebb és legkiválóbb egészségügyi intézménye. A pesti izraelita hitközség, a zsidókórház fenntartója, nemrégén 200.000 angol font kölcsönt vett fel és ebből több mint kétfélszáz pengő kórházának és ennek társintézményei, a **Bródy Zsigmond** és **Adél** gyermekkórházak és a **Kassab Aladár** és **neje** poliklinikának az ujjalakítására fordított. Az ujjalakított kórház az orvosi kultúrának legmagasabb fokát mutatja. Az elmúlt esztendőben 7623 volt az ápolott betegek száma, mely szám az év első tíz hónapjában 8837-re emelkedett. Ez a szám mutatja legjobban a zsidókórház nagy jelentőségét. A zsidókórház egyébként a betegek felvételénél felekezeti szempontokra nem tekint, mert az elmúlt év statisztikája mutatja, a fekvő betegek 40 százaléka, a járóbetegek 65—70 százaléka volt a keresztény vallásfelekezetek híve. A zsidókórház előkelő berendezése, szanatórium jellegű berendezése ellenére is a Pesti Izraelita Hitközség áldozatkészségéből a betegeket a lehető legmészelebb áron látja el. A napi nyolc pengő önköltséggel szemben 6.50 pengő az ápolási díj, a különszobákban pedig napi 10 pengő. A pénzügyi sajtóembertől után a meghívott vendégeket a kórház vezetősége ebéden látta vendégül. Az ebéd során **Sern Samu**, a hitközség elnöke, **Alapy Henrik** dr., a kórház vezetője, **Vézi József** és **Márkus Miksa** mondtak felköszöntőket.

— **Árad a Szajna.** **Párizsból** jelentik: Az utóbbi napok szakadatlan esőzése következtében a Szajna ismét erősen emelkedik. A Marne víztől felduzzadva, a Szajna vízállása ma reggel 5.64 métert ért el. A főváros fölött a közvetlen környékhez tartozó partmenti helyiségekben több házat ki kellett lakoltatni. A Szajna szintje holnap valószínűleg a hat métert is felülmúlja, a rákövetkező napokban azonban apadás várható, minthogy mellékfolyóinak felsőfolyásáról a vízállás csökkenését jelentik.

— **A Szocialdemokrata Párt gyűlése.** A választások kiírásával fokozott tempóval meginduló választási harcok teljes erővel veszik ki a részüket a szocialisták, akik vasárnap kilenc helyen tartottak gyűlést. A **Horthy Miklós**-utí Nap-mozgásban **Bánóczy László** dr. a szelvény-visszaéléseket ismertette. A posta **Gábor Vilmosra**, **Gábor** a postára tolja a felelősséget. **Propper Sándor** a kurzus tízéves munkásságát ismertette és szembeállította egymással a botbűntetést megszavazó **Schlachta Margit**ot a szocialisták nőképviseletével, **Kéthly Annával**, mint akik a két párt működését szimbolizálják. A kőbányai régi sörházban **Büchler József**, **Faragó Dezső** és **Peyer Károly** beszéltek. Az óbudai munkásokonban **Brestovszky Ede** és **Baron Ede** a Wolff párt építőprogramját bírálta, majd **Büchler József** után **Weltner Jakab** emelkedett szólásra. A budapesti községi választásokon és a világon mindenütt nem a vörös és fehér front áll egymással szemben, hanem a vörös és a fekete. Az előbbi az elnyomottak és szenvedők, az utóbbi az elnyomók frontja. Egyéb gyűlések voltak még a Vizivárosban, Angyalöldön, az Erzsébetvárosban és a Hegyvidéken.

— **Elfogatóparancsot bocsátott ki dr. Berényi Imre Tibor építésanyagkereskedő ellen.** A főkapitányság indítványára a büntetőörvényszék elfogatóparancsot bocsátott ki dr. **Berényi Imre Tibor** ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy sikasztás büntetést követelt el. Az elfogatóparancs részletesen tartalmazza dr. **Berényi Imre** személyleírását és megállapítja, hogy a gyanúsított 170 centiméter magas, sovány, barna szem van, arca pedig feltűnően sápadt. Ennek értelmében a rendőrség megteheti a szükséges intézkedéseket dr. **Berényi Imre** kézrekerítése érdekében.

— **A Keresztény Ellenzék vasárnapi gyűlése.** A **Keresztény Ellenzék** (Friedrich-párt) vasárnap két helyen is tartott választói gyűlést. Az első délelőtti a **Vasuti és Hajózási Klubban**, a másodikat délután a **Budai Katolikus Körben**. Mind a két gyűlésen felszólalt **Friedrich István** is, akit a nagyszámú megjelent választók lelkes ovációval fogadtak. **Friedrich** beszédében kijelentette, hogy őt nem háborítja fel a kormány tulajdárjainak választási manővere, mert abból a kapkodásból, amely a választási küzdelem folyamán megnyilvánul és abból a durva taktikából, amellyel ezt a harcot a kormánypartok intézik, csak az tűnik ki, hogy milyen rosszul áll a szénájuk. **Friedrich** Istvánon kívül a gyűléseken még **Takács István** dr., **Tóth Gyula**, **Gábor dr.**, **Weisz Konrád** dr., **Hornánszky Zoltán** dr., **Csapó Ferenc**, **Nagy István**, **Szigethy Gyula**, **Halász László** dr., **Müller Gyula** és **Ript József** szóltak fel.

— **Borzalmas bányarobbanás.** **Newyorkból** jelentik: Oklahama államban, **Mac Alister** től nyugatra, **Halei**ola köszénbányában borzalmas robbanás történt, amely 45 munkást 450 méter mélységben elzárta a külvilágtól. A mentési munkálatok megindultak és eddig 13 halottat, továbbá 4 sebesültet hoztak felszínre.

— **Ezredemlékünnepe.** A volt cs. és kir. 38. Mollináry-gyalogezred bajtársi szövetsége Kecskemén ez év december 7-én ezredemlékünnepet rendez, melyre az összes bajtársakat, hozzátartozókat és érdeklődőket ezután is meghívja a rendezőség. Jelentkezés dr. **Kiss Endre** főügyésznel, Kecskemén.

— **Mencezer gallértisztitása vezet. Fest, mos, tisztít saját üzemeiben.** Telefon.

— **A török külügyminiszter Velencébe utazott.** **Rómából** jelentik: **Tevfik Rüsdi** török külügyminiszter elutazott **Velencébe**. Bucsuztatására megjelent a pályaudvaron **Grandi** olasz külügyminiszter, a török nagykövet, **Bulgária** követe és az olasz külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője.

— **Nebántsvirág — jótékonycéla.** A **Magyar Színház** szombaton este a kormányzó jótékonyági akciója javára felújította a hervadhatatlan „Nebántsvirág”-ot. **Honthy Hanna** játszotta a címszerepet kedvesen, aranyosan és azokkal a művészi színekkel, amelyekkel ma már csak a régi, patinás szerepeket lehet játszani. Méltó partnere volt **Csontos Gyula**, aki az orgonista alakításába vitt sok derűt, ötletet. Az est legérdekesebb szereplője a közönség volt, amely a képekre foszlányozott esze-késménytelen ürességek után élvezettel engedte át magát a kerek mese minden fordulatának és a gyönyörű operettmuzsika illatos szépségének. A sok füttyülő komponista karmester gyűgyőse után valósággal felüldött **Hervé** klasszikus muzsikája, amelynek minden taktusa gyöngyszeme a könnyed zenének. A főszereplők mellett kijutott az ünneplésből **Zala Karolának**, **László Andrásnak**, **Vendrei Ferencnek**, **T. Molnár Lászlónak** és **Kubinyi Tibornak**. Apró szerepben ügyesen mozgott **Torma Juci** és **László Mária**. A siker olyan nagy volt, hogy a **Magyar Színház** minden valószínűség szerint műsorán tartja a „Nebántsvirág”-ot.

MAURICE BEDEL.

— **Jerome 60° latitude nord** című regényével a **Goncourt**-díjat elnyerte, pénteken előadást tartott a modern nőről és a szerelemről. A közönség — amely főleg hölgyekből gyűlt össze — kellemes estét töltött a kiváló francia causeur társaságában.

— **Lily és Emmy Schwarz**, a két bűvösen zongorázó bécsi leány december 3-tól kezdve újra Budapesten lesz. Amikor utoljára jártak nálunk, a **Royal**-szálló harbjában szépségükkel, kedvességükkel, vidámságukkal meghódították a budapesti társaságokat. Most ismét visszatérnek régi sikereik színhelyére, a **Royal**-szálló harbjába és bizonyos, hogy este-ről-estére a zsufolásig megtöltött har közönsége viharosan fogja ünnepelni a két bécsi leányt.

— **Nagy Margit szerzői estje.** A **Budai Nők Körének** a **Budai Vigadó** nagytermében (Szilágyi Dezső-tér 5) rendezendő estjének keretében tartja meg **Nagy Margit**, az ismert névű író szerzői estjét. Az est keretében közreműködik dr. **Décsi Imre**, aki „Az egészséges és a beteg irodalom” címen tart előadást, **Baló Elemér**, **Orsolya Erzi** és **Berend Iván** a szerző dialógjaiból és novelláiból olvasnak fel. **Medgyasszay Vilma** szanzonekat ad elő, **Fehér Ilonka** hegédülőzt játszik. Az előadás kezdete félnyolckor. Belépődíj nincs.

— **Vámbery Ruzssem előadása.** A **Századunk** előadássorozatának megnyitásként december 1-én, hétfőn este félhétórától kezdett **Vámbery Ruzssem** tart előadást **Világnezet — társadalomszemlélet** címmel. Az előadást, melynek látogatója díjtalan, az Országos Iparegyesület **Gróf Zichy Jenő**-utca 4. szám alatti előadótermében tartják meg. Az előadást vita követi.

SZENT KATALIN-NAP PÁRIZSBAN

Minden év november 25-én, Szent Katalin, a vénleányok védőszentjének napján, a 25. év. nél idősebb leányok kis kötetnyit és egy nagy főkötőt vesznek fel és felvonulásokat rendeznek Párizs utcáin. De azért remélik, hogy még ebben az évben sikerül főkötőt alá jutniok. Párizsi midinetek egy csoportja a Place Vendôme-on

— **Hatvány Lajos előadása a Cobden Szövetségben.** A **Magyar Cobden Szövetség** szemináriumában december 5-én, pénteken este **Hatvány Lajos** „Emlékezés Bródy Sándor felett” címmel előadást tart. A nagy érdeklődéssel várt előadást a Magyar Kereskedelmi Csarnok (V. Szabadság-tér 12) előadótermében tartják és pontosan 7 órakor kezdik meg.

— **Királyutcai kereskedők és iparosok!** A Király-utca üzleti forgalma rettentően megcsappant. Hozzájárult ehhez a rossz viszonyokhoz kívül, hogy nincs forgalmi eszközünk. Követeljük, hogy sürgősen létesítsenek autobusjárásokat a Király-utcában. Folyó évi december hó 1-én este 8 órakor ez ügyben értekezletet tartunk a Drexler-kávéház helyiségében (Andrássy-ut 25). Mindnyáján ott legyenek! Kartársi üdvözléssel **Quitt Lipót**.

— **Őn is vehet már prima minőségű finom cipőt** bűmulatos olcsó árban **Braschnál**, **Erzsébet-körut 2.**

— **Országház-Grill.** Új eseménye van a pesti éjszakának. Megnyílt az Országház-Grill (V. Nádasdor-u. és Vécsey-u. sarok). Intim hangulat. Modern vezetés. A zongoránál **Erdélyi Dolly**. Tulajdonos: **Gárdonyi**.

— **A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezet** leszállította a ruházati cikkeket árait is! A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezet, mint ismeretes, hivatásának megfelelően, legutóbb leszállította az élelmiszeripari fontosabb cikkeinek árait, s a maga alacsony áráival olcsóbbodási folyamatot indított meg s ezzel értékes szolgálatot tett az egész fogyasztóközönségnek. A szövetkezet azonban nem állt meg az élelmiszerek árainak csökkentésénél, s azzal sem elégszik meg, hogy december 5-től december 20-ig ismét olcsó élelmiszerakciót rendez fővárosi áruházaiban, hanem nagyarányú áreszállítást hajtott végre a ruházati cikkeken is, hogy a köztisztviselőtársadalom és polgári középosztály tagjainak lehetővé tegye a karácsonyi ünnepekre szükséges ruházati cikkeket nagyon előnyös beszerzését. A szövetkezet fővárosi ruházati áruházaiban V. Gróf Tisza István-u. 18 és IX. Mester-u. 15—17. szám alatt, valamint a nyolc vidéki ruházati áruházaiban már megindult 30—40 százalékkal olcsóbb árakkal a nagy karácsonyi vásár. Értésülésünk szerint a szövetkezet mindent elkövet, hogy a maga ármérséklő működésével olcsóbbá, tehát könnyebbé tegye a magyar középosztálynak amúgy is valóságos és gondokkal teli életét.

— **A belváros egyik legismertebb cége, Liposé** Vilmos áruháza (IV., Apponyi-tér 4) ritkán hirdeti s így annál nagyobb várakozás előzi meg a cég ezidei karácsonyi occasioárusítását. Ezt kielégítendő, a legdivatosabb és legszebb ruhák, kabátok, bluzok, pongyolák stb. kerülnek eladásra meglepetést keltő olcsó árakon, a cégtől megszokott elsőrendű kivétlen.

— **Karácsonyi vásár nagyarányú áreszállítással.** Rövid idő választ el bennünket karácsony ünnepétől, amelyre már készülődik az egész város. A Szűcs és Márkus selyemáruháza közismert jöminőségű kelmeiből hűtőn indítja meg nagyarányú áreszállítással a karácsonyi vásárt, amely a hölgyközönség körében méltán fog nagy érdeklődést kelteni.

— **Olvasóink** szíves figyelmét felhívjuk **Strasser** és **Jakab** Brüsszeli Dírvház (IV., Kammermayer-utca 3) című hirdetésükre.

— **Szomkingban borotválkozhat** a habnélküli **Morisson**-krémmel.

— **Mindenki pénzhez jut, ha viselt férfruhát**, butorait, szőnyejeit és régiségtárgyait eladja **Rottenbergnek**, **Paulay Ede**-utca 46. Tel.: Aut. 185—21. Hívásra jövök.

— **Chepaleum elnevezéssel** egy újfajta cellulózaszönyeg került Magyarországon forgalomba. A szönyeg ára négyzetméterenként csak 60 fillér. Kapható áruházaiban, szövetkezeteknél és minden jobb szakmabeli üzletben. Ez a kenderbetétes cellulózaszönyeg, mely már az összes külföldi államokban rendkívül bevált, igen gazdaságos, a linóleumot pótolja és igen szép miniatúráért kedveli a közönség.

— **A Miami-kávéház megnyílt.** Kedves uzsonnázó hely nyílt meg csütörtök este az Erzsébet-köruton, a volt Illés-cukrászda helyén. Az új kávéház, amely a megnyitó napján az érdeklődő közönséggel zsufolással megtelt, a jelek szerint kedvenc találkozó hely lesz a VII. kerületi polgárságnak. A **Miami-kávéház** kényelmes és elegáns berendezése a tulajdonosok izlését dicséri.

Telefon:

Vasárnap délután és éjjel:
229—31 és 253—09.

EUROPA SZÁLLODA

Családi ház
Központi fűtés
Hidex-megviz
Szobák: udvari
3, utcai 4 pengő
Teljes napi ellátás
szobával együtt 6 és 7 P.

Budapest, VI.
Nagymező-utca 11. szám
Andrássy-ut sarok

Zsoldos

előkészít kőbűtökeket
nagyvázokra,
érettségire

VII, Dohány-utca 84. Telefon 424-47

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Borzalmas villamosszerencsét- lenség Kispesten három életveszélyes sebesülttel

Hibás váltóállítás következtében összeütközött
a 42-es és az 52-es villamos

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Vasárnap délután 5 órakor súlyos kimeneteli villamos karambol történt Kispesten az Üllői-úti villanytelep előtt. Egy 42-es jelzésű villamoskocsi, amely Kispest irányában haladt, hibás váltóállítás következtében belerohant a vele szemben jövő 52-es jelzésű kocsiába.

A két villamoskocsi nagy erővel futott egymásba és az összeütközés oly erős volt, hogy mindkét kocsi perronja erősen megrongálódott.

az ablakok apró szilánkokra töredezték hullottak az utastere. Juhász Lajos 32 esztendő villamoskalauz, aki a 42-es villamoskocsi hátsó perronján állt, Gross Sándor 41 esztendő ékszerész, aki a Vörösmarty-utca 61. szám alatt lakik, továbbá Fehér Erzsébet 10 esztendő kisleánya az összeütközés következtében az utastere zuhantak. Az utasok között

az összeütközés pillanatában nagy izgalom és pánik keletkezett,

a betört üvegek igen sok utast arcán és kezén meg-

sértettek. Az összeütközés színhelyén néhány pillanat alatt hatalmas embertömeg verődött össze, sikoltozás, jajveszék, kiabálás halatszótt mindenfelől.

A közeli rendőrszem felé fordult néhány pillanat alatt hatalmas embertömeg verődött össze, sikoltozás, jajveszék, kiabálás halatszótt mindenfelől. A közeli rendőrszem felé fordult néhány pillanat alatt hatalmas embertömeg verődött össze, sikoltozás, jajveszék, kiabálás halatszótt mindenfelől.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a nyomozást és úgy a 42-es, mint az 52-es villamoskocsi vezetőinek kihallgatását azonnal megkezdte. A rendőri nyomozás fogja majd megállapítani, hogy a hibás váltóállításért kit terhel a felelősség.

Gráf Adolf textilnagykereskedő feleségét üzleti tolvajlással gyanúsították meg és tévedésből előállították a rendőrségre

Gál Sándor Kossuth Lajos-utcai férfitáru kereskedő rendezte
a botrányt

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Néhány nappal ezelőtt rendkívül kínos incidens játszódott le a Kossuth Lajos-utcai, amelynek szenvedő alanya a Wesselényi-utca 13. szám alatt lakó Gráf Adolf ismert fővárosi textilnagykereskedő felesége volt, akit tévedésből az őrszemes rendőr utcai bűnműködők sorfala között ugyszólván letartóztatott, mert egy férfitáru-

kereskedőnek az a gyanuja támadt, hogy az uriaszony üzleti tolvajlást követett el.

Gráf Adolfné a hét elején a Kossuth Lajos-utcai lakó Gál Sándor nyakkendőüzletébe betért, ahol hosszas válogatás után megvásárolt flarésére egy nyakkendőt. Odahaza azonban kiderült, hogy Gráfné fiának nem tetszett az ajándék, mire az uriaszony két nappal később nővére társa-

ságában visszament az üzletbe, ahol előadta, hogy szeretné az ajándékot kicsérélni. A fiatal kereskedő nagy készséggel rakott az uriaszony elé egy nagy csomó nyakkendőt, aki ki is választott egy darabot és egy pengőt ráfizetve, elhagyta az üzletet. Alig tett néhány lépést, melléje lépett egy rendőr, szembefordult vele és nem a legbarátságosabb hangon megszólította:

— Kövessen engem a kapu alá!

Az uriaszony csodálkozva nézett a rendőrré és indignálódva kérdezte, hogy miért éppen ő menjen a kapu alá, mire a rendőr ismét felszólította, hogy kövesse.

— En ebben a pillanatban jöttem ki — csodálkozott Gráfné — a Gál-féle férfitáruüzletből. Fogalmam sincs, hogy mért kövessenem...

— Eppen ez a baj — válaszolta a rendőr, majd

az asszonyt karonfogta és a forgalmas Kossuth Lajos-utcai sétáló legnagyobb meglepetésére az uriaszonyt betuszkolta Gál Sándor üzletébe, ahol a tulajdonos rázarta az ajtót

s miközben odakint egyre nőtt a kíváncsiak tömege, bent haragosan Gráfnéra rivalt:

— Végre sikerült megfogni magát, aki már egész sereg tolvajlást követett el üzletemben.

Gráfné először szólni sem tudott a meglepetésében, majd tiltakozott a gyanúsítás ellen, miközben két detektív jelent meg az üzletben, akik anélkül, hogy Gráfné a helyszínen kihallgatták vagy igazoltatták volna, az uriaszonyt felszólították, hogy kövesse őket a rendőrségre.

— Soha életemben még nem voltam rendőrségen, nem vagyok én tolvaj — zokogta az uriaszony —, az én férjem dús gazdag Erzsébet-terti textilnagykereskedő, nem szorultam én rá soha, hogy másét elvegyem.

— Ne beszéljen — intette le Gál —, minden tolvajról ezzel védekezik. Nagyon jól ismerem magát, maga volt az, aki engem már többször meglapított.

A rendőrségen ezután Gál Sándor megtette feljelentését, majd úgy intézkedett, hogy még az esti órákban

detektívek szálljanak ki Gráfné Wesselényi-utca 13. szám alatti lakására és tartanak házkutatást

annak megállapítására, hogy a gyanúsított nem rejteget-e lopott árut. A detektívek a rendőrszervis utasítása értelmében házkutatást is tartottak — eredmény nélkül. Miután a detektívek ezt megállapították s kiderült, hogy Gráfné személyazonosságához sem fér kétség, eltávoztak a lakásból s ezzel látszólag véget ért a kellemetlen botrány. Ennek azonban folytatása is lesz, mert

**AMERICAN SHOE
COMPANY LTD.**

V, DOROTTYA-U. 7

közismerten legjobb minőségű cipőkülönlegességeit

**lényegesen leszállított
árakon árusítja:**

Bally- Walk-Over- Lotus-
Lichtmann-gyártmányok

Elsőrendű minőségűek — 25.— pengőtől

Luxuskivitelben legdrágább — 39.50 pengő

Tip-Top gyermekcipők — 12.50 pengőtől

Árak a kirakatban!

AMERIKAI CIPŐ RT.

V., DOROTTYA-UTCA 7. SZÁM

Gráfné az átért izgalom következtében elvesztette eszméletét, később

idegrohamot kapott, úgy hogy ma orvosi felügyelet alatt fekszik a lakásán, rendkívül súlyos idegrázkódtatásban.

Gráf Adolfné egyébként jogtanácsosa, dr. báró Diószegi Dezső és Szekulesz Béla útján elégtételt fog követelni Gál Sándortól.

A főkapitányságon ebben az ügyben a nyomozás folyik, de már eddig is megállapították Gráfné ártatlanságát és azt, hogy Gál Sándor egy fővárosi uriaszonyt összetévesztett egy hivatalos üzleti tolvajjával.

**A tul enyhe időjárásra való tekintettel, női ruha, kabát, bunda, továbbá
férfi- és fiuöltöny, télikabát és gyermekruháinkat
az eddigi árak feléért árusítjuk,**

**Holnaptól kezdve karácsonyig fenti osztályainkon minden fizetett blokk után egy levásárlási utalványt szolgálunk ki
a kifizetett összeg feléről.**

Nyersselyem „Viskosa” selyemkülönlegesség	2.90	Matlássé egyszerű és mintázott bolyhos meleg hálál	1.90	Női és férfi mosóbőr keztyű csak sárga színben	4.80	Gyermekpizsama elsőrendű flanelből, paszomány díszes	4.45
Fulard selyem legszebb divatminták 95/98 cm. szélesség	2.90	Fehér köpper barchet kitűnő mosó minőségű	0.95	Férfi sport lábszárvédő	1.50	Felsőszolgálo kötény kitűnő stífből	0.88
Crepe de Chine valódi hernyóselyemből, divatos minták	5.90	Mosódelén színtartó jó minőségű sok-sok mintával	0.59	Női nappa keztyű kiváló jó minőség	5.80	Teakötény batizsanyagból, dusan csipkés	3.75
Crepe Georgette valódi hernyóselyemből, egyszerű és a legújabb divatminták	5.90	Mintázott műselymek nagyon csinos minták	0.95	Női kötött mellény finom gyapjú minőség	5.90	Hálás konyhakötény elsőrendű mosó anyagból	1.90
„Flamanga” divatos kosztüm és ruhanyújtás	6.90	Bársonyflanell gyönyörű ruha és pongyola mintákkal	1.18	Női oroszka szép színben, kiváló jó minőség	6.90	Ruhakötény színtartó mosó anyagból	3.50
Egyszínű Crepe de Chine, tiszta selyem minőség	4.80	Sport flanel kiváló jó mosható minőség világos és sötét színben	0.59	Férfi kötött mellény szürke és barna színben	7.90	Férfi ing színes oxford anyagból, 2 gallérral	5.90
Nehéz Crepe Saten valódi hernyóselyemből, minden divatszín raktáron	11.50	„Viskosa” Trikoselyem fehérmű színekben ca. 130 cm.	1.60	Férfi kötött pullover tiszta gyapjú, belüli bolyhos	8.90	Férfi házikabát díszes kivitelben	19.80
Crepe Maroken és Crepe Mongol kiváló nehéz minőségűek	5.90	Mosott siflon közismert minőségű	0.78	Gyermekmellények bármely nagyságban	2.50	Női cipők különböző színben és lazósarokkal szavatolt jó minőségben	10.80
Műselyem Crepe Saten, estélyi ruhákra igen alkalmas	3.90	Agynemű különlegesség tartós jó minőség	1.25	Férfi mintás sportharisnya kis gyári hibával	0.90	Férfi cipők fekete box magas vagy fél-cipő, tartós jó kézmunka	13.50
Műselyem „Maroken” sok színárnyalatban	1.50	Lepedő különlegesség erőszálú dupla széles, métere	1.78	Női téli sportharisnya kis szépségű hálál	0.90	Gyermekcipők fekete fűzős magas cipő, tartós erős kivitel 25-30-ig	9.50
Ruhabársony kiváló jó minőség, köpper hálál, tehát nem hullik	4.90	Paplanlepedő 175 cm. széles, métere	2.90	Női műselymharisnya hibátlan	0.90	31-35-ig	11.50
Cordhársony egyszerű és mintázott műselyemmel, pazar mintákkal	2.50	Darázsfészek törülköző tartós jó minőség	0.60	Női selyemharisnya hibátlan viskosa minőség	1.75	36-40-ig	17.50
Velur Siflon tiszta gyapjú ruhakelme, minden színben	4.90	Froftir törülköző nagyon tartós jó minőség	1.75	Női hálálíng kitűnő színes anyagból, ajour és himzett mintával	3.90	Ugyanez barnában 30 fillérrel drágább	
„Ondamusa” tiszta gyapjú ruhakelme, minden színben	3.90	Damaszt szalvéta 58/58 cm. jó minőség darabja	0.65	Női szoknyacombinege színes anyagból, ajour és himzett	3.20	Női egész gummi hócipő fekete vagy barna színben elegáns forma, kitűnő minőség, bársonygallérral	10.80
Eolen kiváló nehéz minőség minden színben 100 cm. széles	3.90	Edénytörő és flanel portörő reklám ára	0.35	Crepe de Chine női nadrág combinege slingelt madeira széllel	8.90	Fehér függöny etamin ajoures miniatúrával	0.60
„Tweed” divatos ruhakelme, ősz és téli ujdonságok	2.90	Férfi sport sál sok szép mintákkal	0.90	Crepe de Chine női szoknya combinege slingelt madeira széllel	9.90	Svájci cernagrenadin fehér és sötét színben 115 cm széles	1.28
Scheviott sötétkék és fekete, 100 cm. széles, iskola és személynzeti ruhákra	3.80	Fehér műselyem sál csinos mintákkal igen jutányos ára	0.95	Női pizsama elsőrendű flanelből, egész finom kivitelben	7.50		
Öltöny-Kamgarn sötétkék, fekete és divatmintákkal tiszta gyapjú minőségűek, 140 cm. széles	12.50	Női meleg bolyhos nadrág szép fehérmű színekben	2.90				

Ullstein-szabásminták!

Postán utánvétellel bérmentve szállítunk,

Mintákat díjmentesen küldünk,

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Az okos mama A Király Színház új operettje

Boldogult Szénes

Béla kiapadhatatlan le-
velesládából ismét elő-
került egy színpadké-
pes ötlet és megint —
sajnálkozhatunk, hogy
az ideát nem ő for-
málta darabbá. Nem
mintha az ügyeskező
Békffy István nem
értene a mesterséget,
más a baj: nem olyan
kemény fiú, mint ami-
lyen a szelíd Szénes tu-
dott lenni, amikor a
munkáját védelmezte.
Tulzott színészi igé-
nyek az ő művét nem
kuszálhatták össze,
csendes mosollyal

meghallgatott minden-
kit, a darab konstruk-
ciója pedig megma-
radt úgy, ahogy ő azt
felépíteni jónak látta.
Mindent jó szerepeket
írt, néha írt «nagy»

szerepet is, de pontosan ismerte a mértéket,
amelyekhez ragaszkodni kell, hogy formáltnak ne
törzöljön a darab. Az akos kis Szénes tudta, hogy
színpadi mű csak akkor jó, ha mindenki a keret-
ben marad és a többivel vállaltva törekszik arra,
hogy megvalósítsa mindazt, amit az író elgon-
dolt. Azt is tudta Szénes Béla, hogy sok a jóból
is megárt, még ha még olyan tetszetős a szerviro-
zása.

Egyébként talán nem lesz baj. A lassan moz-
duló és sokszor a tengely körül forgó cselek-
ményt feledtető néhány ügyes szituáció, sok el-
mes mondat és az a néhány speciális produkció,
amelyet ravasz kezek a darabba beleépítettek.
Ezek közül például helyén van a zenével aláfes-
tett Voronoff-szerű kozmetikai eljárás bemuta-
tása, amely egy nagymama átváltozását démonná
prezentálta és úgy vettem észre, hogy a hölgy-
közönség ezt a mutatványt legalább olyan lélek-
zet visszafogva figyelte, mintha a legihletetlenebb
író hőmpolygott volna legsúlyosabb szavait.

Az operett zenéjét Lajthay Lajos szerezte. A
népszerűsége törekvő számok helyett ezuttal

Az „Okos mama” főpróbáján még cigánnyal mulatott Fedák Sári. A cigányt a
premierre már jazz-el helyettesítették és azóta így is megy a darab

szerző muzsikát szerzett, finom, hangulatos pié-
ceket, amelyek mintha Bécs ódon falai közt írót-
tak volna.

Az előadás lelke természetesen Fedák Sári. Ő
az okos mama, aki rendbe hozza a fiatalok dol-
gát, eligazítja a maga sorsát és közben arra is
ráér, hogy elsőrangú módon színházat játsszék.
Ugy viharzik végig a színpadon, mint a tengeri
szél, amely mindent magával ragad. Amit csinál,
valóságos Fregoli-mutatvány, az ember szinte
beleszédül. Apróbb szerepeikben a többiek is ki-
tesznek magukért. Bársony Rózi üde, mint a
harmatos rét, Dobos Annie finom, kellemes, egy
kis szerepben kitűnő karakterizáló képességről
lesz tanuságot Medgyaszay Hajnal. A férfiak kö-
zül Békffy László rendkívül mulatságos alakí-
tású a palma, de kitűnő Kertész Dezső, D'Arrigo
Kornél, Békassy István, Turnay Ernő, Ihász La-
jos és Raskó Géza is.

A darab rendezése Tarnay Ernő gondos mun-
kája, a zenei betanítást és az előadás dirigálását
a tehetséges Nagypál Béla végezte hibátlanul.

U. D.

Ferike mint vendég Góth Sándor és Bus Fekete László darabja a Belvárosi Színházban

A siker mindent igazol és „Ferike mint ven-
dég” a manapság ritkán jelentkező siker. Ennek
a regisztrálásával azután már félre is lehetne
tenni a kritika bonckését, mert egy-egy darab
mindenkor a közönség és a színház ügye, a kri-
tikus — különösen a siker esetén — legfeljebb
felesleges harmadik. Góth Sándor és Bus Fekete
László darabja nem lép elének az irodalom ko-
moly pózában, mulattató, gondfelejtető vigjáték
akár lenni és céljának tökéletesen meg is felel.
A kiadó tartalmas multtal rendelkező Réti Ferike,
lajosmízei szubrett szenvedése, vigadozása, tra-
gikomikus sóhajai és rózsaszínű szentimentaliz-
musa olykor elének vetít egy-egy darab életét s a
néző önfeladten és kellemes illúziókba andalodva

figyeli a színpadot. Ugyanilyen a többi figura is
— talán így lehetne őket a legtalálókban jelle-
mezni —, kedvesek és kellemesek, akiket jó el-
nézni a rivalda mögött és jó hallgatni, amint egy-
más sorsát alakítják.

A két szerző nagyon helyesen megpróbálta azt
az életet színpadra vinni, amely nem nyújt meg-
lepő problémákat, nem tetszeleg az álszellemes-

GÓTH SÁNDOR ÉS GÓTHNÉ KERTÉSZ
ELLA

ség reflektorfényében, hanem őszintén és egy-
szerűen a keresetlenség tiszta szavait mondja el
a kíváncsi és érdeklődő nézőknek. És ez talán
többet ér a kiagyalt és mesterkelt recept-dara-
boknál, ahol érezzük az erőlködést s a szerző ön-
sanyargató igyekezetét a mindenáron való íro-
dalmiaskodás kedvéért.

A darabban van egy szerep és bizonyos, hogy
ezért íródott az egész. Góthné játssza. Csak en-
dálni lehet és ámulni azon, amit nyújt. Egyéni-
ségének ezer színében tündöklő, szellemének szí-
porkázását, szívének legőszintébb hangjait, az
élet realitását csodálkozó szemét, könnyes mo-
solyát — mindent odaadott ennek a szerepnek,
amely csodálatosan megszínésül az ő szavain és
gesztusain keresztül. Az ő vállain nyugszik a da-
rab, ő körülötte és ő érte történik minden s mert
a darab siker — neki van sikere elsősorban. És
Góth Sándornak, aki nem minden elfogódottság
nélkül recitálva saját szavait, egyik legragyo-
góbb sikerét aratta a férjfiószerepben. A többiek,
Dayka Margit, Berky Lilly, Székely Lujza, Gó-
zon Gyula, Keleti László, de legkivált a tehetsé-
ges Várady Lajos eredményes igyekezettel asz-
szisztáltak mellettük s a premier tapsai igazollák
a tökéletes előadást.

Szűts Endre diszletei — ezt nem először ír-
juk — ezuttal is meglepően művésziek.

Miért mennek rosszul a pesti mozik?

Körséta a premierszínházakban

Az idei filmszezon meglehetősen jól kezdődött.
A győztes hangosfilm halállal fenyegette a szin-
házat, üresek voltak a színházak nézőterei s a
mozik pénztárai előtt igen gyakori volt a tábla.
A múlt évben kezdődött filmkonjunktúra azonban
rövid néhány héttel ezelőtt ugyszólván máról hol-
napra megszűnt, a pesti mozikra ráköszöntött a
dekonjunktúra és a színházak után a mozik is
megtanulták, hogy mi is az, üres, vagy legalább
is majdnem üres nézőtér.

A közönségnek az a része, amelyik ma is szor-
galmas mozilátogató, nem nagyon értette mind-
ezt. Egyik napról a másikra köszöntött be ez a
változás s a közönség csodálkozásánál csak a
színházvezetők idegessége volt nagyobb. Alig va-
gyunk még november végén és máris egészen ta-
vaszas a nézőterek képe. Óriási viták indultak
meg a hangosfilm állítólagos bukása körül, a
„néma vagy hangos”, — a legkomolyabb problé-
mának ígérkezett — arra azonban senki sem gon-
dolt, hogy talán mégis másutt van a hiba.

A majdnem színházi nivóra emelt helyárak
mellett a közönség csak akkor hajlandó meg-
nézni egy-egy világszenzációk kikiáltott
külföldi „remekművet”, ha az tényleg ér is
valamit.

Tul vagyunk az első lázon, ma már nem újság a
hangosfilm, ma már nem modern technikai vív-
mány, hanem egy természetes és magától érte-
tődő valami, ami felett napirendre tért a közön-
ség. A baj oka más. Egészen egyszerű.

A szezonkezdéskor a mozik csupa nagy filmet
tüzték műsorra s a start itt tényleg kedvező volt
anyagilag is. Most azonban egy időben a közön-
ség közönyével,

egymásután látjuk a selejt-filmeket, a tized-
rangú filmgicceket és szánalmas tákolmá-

nyokat, amelyek azt sem érdemlik meg jó-
részt, hogy a közönség a plakáton elolvassa
a címeiket.

A mozik feltették magukban, hogy az összes
gyenge filmjeiket lejátszák karácsonyig, hogy
aztán nyugodtan játszassák a tényleg nagy
filmeket. Ez az «essünk túl a nehezén» elv azon-
ban, úgy látszik, visszautott. A közönség meg-
lepő hamar rájött erre a furcsa szándékra és
most már félő, hogy a múlt év folyamán a han-
gosfilm számára meghódított közönség vajjon
nem pártol-e el — legalább részben — a mozi-
tól. Hiszen egy-két család után igen nehéz el-
híttetni a közönséggel, hogy «mindez csak tréfa
volt», üzleti trükk, a «nagy szenzációk» ezután
jönnek majd karácsonykor és karácsony után.
Az a közönség, amely a *Szivek szimfóniája*, a
Mese a benzinkutról s a most is futó *Kiepara-*
film után megszerette a hangosfilmet, néhány
komisz és bosszantóan rossz film után bosszu-
san menekül a filmszínházak transzperensei elől
és nem lesz hajlandó elhinni majd a későbbi
filmek esetleg már valódi szenzációit sem.

Az e heti filmek már mutatnak egy kevés javu-
lást a múlt héttől. Első helyen kell említeni
a *Kamara* és a *Corso* új filmjét, a *Byrd-expe-*
diciós filmet, amely a legkomolyabb figyelmet
érdemli. A modern ember harca a természettel
minden momentumában új, meglepő és csodála-
tos a film vásznán. A legnagyobb filmalkotások-
nak kijáró elismerés illeti Byrd filmriportját.

Az *Uránia* és az *Ufa* új filmje «A mongol és
a táncosnő», a *Dzsinjiskán*-hősné, *Inkisinnek*
legújabb filmdrámája. Orosz film, tehát néma,
de ez még nem volna baj. Unalmas és ez már
nagyobb hiba. *Inkisin* remek színész, szívesen
látjuk a vásznon, a szűsre azonban annyira el-
koptatott, és sablonos, hogy sok öröme bizony
ebben nem lehet a nézőnek.

A *Corvin* és a *Décsi* új filmje «A házasság vá-
sára» szintén sokszor látott filmtémát visz a
vászonra, szürke és egyhangú feldolgozásban.
Minden van ebben a filmben, ami állítólag hatá-
sos, a baj azonban az, hogy az ugynevezett meg-
lepő fordulatokat percekkel előbb minden néző
tudja. Néhány énekszám élénkíti a drámát —
ezek a részek jelentenek közeledést az érdekes-
ség felé, de csak az átlagig. Szürke tömegfilm,
amelyben nincs hiba, de nincs kimagasló érték
sem. A szereplők pontosak és jól játszanak. Ti-
pikus német precizitás. Csak a művészet maradt
el valahol.

Ezen a héten az *Ufa* színházak, a *Rádus* és a
Décsi hoz új filmet. Karácsonyig azonban alig-
hanem változatlan lesz a helyzet, egyelőre ma-
rad minden a régi. Ha csak időközben rá
nem jönnek a sorozatos filmbukások okaira.

U. J.

az első kéz
megbízható
és olcsóbb

MUSICA zongoragyár
Bemutatótermék:
VII. Erzsébet-krt. 42
(Royal Apollo)
Telefon J. 450—65, 329—21

Breher Mauls karácsonyi figurák tejesokládéból!

koranyi royal bar
royal szálloda bp.

berlin 68 + 22215 20 29 1610

jegyeket megváltottuk stop alig várjuk hogy ott legyünk
stop csodás repertoárral érkezünk stop

Lilly és Emmy Schwarz
a világhírű jazz-zongoristák szerdán este játszanak először
A ROYAL BARBAN
Asztalrendelés: Telefon 450—06

PAPAGÁJ
decemberi műsorának
nagy attrakciója
Sylvester Krémó
az artisták királya
és még 25 slágerszám
MA PREMIER!

Eisemann Mihály és Szántó Mihály
zeneszerzők vendég-
játéka két zongorán
december hó 1-től a
Parisettben
Vörösmarty-tér 4. sz.
Telefon: 819—17

K Ö Z G A Z D Á S Á G

7,700.000 pengőt tart vissza jogtalanul a cukorkartel a termelőktől

— Nyílt levél Bud János kereskedelmi miniszterhez —

A következő levelet kaptuk ma Kovács Gyula szilfajamajori gazdálkodótól:

A „Reggeli Újság” tek. Szerkesztősége
Budapest.

Mellékelve van szerencsém Bud János őrcsencsencséhez intézett nyílt levelet szíves közlés céljából beküldeni.

Nagyon köszönöm a tekintetes Szerkesztőségnek, hogy a cukorkartellel szemben a termelők és fogyasztók jogos érdekében oly bátran sikra szállt.

Teljes tisztelettel

Szilfajamajor, 1930 november 29.

Kovács Gyula.

Nyílt levél

Nagyméltóságú Bud János m. kir. keresk. miniszter urhoz

Kegyetlen Uram!

Nagyméltóságod közbejöttével 1928. évi március hó 1-én hosszas tárgyalások után a cukorrépa-termelő gazdák és a magyar cukorgyárosok országos egyesülete között 1928., 1929. és 1930. évekre a termelőndő cukorrépa-beváltási ára tekintetében egy egység jött létre, amely egységet Nagyméltóságod 1928. április hó 28-án jóváhagyta és aláírni kegyes volt.

Ezen egység III. fejezetében a következők is foglaltatnak:

„A répa ellenértéke a fentebbiek szerint három részletben lesz a termelőkkel elszámolandó, illetve kifizetendő:

1. A répa beszállításának befejezését követően a 2.85 pengős beváltási ár válik esedékessé;

2. a termelési évet követő év februárjában esedékes a termelőt a londoni cukorjegyzés alapján megillető felülfizetés vagy öt terhelő levonás;

3. a termelési évet követő év október havában fog megállapítani a c) pont második bekezdése szerint a belföldi eladásra került cukormennyiség és ehhez képest a termelő javára vagy terhére fog elszámoltatni, illetőleg kifizetni a 950.000 métermázsas belföldi eladást minden egyes évadban meghaladó vagy azt átlépő minden 10.000 métermázsas mennyiség után 1 pengő fillér.”

Ezen időzethől világosan kitűnik, hogy a cukorgyárak kötelesek beváltási ár fejében minden 100 kg tiszta sulyu cukorrépa után a termelőnek most a beszállítás befejezése után a 2.85 pengő beváltási árat kifizetni.

A cukorgyárak ezen kötelezettségüknek nem felelnek meg, hanem 2.85 pengő helyett csak 2.25—2.30 pengős beváltási árat fizetnek ki szerződésellenesen a termelő gazdáknak, ami által az amúgy is súlyos válságban levő és nehéz anyagi gondokkal küzdő mezőgazdaságtól mintegy tízmillió pengőt jogtalanul elvonnak és a mezőgazdaság összeomlását segítik elő.

A cukorgyárak teljes mértékben kihasználják a fentemlített szerződés összes előnyeit, hisz ez a szerződés csak az elmúlt 1929. évben kb 38 millió pengő tiszta hasznot hozott a cukorgyárosoknak; kihasználták az ezen szerződés kapcsán az állam által nekik biztosított előnyöket is, míg ellenben a termelő gazdáknak jogos igényeinek teljesítését egyszerűen és önhatalmúlag megtagadják.

Jogállamban ez talán mégsem lehetséges!

A mezőgazdaság a cukorgyárak ezen jogtalan és szerződésellenes magatartásával szemben védtelen, mert hisz a peres eljárás annyira hosszadalmas, hogy az a jelen esetben mint segítség számba nem jöhet, már pedig igen gyors segítségre van szükségünk.

Kegyetlen Uram!

Ez a szerződés Nagyméltóságod égisze alatt kötött. Ezzel a szerződéssel kapcsolatban az állam bizonyos előnyöket biztosított a cukorgyáraknak és én bízom Nagyméltóságodban, hogy nem engedi meg, hogy ezt a szerződést bármelyik fél kijátssza és bizony hiszem, hogy jogos igényeinknek a hatalmas

cukorkartellel szemben is a legrövidebb időn belül érvényt szerezni kegyes lesz.

Nagyméltóságodnak kiváló tisztelettel
Szilfajamajor, 1930 nov. 29-én.

készséges hiva
Kovács Gyula.

*

Cukor-cikksorozatokat, amint legutóbb bejelentettem, egyelőre fel akartam függeszteni, mert oly sok égető kérdés követel nyilvánosságot, hogy helyszüke miatt csak rövid időt tölthetek egy-egy témánál.

A fent közölt nyílt levélben foglalt sérelem azonban oly súlyos és a magyar gazdasági élet oly széles rétegeit érinti, hogy közzétételét egy napig se szabad késleltetni.

Ime egy tipikus kartel-visszaélés.

Szerződést köt 13 cukorgyár Magyarország gazdaságadalmával a legfontosabb élelmiszek egyikének, a cukornak legfőbb nyersanyagára: a cukorrépára.

Hosszú hónapokon keresztül folytatott tárgyalásokban

sokmillió pengős hasznot biztosít magának a kartel

a termelők és a fogyasztók hihetetlen megterhelésével.

Külön pontban garantáltatja magának magával a pénzügyminiszterrel

a magas vámkedvezmény korlátlan kihasználását.

És amikor minden követelése teljesített, amikor három éven keresztül nemcsak élt, hanem súlyosan visszaélt a neki biztosított előnyökkel, egyszerre sembehelyezkedik azzal a szerződéssel, amely neki annyi kiváló jogot biztosít. Vakmerően megtagadja a szerződés teljesítését, melyet kötelezettség teljesítésről van szó.

A termelő leszállította a cukorrépát, a szerződés szerint jár neki a 2.85 pengős métermázsánként kikötött átvételi ár. A kartel azonban csak 2.30 pengőt hajlandó fizetni. Miért? Mert — ugymond — februárban a londoni cukorárak szerinti elszámolás idején ugye fog több járni a termelőnek, mint 2.30 pengő. Minek fizessen hát a kartel ma többet, amikor a termelő februárban amúgy is vissza tartozik majd fizetni a különbözetet. Honnan tudja a kartel a jövő évi londoni cukorár-folyamatot? Levelet kapott az elkövetkező világiapici áralakulásról!

14 millió mm cukorrépánál ez az 55 filléres differencia 7,700.000 pengőt tesz ki. Ez az összeg járna már ma a termelőknek a szerződés értelmében, de

a kartel ezt a 7,700.000 pengőt jogtalanul visszatartja.

Hogy a kartel eljárása teljesen rosszhiszemű és önkényes, az kitűnik a szerződés világos szövegéből, amelyet a fenti nyílt levél szövege is idéz.

A termelő leszállította a cukorrépát, az ellenérték jár neki egészben, tekintet nélkül arra, hogy a februári elszámolás hogyan fog végződni.

De ma még nem is lehet tudni, hogy milyen lesz a londoni cukorár alakulása január végéig.

Ugy amint a cukor londoni árfolyama leszállt nyolc shillingre, éppúgy lehet, hogy két hónap alatt felmegy akár 14-re, 15-re, vagy talán 16 fölé is. Már pedig ez esetben a kartel még 2.85 pengős áron felül is tartozik a termelőknek fizetni.

Jóslásokba nem bocsátkozom, de itt vannak előttünk a brüsszeli konvenció december 4-ére egybehívott tárgyalásai. Ezek a tárgyalásokon arról lesz szó, hogy

Kuba teauráljon egy és félmillió tonna cukrot és erre Amerika 42 millió dollár kölcsönt folyósít.

Ebben a tranzakcióban Jáva is részesül. Ha ezek a tárgyalások eredményteljesen végződnek, úgy a cukor ára rendkívül felszökkenhet.

De ettől eltekintve a szerződés értelmében

februárban már jár a termelőnek a jövő évi termelési előleg is.

Ha tehát a londoni cukorár alapján kevesebb járna a termelőnek, mint 2.85 pengő, akkor is mód-

jában áll a kartelnek a többletet az előlege be-számítani.

Micsoda jogon tartja tehát vissza a cukorkartel a termelők kikötött járandóságát.

Semmi más jogon, mint az erőszak jogán.

Mert mi történhetik ma a kartellel? A termelő be-

perli. Mire a bíróság ítéletet hoz, itt a februári elszámolás. Ha kevesebb jár a termelőnek mint 2.85 pengő, úgy a kartel legfeljebb az időközli törvényes kamat terhel, ami tudvalevőleg nem több mint 5 százalék. Ennyit pedig a jogtalanul visszatartott 7,700.000 pengő kétségtelenül megért a kartelnek, amikor a kartel, mint láttuk, 90 százalékos haszonra dolgozik. Ha pedig a londoni ár felmegy, legrosszabb esetben a perköltséget kockáztatja a cukorkartel.

A gazda, aki a ráfizetéses termelés mellett legalább a pénzt szeretné látni, hogy ne fulladjon el az adósságokban, menjen végkép tönkre; a kartel mindig talál majd kifosztható répatermelőket.

Talál-e módot a kereskedelmi miniszter ennek a sérelemnek azonnali orvoslására, azt nem tudom, de kétségtelen, hogyha a rég vajdó kartel-törvény megvolna, úgy a cukorkartel se kockáztatná meg az ilyen súlyos visszaélés elkövetését és az azzal járó következményeket.

Dr. Nádas József.

Scitovszky Tibor kilépett a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte igazgatóságából

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte, mint ismeretes, évek óta a Hitelbank útján bonyolítja le hitelműveleteit és a szövetkezet bankári teendőit egyedül a Hitelbank látta el. Ez üzleti összeköttetés dokumentálására a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte igazgatóságában maga Scitovszky Tibor, a Hitelbank vezérigazgatója foglalt helyet. Megbízható helyről szerzett értesülésünk szerint

a legutóbbi gabonakampány finanszírozása és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte hitel-szükségletének ellátása körül olyan súlyos és mélyreható differenciák támadtak a Hitelbank és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte között, hogy Scitovszky Tibor bejelentette a Szövetkezet igazgatóságából való kilépését.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatósága, amely Scitovszky Tibor erre a lépésére nem volt elkészülve, mindent elkövetett, hogy Scitovszkyt elhatározásának megmértására bírja, de Scitovszky Tibor a sok követjárásnak és kapacitálásnak azzal veletl véget, hogy hirtelen Párizsba utazott és elutazása előtt írásban újból bejelentette a Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatósági tagságáról való lemondását. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatósága e héten tartott ülésén a lemondást őszinte sajnálkozásának kifejezése mellett tudomásul is vette. Közgazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a Mezőgazdák Szövetkezte melyik pénzügyi vezető fogja megbízni a bankári teendők ellátásával.

A devizaüzletek közvetítését monopolizálni akarja az Elischer és Havas cég

A bankárszövetség retorziója az Elischer és Havas céggel szemben

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Tőzsdei körökben kinos feltűnést keltett az Elischer és Havas cég egész szokatlan lépése, amellyel néhány tőzsdeügynököt akart egészen szerény egzisztenciájától elűzni. Az említett cég ugyanis néhány nap előtt ügyvédje útján felszólítást intézett mindazokhoz a tőzsdeügynökökhöz, akik devizaüzletek közvetítésével foglalkoznak, hogy ezirányú tevékenységüket azonnal szüntessék be, mert az beleütközik az 1924. évi bankári rendelet rendelkezéseibe. Tény és való, hogy ez a rendelet a devizaüzletek közvetítését is a bankári iparigazolvány feltételéhez köti. A bankárszövetség e rendelkezésben rejő anomáliát már mintegy két évvel ezelőtt azáltal igyekezett megszüntetni, hogy magához

a Nemzeti Bankhoz fordult azzal a kéréssel, hogy ne ragaszkodjék e rendelet előírásához, miután azok időközben minden gyakorlati jelentőségüket elvesztették.

A bankárszövetség a Nemzeti Bank előtt arra hivatkozott, hogy a devizaüzletek közvetítése par excellence ügynöki tevékenységet jelent, amellyel komoly bankári cég alig foglalkozhat. Így tehát lehetővé kell tenni ezt az üzletet azon tőzsdeügynökök számára, akik bankári iparigazolvánnyal ugyan nem rendelkeznek, de egyébként minden gyakorlatuk megvan arra nézve, hogy a bankok közötti devizaüzletet közvetítsék.

A Nemzeti Bank a bankárszövetségnek ezt az interpellációját teljes mértékben honorálta is, aminek legjobb bizonyítéka, hogy maga a Nemzeti Bank is foglalkoztatott devizaüzleteknél olyan ügynököket, akiknek bankári iparigazolványuk nem volt.

Minderről természetesen az Elischer és Havas cégnek is tudomása volt, ez azonban egyáltalán nem akadályozta meg abban, hogy a bankári rendeletre való hivatkozással néhány tőzsdeügynök működését megakadályozza. Tudni kell, hogy a devizaüzlet közvetítése a legszerényebb jövedelmeket nyújtja, mert az ügynökök jutaléka mindössze egynegyed ezrelék. Az említett cég

azonban még ezt a szerény jövedelmet is irigylte néhány tőzsdeügynöktől és először olyképpen akarta őket egzisztenciájuktól elűzni, hogy

a tőzsdeanalízis által megállapított negyedezerlekes devizacourtaget egy huszadezerlekre szállította le.

majd később pedig körlevelekben értesítette azokat a bankokat, amelyek nem őt foglalkoztatták, hogy a devizaüzleteket egy harmincad ezrelékes courtaget mellett bonyolítja le. Sőt a cég tulajdonosa odáig ment, hogy egyik előkelő takarékpénztárunkat ugyszólván felelősségre vonta, hogy miért nem öneki adja a megbízásait, amikor ő olcsóbban bonyolítja le ezeket az üzleteket. A takarékpénztár illetékes igazgatójának azon válaszára pedig, hogy az intézet azt az ügynököt foglalkoztatja, akit jónak lát, azzal állt elő, hogy ő részvényese is a takarékpénztárnak és ezen az alapon joga van ezt a kérdést felvetni.

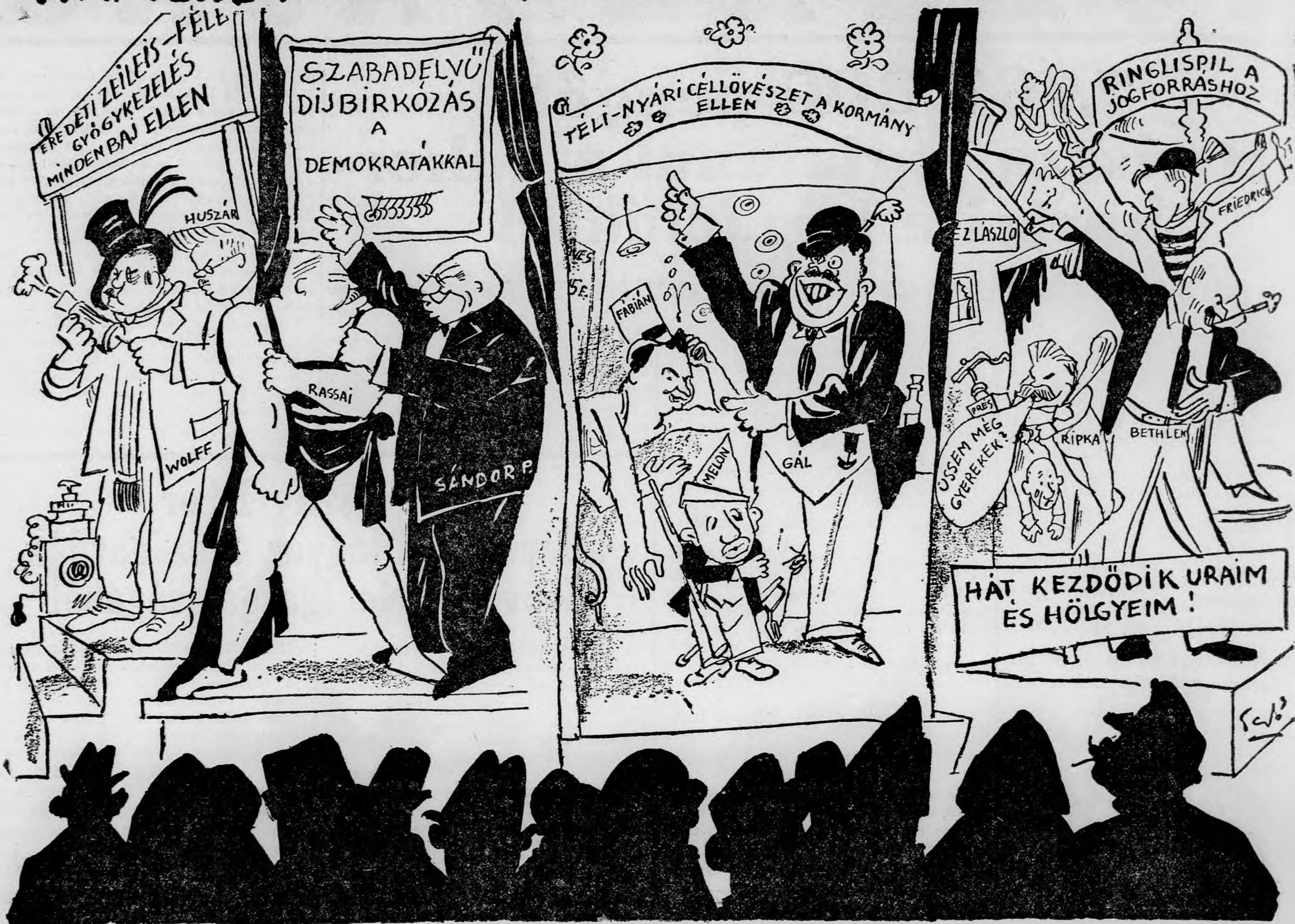
Mindezen eredménytelen kísérletek után határozta el magát az Elischer és Havas cég az említett ügyvéd felszólító levelek elküldésére, amelyekről a tőzsdén a legnagyobb megütközéssel beszélnek. Az Elischer és Havas cégek ez a tőzsde egész történetében példa nélkül álló magatartása olyan nagy hullámokat vert az érdekelte körökben, hogy a bankárszövetség pénteki ülésén kénytelen volt ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Ezen az ülésen

a bankárszövetség egyhangulag elítélte az Elischer és Havas cég eljárását

és elhatározta, hogy felhívja a céget a korábban szétküldött ügyvédi felszólító levelek visszavonására. Miután a cég tulajdonosa csak hétfőn érkezik vissza a fővárosba, a bankárszövetség még nem értesíthette határozatáról. Értesülésünk szerint a bankárszövetség pénteki ülésén azt is elhatározta, hogy abban az esetben, ha az Elischer és Havas cég nem teljesíti a bankárszövetség felszólítását, akkor ügyét a tőzsde fegyelmé tanácsához teszi át.

HÁT TESSÉK BESETÁLNI, AZ ELŐADÁS KEZDETÉT VESZI !!

Az Ipari Jelzálogintézet végrehajtási zárlatot vezetett a Fiedler János Lenipari rt. vagyonára

Néhány nap múlva készül el a vállalat pontos státusa. — A vállalat igazgatósága hitelezőivel tárgyal a kibontakozás érdekében

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Gazdasági életünk legújabb fájdalmas szenzációjában, a Fiedler János Lenipari Rt. összeomlásában vasárnap újabb fordulat történt. A hivatalos lap vasárnapi számában a budapesti királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság a következő hirdetményt tette közzé:

„A budapesti királyi törvényszék, mint központi telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy az Országos Magyar Ipari Jelzálogintézet Rt.-nak a Fiedler János Lenipari Rt. komáromi cég ellen 266.991.78 valóságos U. S. A. aranydollár és járuléka iránti végrehajtási ügyében a végrehajtást szenvedő vagyonára az 1928:XXI. tc. 18. szakasza alapján végrehajtási zárlatot rendelt el s zárgondnokul magát a végrehajtató Országos Magyar Ipari Jelzálogintézet Rt.-ot nevezte ki.”

A Reggeli Újság már mult heti cikkében jelezte ennek a végrehajtási zárlatnak a valószínű elrendelését, miután a mult héten elrendelt biztosítási zárlat nem volt elégséges az Ipari Jelzálogintézet követelésének teljes biztosítására. A végrehajtási zárlat nevezetes fordulópontot jelent a vállalat életében, mert annak egész jövő sorsa most fog eldőlni. A vállalat státuszának pontos összeállításával néhány nap múlva fog elkészülni az Ipari Jelzálogintézet és akkor lesznek csak láthatók a kibontakozás lehetőségei.

Az Ipari Jelzálogintézet legelső feladata természetesen az államot minden veszteségtől megvédeni. Ez azért fontos, mert az intézet által nyújtott 1.6 millió pengős hosszulejáratu kölcsönért tudvalevően az állam vállalt garanciát.

Bár a vállalat pontos státusza, mint már említettük, még nem készült el, bizonyosra vehető, hogy az intézet által nyújtott kölcsön a vállalat aktíváiban teljes fedezetet talál, úgy hogy ebből a garanciából kifolyólag az államot veszteség nem fogja érni.

Másodszorban az Ipari Jelzálogintézet a szociális és agrár érdekekre lesz figyelemmel, mert kétség-

telen, hogy mindkét szempontból igen nagy érdekek fűződnek a vállalat zavartalan működéséhez. A státusz pontos ismerete után az Ipari Jelzálogintézet vizsgálat tárgyává fogja tenni, hogy milyen előfeltételek mellett biztosítható a vállalat üzemeltetése.

Az már most is bizonyosnak látszik, hogy megfelelő racionalizálás nélkül a komáromi gyár nem tartható üzemben. A legközelebbi napok fogják eldönteni, hogy ezen a téren milyen intézkedések lesznek szükségesek.

Értesülésünk szerint a Fiedler János Lenipari Rt. igazgatósága is tárgyalásokat folytat hitelezőivel a kibontakozás érdekében. E tárgyalások igen biztató mederben folynak, mert különösen

a vállalat külföldi hitelezői nagy előzékenységet tanúsítanak.

Egy hosszulejáratu moratórium megadására máris hajlandónak nyilatkoztak, de könnyen lehetséges, hogy egy ötven százalékos egyességet is elfogadnak. A vállalat igazgatóságának legfőbb törekvése arra, irányul, hogy a hitelezőkkel egy olyan megállapodást létesítsen, amely lehetővé tenné az Ipari Jelzálogintézet követelésének visszafizetését, hogy ez által a vállalat ismét visszanyerje teljes és szabad akcióképességét.

A Részvénytörvény közgyűlése

Az Első Magyar Részvény-Szerződés szombatn tartotta meg rendes évi közgyűlést Metzler Jenő dr. elnökele alatt. Az igazgatóság jelentésében megemlékezett a malátakivitel emelkedéséről és arról a fontosságról, melyet a malátagyártás jelentett a sörüzlet elmaradt hasznának pótlásánál. Az elfogadott zárszámadások alapján a közgyűlés a kifizetendő osztalékot részvényenként 5.20 pengőben állapította meg és a szelvények folyó évi december 3-tól kezdve a MOKTAR-nál és a Kereskedelmi Banknál válthatók be.

Kosztpénzeket kedvező kamatozásmellett elfogadok Fáradi Balogh Constantin banküzlete. Fennáll 46 év óta Budapest, VIII, Baross-u. 22. Telefon: József 355-75

Még ezen a héten jóváhagyja a pénzügyminiszter az Investment Trust alapszabályait

Az Investment Trust formális megalakításának utolsó akadályai is elhárult

— A Reggeli Újság tudósítójától —

A Reggeli Újság már ismételtén beszámolt az Investment Trust megalakítására vonatkozó tárgyalásokról. Az érdekelt pénzintézetek már a részletek kérdésekre nézve is teljes megállapodásra jutottak, sőt a megalakítandó Trust alapszabályait is elkészítették. A formális megalakulást csupán a pénzügyminiszter hozzájárulása késleltette. A pénzügyminiszter hozzájárulása azért bírt különösebb fontossággal, mert enélkül az Investment Trustot a társulati adó fennálló rendelkezései szerint kétszeri adózás terhelné. A pénzügyminiszter szükséges döntése ebben a kérdésben kissé elhúzódott és ezért már olyan hírek voltak elterjedve, mintha a pénzintézetek az Investment Trust létesítéséről lemondtak volna.

Mértékadó helyről származó értesülésünk szerint ennek a híreknek semmi alapja nincsen és a Trust megalakítása eddig kizárólag a pénzügyminiszteri jóváhagyás elhúzóda miatt késett. Ugyanebből a forrásból azonban arról is értesülünk, hogy

a pénzügyminiszter még ezen a héten leiratban értesíti a Pénzügyi Központot az Investment Trust megalakításának jóváhagyásáról,

ugyhogy ezzel a Trust formális megalakításának utolsó akadályai is elhárult. Eszerint tehát az Investment Trust megalakítása, minden ellenkező híreszteléssel szemben, már a legközelebbi napokban várható.

Hétlőn folytatják a párisi járadékkonferenciát

Párizs, december 1.

— A Reggeli Újság tudósítójától. —

Mint ismeretes, október végén szakították meg a párisi járadékkonferenciát. A delegátusok akkor abban egyeztek meg, hogy a szükséges kormányjóváhagyások beszerzése a konferenciát felfüggesztik. A hétfőn újabb összeülő járadékkonferencia elsősorban a már régóta függőben lévő papír- és ezüstjádékok kérdését akarja rendezni, miután az aranyjádékok és a valuta szóla címletekre nézve a tárgyalófelek teljesen megegyeztek. A legutolsó konferencián a tárgyaló felek megegyeztek abban, hogy ezek az egyezmények legkésőbb a konferencia újra való összeüléseig, tehát december 1-ig ratifikálva lesznek. Ha a szükséges ratifikáció beszerzése eddig az időpontig nem lenne lehetséges, a szerződő felek visszanyerik akciószabadságukat. Ausztria, Csehszlovákia és a Caisse Commune részéről a ratifikációk beérkeztek már, míg Magyarország, Románia és Jugoszlávia ratifikációi eddig még késtek, de remélik, hogy ezek is még idejében megjönnek. Ellenkező esetben a konferencia tárgyalási programja könnyen nagyobb késedelmet szenvedhet.

A Pannonia Sörgyár tovább dolgozik

A Reggeli Újság legutóbbi számában egy hírelesnek látszó információ alapján hírt adtunk arról, hogy a pécsi Pannonia Sörgyár a most következő sorszezon kezdetén már nem veszi fel üzemét, a gyárat leállítja és csak eladási szervezeteit tartja fenn. Örömmel regisztráljuk azt a teljesen hiteles helyről szerzett értesülésünket, hogy lapunk mult heti számában megjelent hír téves információ alapult és a súlyos gazdasági válság ellenére, amely természetesen a söriparban is érezteti hatását, a pécsi Pannonia Sörgyár, Magyarország egyik legjelesebb vidéki sörgyára, továbbra is teljesen üzemben marad és még csak a redukció gondolatával sem foglalkozik.

MODERN BUTOR SZALON

Állandó kiállítás. Rendkívül * VII, Üllői-út 14
előnyös fizetési feltételek

Ötven kád
Türedkád, gyermekágy, mosdók
az gyári hibával BALINT-NÉ, J.V., Magyar ucca 1. szám (Kossuth híres ucca sarkán). Telefon 953-18

BARTA
fedettuszodában újra
megkezdte csodamunkáját

TIGSKA
sokszor titokban pályázott
az ujpesztiek hádjára

KÉPES SPORT UJSÁG

A „REGGELI UJSÁG” ÁLLANDÓ SPORTMELLÉKLETE

MINDEN A SPORTOT ÉRINTŐ
KÖZLEMÉNY ÉS KÉP, A „REGGELI
UJSÁG SPORTSZERKESZ-
TŐSÉGÉHEZ” CIMZENDŐ
BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 5
TELEFON: 298-99 ÉS 125-10

II. évfolyam, 50. szám
Hétfő, 1930 december 1

VASÁRNAP DELUTAN
4 ÓRÁTÓL A SPORTSZER-
KESZTŐSÉG CIME
V., VILMOS CSÁSZAR-ÚT 34
TELEFON: 229-31 ÉS 253-09

A kék-tehérek megerősítették vezető pozíciójukat a profiligában

Hungária—Ujpest 2:2 (0:0) — Góllövők: Auer, Hirzer, Varga és P. Szabó
Megyeri-uti pálya — 15.000 néző — Bíró: Boronkay Gábor

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A profiliga őszi fordulójában vasárnap dönt el az első hely kérdése. Ekkor a tavalyi bajnokságot Ujpest találozta a két évvel ezelőtti bajnoksáppal. A Hungária két fordulóval előbb már két tiszta ponttal vezetett az ujpesztiek előtt, de a Bástya elleni döntetlenje újra egy pontra csökkentette előnyét. Ujpest a tegnapi mérkőzésen akarta behozni a kék-fehéreket, ez a kísérlet azonban nem sikerült. A mérkőzés izgalmas küzdelem után 2:2 arányban döntetlenül végződött és így

Kalmár

a Hungária megtar-
totta előnyét az Uj-
pesttel szemben.

Mint új ellenfél azon-
ban váratlanul a III.
ker. FC lépett fel,
amely jelenleg csak
azért áll két ponttal
a Hungária mögött,
mert egy mérkőzéssel
kevesebbet bonyolított
le. A tegnapi meccsen
Ujpest a második hely-

ről a negyedikre esett vissza és ma még nem
látszik egészen valószínűnek, hogy az utolsó pont-
tal meg fogja-e előzni a bajnokság második helyé-
nek elfoglalása tekintetében.

A nagy mérkőzés nem különbözött sokban az
eddig derbi-mérkőzésektől. A hangulat éppen
olyan túlfűtött volt, mint máskor és a tribü-
nőkön és a mecs után a feljáróknál éppen úgy
verekedett a közönség, mint a multhban, sőt az
elmaradhatatlan rendőri igazolások is bekövet-
keztek. Csupán a nézőközönség száma maradt el
az eddigiektől. Mindössze 14—15.000-en mentek
ki a nagy mecsre. Meg kell állapítani, hogy a
mérkőzés végső eredményével egyik csapat pub-
likuma sem volt megelégedve. A tartalékosan
felálló ujpesztiek úgy érezték, hogy komplett csap-
tal szerepeltetése esetében győzelmük feltétlenül
bekövetkezett volna. Viszont a kék-fehérek a má-
sodik félidő 27-ik percében belőtt vezető góllal
már nyeregben érezték magukat

és a kiegyenlítő gól véleményük szerint csak
a bíró elnézéséből eredt.

A taccsbiro valamit jelzett Boronkay Gábornak,
a mecs bírójának, mire a Hungária játékosai
megálltak. Egy-két pillanatig maguk az ujpesztiek
is tanácstalanul álltak és mikor Borsányi a lab-
dával együtt a bíró elé került és utóbbi „To-
vábbra-ot intett, a labdát csakhamar leadta és
Ujpest P. Szabó révén ebből a helyzetből érte
el kiegyenlítő gólját.

A Hungária játékosok protestáltak a bíró
ítélete ellen, de Boronkay nem tájézt,
aminthogy ő valóban nem futja le a játékot.

A mecs lefolyása előtt természetesen min-
denki nyerni akar, végül azonban az ellenfelek
egymáson örülnek a pontoknak. A tegnapi
meccsen is ez következett be és a mutatott játék
alapján mindegyik csapat meg is lehet elégedve
az eredményével.

A Hungária valamivel jobbnak bizonyult Uj-
pestnél, anélkül azonban, hogy ezzel a leg-
jobb formáját kijátszotta volna.

A kék-fehérek közvetlen védelmében és a fede-
zetsorban néhány hibát leszámítva nem is volt
hiba, de annál jobbnak megérezte a csatársor az
új átcsoportosítást. Eddig Skvarek jelentette a
Hungária csatársorában az ésszt, a rafináltságot
és a nagyobb gólképességet. Skvareket azonban
a Hungária vezetősége kitette a csapatból és ez-
zel a kék-fehérek csatársorának nagyobb akció-
képessége is megszűnt. Hirzer beállítása ugyan
lendített a csatársor játékán és nagyon szép lö-
véshől a kiegyenlítő gólt is ő lötte. Kevésbé volt
azonban ötletes és szerencsés Kalmár szerepelte-
tése. A kitűnő játékos felgyógyulása óta még
nem érte el legjobb tudását és ezt a Hungária
károsan megérezte. A sok jó helyzet közül egyet-
kettőt Skvarek feltétlenül értékesített volna.

Az ujpesti játékosok így is sokszor téllennél
nézték, amikor a Hungária játszott. Auer mint
centerhalf csak a második félidőben találta fel
magát. Addig is nagyon sokat gáncsolt és ezzel
akarta pótolni azt a technikai tudást, amit a kö-
zépfedezet helye megkiván. Ragyogóan játszott

Borsányi, aki a Hungária balszárnyának játékát
teljesen megbénította.

22 ember közül 6 volt a legjobb a pályán.

Kivülre Ujpest csapatában Hubert illeti nagy el-
ismerés; néhányszor bravúrosan védett. Ujpest
védelme egyáltalában körülbelül egy nívón áll a
Hungária védelmével és a lila-fehéreknek is csak
a csatársor rossz játéka okozott bosszúságot. A
fiatal Kármán még nem értett ilyen nagy mérkő-
zésekre, de Stofján akcióit sem kísérte szerencse.
A csatársornak Spitz volt a legjobb embere, egy
fecské azonban Ujpesten sem csinált tavaszt. Bi-
zonyos az, hogy ha Ujpest megfelelő középfe-
dezetet szerepeltetett volna és Auer a jobbssze-
kítő helyére ment volna előre, akkor az ujpes-
tiek nagyobb sikernek örvendenének. Mert jól
játszottak az ujpesztiek, de csak időnként és nem
volt olyan belső csatárunk, aki a gólokat lölte
volna. Az általuk mégis elért gólok csak szeren-
ces, illetve bezerencsés akció eredményei vol-
tak.

Csapatösszeállítások:

Hungária: Ujváry — Nagy, Mandl — Kléber,
Wéber, Sebes — Varga, Baráthy, Kalmár, Hirzer,
Ticska.

Ujpest: Huber — Dudás, Fogl III. — Borsányi,
Auer, Wilhelm — Ströck, Kármán, Stofján, Spitz,
P. Szabó.

A vasárnapi reggeli lapok arról emlékeztek meg,
hogy Bíró Sándor vezeti a mérkőzést, meglepe-
tést jelentett azután, amikor a tribünök alól Bo-
ronkay Gábor gömbölyded alakja tűnt fel. Ő is
vezette a nagyjelentőségű mérkőzést. Az első
percek inkább tapogatózó játék mellett teltek el,
veszélyesebb helyzet csak a 9-ik percben támadt,
amikor Hirzer kitört, de Huber elfogta a labdát.
Jóhára a kék-fehéreket láttuk játszani. Nagyon
szép kombinációkkal közelítették meg az ujpes-
tiek kapuját és Kalmár is feltűnt néhány egész-
séges beletalálással.

Kalmár úgy talpalt, mintha sohasem tört
volna el a lába.

Az ujpesztieknek ritkábbak a támadásai. A 12-ik
percben szabadugrás Ujpest ellen, Huber gyen-
gén véd, a labda Wéber lábáról leperog. Kalmár
jobb lábával szép lövést küld kapura, de most már
az ujpesti támadások is megélnék. Az ujpes-
tiek Kármán paccól, mire Kalmár szökteti Ticskát,
de ez mellé lö. A tulsó oldalon Ströck elfut a
labdával, de ez emberről visszapatlant. A hunga-
risták fejfel nagyon szépen adogatják egymásnak
a labdát, majd Dudás kornert csinál és ebből
Ticska mellé lö. A 17-ik percben Ujpest szabad-
rugást ér el, ami nagyon veszélyes. Nagy kor-
nerre menti a labdát, ebből tumultus támad, de
nincs ujpesti belső csatár, aki belőné a labdát.
A támadások most váltakoznak, később Ujpest
megint jó helyzetbe kerül, de a lövőképesség
hiánya károsan befolyásolja a játékot. A 21-ik
percben Fogl III. szabadugrását Ujvári messzire
kiöklözi. Ujra Ujpest támad, Spitz tisztán viszi a
labdát, de lövés helyett leadja P. Szabónak, akit
a bíró lesállás címén megakaszt. A Hungária
támadásainál a 25-ik percben Borsányi az utolsó
pillanatban kornert ment, ezt Varga rugja, Uj-
pest kapuja előtt nagy tumultus támad, de a gól
elmarad. Ujpesti támadásoknál Kármán hendse
akasztja meg a játékot. A 28-ik percben a
Hungária szinte ostromolja Huber kapuját, de
eredményt nem ér el.

Auer megint hátulról gáncsolja Kalmárt és
Hirzer gyors lövését Huber csak nehezen
védi.

A 31-ik percben a Hungária majdnem gólt lö,
Varga az üres kapura fejezi a labdát, de Huber
az utolsó pillanatban visszaroohan és éppen gól-
vonalon fogja el a labdát. A labda közben hasz-
navehetetlenné válik, a csapatok egy régi labdá-
val játszanak tovább. Stofján felvágja Hirzer,
Dudás felpályán hendszel. A 40-ik percben Uj-
pest kornert ér el és ebből P. Szabó mellé lö. A
42-ik percben Auer kitört, de közben elveszik tőle
a labdát, Kalmár szökteti Ticskát, ez átme-
gy Dudákon, de Kalmár a beadott labdát magasan
a kapu fölé lövi. Pont az utolsó percben Ujpest-
nek nagy fölhelyezete támad.

Ströck kétszer is bead a labdát, Stofján a
döntő pillanatban elcsúsz és mire felkel, Uj-
vári magához kaparinthatja a labdát. Meleg
helyzet volt.

Félidőben szenvedélyes vitakozások indulnak
meg a két tábor hívei között. A kék-fehérek szre-
int a Hungáriának már vezetni kellene. Huber
valóban több nehéz labdát fogott, míg Ujvárinak
csak kevés dolga volt. Ez a jelenség is a Hun-
gária első félidőbeli fölényét látszik igazolni.

A második félidő első percében Kalmár
mingyárt kapura lö, majd Spitz ugrik ki. P.
Szabó jó helyzetben leadást vár, de Spitz ehe-
lyett rossz lövést küld a kapura. A második per-
ben Stofján fejfel szökteti P. Szabót, aki élesen
mellé lö. Auer megint sokat gáncsol, ami nem
tetszik a tribünnek, viszont a Hungária jobb-
szélőjét, Vargát, aki igen féltéken játszik,
„Varga kisasszony”-nak nevezik. Amit Varga
játszik, ez az igazi kisasszonyfutball. Auer mind-
jobban belejön a játékba, a 6-ik percben, mint
centerhalf nagyszerűen átverekszti magát a Hun-
gária játékosokon és lapos lövést küld a kapura.
amit Ujvári kornertre ment. A Hungária bekket
fényesen szerelik az ujpesti csatárokat, majd
megint Auer elmaradhatatlan gáncsa következik
be. A 10-ik percben Mandl okosan szerel és
előrevágja a labdát. Ticska Hirzerhez passzol,
ez a jobboldalra löti át a labdát, de Kalmár és
Baráthy nincsenek a helyükön. A tulsó oldalon
P. Szabót elvágják: szabadugrás a Hungária el-
len. Spitz lövéseből megint kornert lesz, ezt pedig
Ströck magasan fölé lövi. Még Hirzer rohan vad
tempóban Ujpest kapuja felé, de Huber az utolsó
pillanatban elkapja előle a labdát és máris kö-
vetkezik a 14-ik perc, amelyben Ujpest eléri a
vezető gólját.

A bíró ekkor a 16-os vonal mentén, alig 5—6
méterre a kornervonaltól, szabadugrást ítél a
Hungária ellen, ezt Ströck lövi és Auer magasan
felugorva a kapura fejezi.

Ujvári az ellenkező oldal felé tart és a labda
Wéberrel a Hungária kapujába jutott. 1:0
Ujpest javára.

Az ujpesztiek most örömmámorban usznak. A
góllövés pillanatában több galambot engedtek el
és ezeknek az a vasárnapi foglalkozásuk, hogy

az ujpesztiek győzelmét hirdessék. Egy perc múlva
azonban a galambok jobb szándéka ellenére itt
a Hungária kiegyenlítő gólja.

Hirzer Klébertől labdát kap, egy pillanatig
nem tudja, mit tegyen vele, de azután a
16-as vonalán élesen elrugja és a labdával
szemben Huber tehetetlen. 1:1.

— Hol vannak a galambok? — zúgják most a
hungaristák, akiket renklívkül fellelkesített Hir-
zer gyönyörű gólja. Ennél a gólnál ugyanis egyet-
len ujpesti galamb sem röpített fel. A játék tulaj-
donképpen csak most kezd izgalmasabbá válni.
Előbb meleg helyzet támad a Hungária kapuja
előtt, majd válaszul Ujpest újra kornert ér el.
Baráthy megsérül és kiviszik. Nagy viszont Sto-
fiánnal való összeapása után a földön fekve
marad és Stofján bajlarsias érzülettel vezette,
önként mellé fekszik, mintha ő is megsérült
volna. A Hungária pár percig 9 emberrel játszik,
majd előbb Nagy és azután Baráthy visszatér a
pályára. Varga közben cserél Barátkival és így
a jobbösszekötőbe kerül, aminek csakhamar meg-
van az eredménye.

Ticska centerfél ugyanis a belsők egymásnak
átengedték és a jó helyzetben levő Varga
magas lövéssel bevágta. 2:1 a Hungária ja-
vára.

„Varga kisasszony” tehát mégis gólt lött. A
Hungária ettől kezdve már biztos a győzelemben,
változatos akció után azonban a 35-ik percben
Ujpest kiegyenlített. A góllövést megelőzőleg Bo-
ronkaytól maradt a labda és a Hungária-játéko-
sok abban a hiszemben megálltak, hogy bíró
lefújta az akciót.

Sebes megáll Borsányi előtt, aki Ströcknek
leadja a labdát és ennek centerét Spitz-cel
együtt berohanó P. Szabó közelről a kapu-
ra. 2:2.

Spitz

A Hungária reklámát, de
a bíró nem hagy magával
beszélni. Nagyobb izgalmat
jelent még a 30-ik percben
a Hungária kapuja előtti
jelenet. P. Szabó kornert lö,
de Ujvári szerencsére meg
a gólvonalon megfogja a
labdát. Az utolsó percek
csapkodásai már nem vál-
toztatnak az eredményen
és a csapatok végül is elé-
gedettek lehetnek a reális döntetlennel. Fél per-
cel a mecs vége előtt P. Szabót a bíró a labda
többszöri elrugása miatt kiállította.

Boronkay Gábor nagy nyugalommal és szinte
hiba nélkül vezette a fontos mérkőzést.

Az óriás Carnera legyőzte a favágó Paolínót

Százezer néző előtt folyt le Európa legnagyobb boxmeccse

Barcelona, november 30.

— A Reggeli Ujság távirati jelentése. —

Nemesak Spanyolország, hanem egész
Európa leggrandiózusabb ökölvívőmérkőzése
zajlott le vasárnap a spanyol Barcelonában.
Primo Carnera, az óriástermetű és 122 kiló
súlyú boxbajnoknak és Paolino Uzunon,
a baszk favágónak a montjuici Stadionban
kítettött boxviadalát óriási érdeklődés előzte
meg. Már szombaton reggelig több mint
90.000 darab jegyet adtak el a nagy viadalra,
vasárnap pedig az Olaszországból érkező
különvonatokon érkezettekkel együtt a mér-
kőzést 100.000 ember nézte együtt, akik több
mint 750.000.— pengőt fizettek a „nagy élve-
zetért”.

A mérkőzés vezetője az angol Moos de
Yong volt, míg pontozóbírákúl sorshuzás utá-
ján az olasz Mazziat és a spanyol Casanovát
választották meg.

Paolino heves támadásával kezdődött a
küzdelem, azonban az olasz óriás sikeresen
átváltartotta magát ellenfelétől és pont-
arányát menetről-menetre javította.

Hat meneten át folytatódott az öldöklő
küzdelem, amelyet méltán neveztek
a koponyák harcának.

Paolino a hetedik meneten már láthatóan
viszacsúszott, ami nem is volt csoda, hiszen
27 kg. súlykülönbséggel mutatkozott ellenfele
javára. Ellenfelétől ellentámadásaival igyeke-

zett döntetlen kiesikarni és támadásait
Carnera öve felé irányította. Az olasz óriás
azonban pompásan parizotta a hatalmas
erővel feléje irányított gyomorütéseket és
szvingeket, sőt a következő három menetben
remek horogütéseivel Paolínót mindinkább
kinesbe kényszerítette, úgyhogy a bíró az
olasz óriást a 10-ik menet után pontgyőztes-
nek hirdette ki.

A vérmes és sovíniszta spanyol publikum
az ítélkezést óriási tüntetéssel fogadta, mert
Casanova pontozótábláján a spanyol Paoli-
no javára mutatkozott némi eltérés. Carne-
rát a ringbe tört olasz publikum vállaira
emelte és úgy hordozta körül az arénában.
—d. —f.

Kárpáti Károly
a kopenhágai
győző

Kárpáti Károly jeles birkózóbajnokunk — aki
Fingakkal északi túrára indult —, Agcmayer
és Oison leggyőztesével nyomasztó dán bíráskodás
mellől is megnyerte súlycsoportját.

„Maródiak“ a beteglistán

Kohut

Bukovics

Egész héten remélték a zöld-fehér hívek, hogy Bukovics ismét átvesszi posztját a csapatban. Kohut pedig majd megerősödve szól a Fradi-közlemekbe. Vasárnapra egyikből sem lett semmi, mert a két jeles játékos szombatra maradt. Helyettük Törös és Lázár állt a csapatba.

Bocskai—Bástya 4:3 (3:2)

Góllövők: Vincze, Possák, Vincze, Mátéffy, Havas, Mátéffy, Havas

Debrecen, november 30.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A hajduk városának izgalmas napja volt vasárnap, mert a szegedi fluk elsőosztályú ligabajnoki mérkőzésük megtartására látogattak el hozzájuk.

A két vidéki csapat küzdelméből a nagyobb technikájú helyi együttes került ki győztesnek, annak ellenére, hogy a bíró durva játék miatt Markost a második félidő első negyed-órájában kiállította és így csapatuk tovább csak 10 emberrel küzdött. A debreceniek már az első percben vezetéshez jutottak, még pedig Vincze gyors és biztos góljával. Az első husz percben továbbra is állandó fölényben voltak és csak a 23-ik percben változott meg a helyzet, amikor a szegediek

Possák jól kidolgozott, hatalmas lövését a kapu elé vették. (1:1.)

Tíz perc múlva azonban egy pompás csatárakció következtében Vincze újra megszerezte a vezetést a debrecenieknek (2:1), míg a 36-ik percben Teleki átadásából szerzett Mátéffy újabb gólt. Két percre rá Hernádi beadásából Havas a szegedieknek okozott örömet pompásan keresztülvitt és védhetetlen góljával.

Szünet után a Bocskai folytatta támadásait. A 6-ik percben Horváth a szélen lerohant a pompásan ívelt beadását

Mátéffynak sikerült fejjel a hálóba továbbítani.

Hullámzó mezőnyjáték után elmergesedett a játék, amiért is Csárdás bíró Markost durvaságáért kiállította. A Bocskai ettől kezdve visszaesett, míg a Bástya fölénybe került és sikerült is a

31-ik percben Havas góljával szépíteni az eredményen.

A szegediek tovább is frontban voltak, támadást támadásra halmoztak, azonban a tömörülő debreceni védelem áttörni nem tudtak és így az eredmény változatlanul megmaradt.

A háromezes néző előtt lefolytatott mérkőzésen a Bocskai győzelmét főképpen Moór és Vincze jó formájának köszönheti. A szegedieknek Szedlacsék és Emödi játéka magaslott ki az együttesből.

Csapatösszeállítások: Bocskai: Budai — Fehér dr., Molnár — Villányi, Moór, Keviczky — Markos, Vincze, Teleki, Mátéffy, Horváth.

Bástya: Benedek — Riesz, Emödi — Fehér (Körösi), Kurunczy, Tóth — Hernádi, Possák, Szedlacsék, Havas, Korányi II.

Férflaknak a patikában

Igazi sífutó sportszerű norvég siruhához

speciális erős kötő, tiszta gyapjából készített, tartós

siruhaszövetet

gyári áron csak lakatunkban kap.

Trunkhahn Posztógyár és Ruhagyár Rt. IV. Prohászka Ottokár-utca 8. szám (az Egyetemi templommal szemben)

Ugy látszik, mégis használt a fejmosás

Ferencváros—Pécs-Baranya 4:0 (2:0)
Góllövők: Toldi, Lázár, Turay és Takács II.

Pécs, november 30.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A futballsport pécsi barátai a Mecsek-alján nagyarányú „choni” győzelemben bizakodtak. Pécs-Baranya eddig már több alkalommal döntetlen eredményt ért el a Ferencváros ellen. Főleg a tavaszi szezonban kellett nagy meglepetést Pécs-Baranya játéka a ferencvárosiakkal szemben. Utóbbiak ekkor már 3:0 arányban vezettek és Pécs-Baranya 4:4 arányban mégis döntetlenné tette a játékot. A zöld-fehérek az utóbbi időben több gyengébb eredményt értek el és emiatt a pécsiek abban bizakodtak, hogy most végre megverik a Ferencvárost. Vasárnap Pécsen mindenki meg volt győződve arról, hogy a Ferencváros most kikap és jellemző a pécsiek felfogására, hogy még a döntetlen eredményt sem tartották valószínűnek.

A jelek szerint azonban a Ferencváros játékosainak mégis használt a fejmosás, amelyben Gschwindt Ernő, a Ferencváros elnöke részesítette őket. Ha a játék unalmasnak is tűnt fel a pécsiek előtt, a Ferencváros mindvégig biztosan kezében tartotta a játék irányítását és féldő-ként két-két gólt rugva, 4:0 arányban győzött. A Ferencvárosban csak Berkessy, Lyka és Turay játszott igazán jól, míg a többiek alapos teljesítményüket mutatták. Bukovics és Kohut hiányát mindenesetre megérte a csapat.

Pécs-Baranya csapata öríthetetlenül gyengén játszott.

Egyes elkapott pécsi játékosok még a múlt vasárnapi budapesti játék alkalmával hangoztatták, hogy öt gólt rugnak a Ferencvárosnak. Végül azonban egy „picinyke” gólt sem értek el.

A pécsi csatársor olyan származásan gyengén játszott, hogy Amel az egész mérkőzésen egyetlen komolyabb lövést sem kapott. Mindenesetre feltűnést kelt, hogy Pécs-Baranyának jónak tartott fedezetsora sem tudta kivonni magát a szürke játékból.

A játékot Pécs-Baranya kezdte, formás támadások azonban csak az 5-ik percben alakul-

nak ki, de Kovács beadását Kovács kapu mellé lötte. Nemsokára a Ferencváros is belemelegszik a játékba, de sem Turay, sem Takács II. nem érnek el eredményt. A 12-ik percben Toldi átadásából Takács II. 3 méterről kapura lött, a labda Bíról visszapatlant. Takács II. újra elrugta a labdát, de most Biri elvetődve mentett. A 20-ik percben a Ferencváros egymásután két kornert rugott és

a másodikból, amit Tancos irányított, Toldi a Ferencváros vezető góját lötte. 1:0.

A gól után a tempó nagyon alábbhagyott. Pécs-Baranya csak a 28-ik percben volt veszélyes, amikor Kovács jobbszélen lefutott, de 5 méterrel a kapu előtt mellé tette a labdát. A Ferencváros most újabb két kornert ért el és a másodikból Turay kapu mellé fejt. A Ferencváros második gólya a 32-ik percben esett. Berkessy és Toldi akciójából Réderhez, a pécsiek jobboldali hátdőjéhez került a labda, aki gyengén

hazajátszott, de Lázár még idejében elérte a labdát és közlőrl belötte. 2:0.

Féldőig nem is változott az eredmény.

A második félidőben Tancos beadását Toldi már az első percben kapu mellé fejtette, majd Palkó szabadrugásából került a labda a kapucél mellé. Az 5-ik percben a jobbszélső Kovácsot Papp gyengén gáncsolta és a bíró ezért nem ítelt 11-est. Kovács emiatt dühösen Pappra ugrott, aki összeesett, de néhány perc múlva tovább játszott. A 8-ik percben Lyka váratlan lövését Biri csak kornere tudta menteni. A pécsieknek Kovács és Erdélyi helyet cseréltek és érték el első kornert. A Ferencváros erősített és a 30-ik percben Lázár szép beadását Turay a hálóba fejtette 3:0. A Ferencváros csatársora ezután nagyobb kedvet kapott a játékra, de

újabb gólt csak a 45-ik percben tudott elérni, amikor Tancos beadását Réder leütötte és a megírt 11-est Takács II. bevágta. 4:0.

A pécsiek győzelme tehát nem következett be és ez érthetően lehangozta a 4500 főnyi nézőközönséget. Bíró: Bíró Sándor.

Előkelő helyet biztosítottak maguknak a szombathelyiek Kiszesten

Sabaria—Kiszest 1:0 (1:0) Góllövő: Borbély, 800 néző

A negyedik helyen állott Sabaria vasárnap a Kiszesti sárkányutcai pályára látogatott el, hogy pontszámait gyarapítsa és biztosítsa magának az élre jutást. Ez aztán sikerült is, mert a szombathelyi csapat védelme biztosabbnak bizonyult a seregajtó Kiszesti védelemmel. Fedezetsora pedig fáradhatatlanul dolgozott, míg csatársorának számos kimagaslóan szép akciója volt.

A Sabaria kezdte a játékot, azonban Kiszest már az első percben Senkey II. révén belső támadást vezetett, azonban beadását Darvas a 6-os vonalról Vermes kezébe lötte. Ezze szemben a Sabaria már a 2-ik percben eredményesebbnek bizonyult.

A balra kifutott Kovács centeréből Borbélynak sikerült a vezető és a győzelmet jelentő gólt is lőni.

A következő percben a kispesiek kiegyenlítették volna, azonban Steiner pompás lefutás utáni centerét a jól startoló Harmath kapu mellé lötte. Közül negyedórán keresztül a hazai csapat sorozatos támadásokat intézett a szombathelyiek kapuja ellen, azonban gólképtelen csatársoruk nem tudott az eredményt változtatni. A 16-ik percben

végre Darvas lövése látszik biztos gólnak, azonban lövését Vermes a mezőnybe ütötte, amelyet Kovács kornere mentett.

Paczolay jutott ezután jó helyzetbe, éles labdáját azonban Vermesnek, — ha nehezen is, — de sikerült elvetéssel fognia. Ettől a perctől kezdve azonban a Sabaria kerül fölénybe és a 33-ik percben Iglódy remek lefutás után kapura lö, labdáját azonban Dénes pompás stílussal mentette.

A második félidő játéka változatos volt. A 10-ik percben Kiszest kedvező helyzetben a 6-os vonalig jutott. Darvas azonban innen sem tudott gólt lőni. Váltakozó mezőnyjáték után a 16-ik percben Kovács jutott váratlanul hatalmas lövéshez azonban labdája a kapu mellé került. A 18-ik percben Kovács lött kapura. Dénes kifutott, de szerencséjére a labda a háló mögé került. Ettől kezdve a játék kapcsolódó vált és mindkét csapaton a fáradtság jelei mutatkoztak. A 30-ik percben a 16-os táján Steiner és Sákóczy összekapott, a közönség 11-est reklamált, azonban vitéz Karsay bíró nem állította meg a játékot. Iglódy lött még a 39-ik percben kapu mellé és a 42-ik percben Steiner a kapu fölé.

A kispesiek csapatában csak a fedezetek

mutattak javuló játékot, a csatárok azonban a kapu előtt tétozásoknak és gólképtelenségnek bizonyultak, míg a szombathelyieknek vasárnapi játékuikkal sikerült a bajnokság harmadik helyére jutniok.

A csapatok összeállításai az volt:

Kiszest: Déri — Rozgonyi, Császár — Keresztes, Purczeld, Csendes — Senkey II., Paczolay, Harmat, Darvas, Steiner.

Sabaria: Vermes — Kovács I., Prém — Sárközi, Vámos, Bass — Iglódy, Borbély, Kovács II., Hollós, Belkő.

Győzött a Vasas Jugoszláviában

Ujvidék, november 30.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Vasas Jugoszláviában túrazó csapata vasárnap Ujvidéken a Radneczki ellen mérkőzött, amelyet 4:2 (1:1) arányban biztosan le is győzött. A Vasasok góllőtt Egri (1), Burger (2) és Bruckner (1) löttek.

I. osztályu amatőr bajnoki mérkőzések

I. oszt. amatőr bajnoki mérkőzések. BSZKRT—BTC 7:0 (0:0), Törökves—FTC 4:1 (2:0), 33 FC—UTE 2:1 (1:1), MTK—Postás 0:0, URAK—NMSE 2:1 (1:0) BEAC—III Ker. TVE 5:2 (2:0), BSE—Fer. Vasutas 3:1 (1:0).

II. oszt. profi bajnoki mérkőzések. Soroksár—Turul 2:0 (1:0), Kossuth—BAK TK 0:0, VAC—FC Maglód 2:0 (0:0), Attila—Terézváros 7:0 (4:0).

Rákospalota—Megyer 4:3 (2:1).

Berlin: Hertha—Union Oberschöneweide 5:0, Viktoria—Preussen 3:0.

Würzburg: Würzburg 04—I. FC Nürnberg 2:1, DSV München—Wacker München 2:0, Waldhof—Mannheim 4:3.

Frankfurt: Eintracht—Kickers Offenbach 3:0.

A német hokibajnokság során a Berliner Hockey Club az SC Charlottenburggal 2:2, a Berliner Sport Club pedig az FC Burgunddal 0:0 arányban végzett.

A Budapesti Kereselyázó Egyletben a tagjegy megújítások végső határideje december 3-ika. Aki tagsági jegyét e napig ki nem váltja, december 4-én már beíratási díjat is fizet. Az előrelátható torlódásra tekintettel ajánlatos a tagjegy megújítást nem a december 3-iki utolsó napra hagyni, hanem azt már előzetesen megváltani.

Vigyázzon gyermekére

mert az télen könnyen meghűlhet. Ha Pilavin-füldőbe fürdeti és Pilavin-szappannal mosdítja, úgy bőre edződik, tüdője a fenyőgöz belélegzése-

vel ellenállóbb lesz. Minden Pilavin-tabletta adriai tengerisó és szibériai fenyőkivonatot tartalmaz. Egy tablettát egy fürdéshez 40 fillérbe kerül.

A bajnokság állása

1. Hungária	(1)	16	38:12
2. III. ker. FC	(2)	14	22:11
3. Sabaria	(—)	14	19:15
4. Ujpest	(2)	13	25:14
5. Ferencváros	(1)	12	23:13
6. Bocskai	(2)	12	23:20
7. Vasas	(1)	9	16:19
8. Bástya	(1)	8	19:22
9. Nemzeti	(2)	6	8:15
10. Budaj «11»	(2)	5	9:26
11. Pécs-Baranya	(1)	4	13:31
12. Kiszest	(1)	3	14:28

A zárójelben levő számok a még hátralevő mérkőzéseket jelzik. A tabella nagy szeszációnja, hogy a második helyen álló III. ker. FC még első is lehet, ha mindkét meccsét megnyeri, a Hungária pedig akár csak egy pontot is lead a Vasasoknak. A Ferencváros sokkal már nem juthat előbbre, viszont Ujpestnek mindkét hátralevő meccsén is győzni kell, ha legalább a második helyet akarja elfoglalni.

Az „egri csoda“ Pestre jön gyógykezelgetni magát

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Eger, november 30.

F... István, aki nemcsak egri, hanem más városok is, immár két hónapja kénytelen őrizni az ágyát. A beteg rekorduszó tehát nem vehet részt a fedett-uszoda ünnepi programjában, a megnyitáson pedig megjelenni mint néző lehetetlen. A hosszas és eredménytelen otthoni kura arra az elhatározásra indította a jeles bajnokot, hogy a napokban Budapestre fogja lábát speciális gyógykezelés alá vetni.

Bárány

Kavarodás a hölgyuszók körül

A Magyar Uszó Szövetség a fedett-uszoda megnyitó versenyére a legjobb hölgyuszókat is meghívta: Erdős Vera, Lenkey Magda, Mallás Margit, Sipos Margit és Tóth Ilonka neveit fel is vették a programba, de a MUE hölgyuszói kijelentették, hogy az igazolási tilalom miatt nem indulnak a versenyen s így Tóth Ilonka sem áll a starthoz, ha csak a rendezők addig valami okosat ki nem találhatnak.

Tóth Ilonka

A német Bund mégis tárgyal a professzionizmu ról

Münster, november 30.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

A Deutscher Fussball Bund vasárnap Münsterben újabb ülést tartott, amelyen a profisport bevezetésére vonatkozó ügyeket tárgyalták meg. A szabályokat november 7-én tudvalevőleg már megalkották és véglegesen a december 13—14-iki hannoveri ülésen fognak dönteni. A tegnapi ülésen az adók kérdésével foglalkoztak, mert ez a legfontosabb pont. Az adók mellett a játékosok fizetése szinte mellékesnek tűnik fel. Erről a kérdéssel Linemann elnök, aki egyébként a birodalmi adóügyi bizottság elnöke, hosszalban nyilatkozott. Az ülésen a sport és napisajtó támogatását is kérték. A munkabérmegállapítás tekintetében a drezdai határozatokat teljesen egészében megtagyták, de hangsúlyozták, hogy a maximális ösztöszöket az egyesületeknek szigorúan el kell számolni.

A Ferencváros ma Eszéken mérkőzik. A december elseji jugoszláv állami ünnepekre az eszéki Slavia meghívta a Ferencvárost egy barátságos mérkőzésre. A pécsi meccsről odautazott csapatban Takács I. és Obitz is játszani fognak.

PERTRIX
VÉDŐJEGY

Szárazelemek és telepek zseblámpa és anódelepek számára.

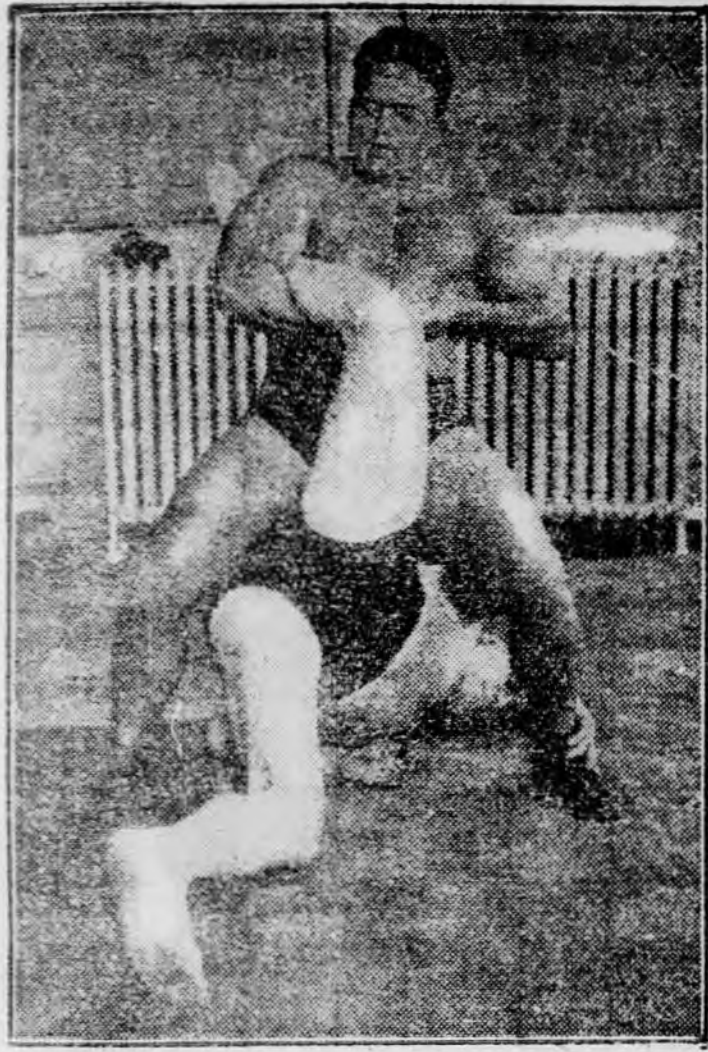
Tejlesztményük felülmúlhatatlan. Minden szaktüzelésben kaphatók.

December 3-ig kell a

műjégnapján

a B. K. E. tagsági jegyeit megújítani. A pályázat nyitva naponta és 10 óráig, szombat és vasárnap 10 óráig. Naplójegyzet: ábra: hétköznap d. u. és vasárnap d. u. P. 250. hétköznap d. e. és vasárnap d. u. P. 150. Irádai órák d. e. 9—1 és d. u. 3—6-ig. Telefon: Aut. 182—54

JIM LONDOS BIRKOZÓ-VILÁGBAJNOK

Az új birkozó-világbajnok erősen treníroz és készül Garibaldival való találkozására.

Az osztrák—magyar hatos csapat-birkózóversenyt Magyarország 18:6 arányban nyerte

A városi Sportarénát zsúfolásig megtöltötte az a nagyszámú érdeklődő közönség, amely a Munkás Testező Egylet által rendezett magyar—osztrák munkásbirkózó csapatversenyt kíváncsi megtekinteni. A magyar csapat az MTE birkózóiból, az osztrák csapat a háromszoros osztrák bajnokcsapat Gröfl tagjaiból állott.

A hatos csapatverseny Magyarország 18:6 arányú győzelmével végződött.

A versenyt két fordulóban bonyolították le és az ellenfelek kétszer találkoztak egymással 10–10 perces küzdelemben.

Első fordulóban légsúlyban Arányi tussal győzött az 5-ik percben Kraul ellen, a nehézsúlyban Skerlec (magyar) és Pelikán (osztrák) döntetlen küzdelme következett. Könnyű súlyban Schwaller (magyar) és Schlerf (osztrák) küzdelme döntetlen. Kisközépsúlyban Rétváry szaltóval győzött Schicker (osztrák) ellen. Nagyközépsúlyban a magyar Obláth és az osztrák Feldstein küzdelme döntetlen volt. Szalay (magyar) a 3-ik percben dobta Fonnleitner osztrákot.

A második fordulóban az eredmény nem változott. Arányi tussal győzött Kraul ellen. Skerlec—Pelikán és a Schlöf—Schwaller döntetlen. Rétváry szaltóval győzött Schicker ellen, a Feldstein—Obláth-mérkőzés döntetlen, míg a magyar Szalay a 6-ik percben dobta az osztrák Fonnleitnert.

A MOVE 160 lövészének versenye

A MOVE Mátyás Király Lövészegylet Horthy Miklós Lövészcsapata vasárnap délelőtti és délutáni tartotta bajnoki lövészversenyt 160 résztvevővel a MOVE székházában lévő házi lövöldében. A verseny eredménye:

1930. évi bajnok miniatűr fegyverrel: Rácz Ede Sándor 367 körrel (maximum 400 kör). 2. Ifj. Wehrmann Béla 364 kör. 3. Förster István 363 kör. 4. Rácz Endre 360 kör. 5. Landherr Jenő 359 kör. 6. Mihalek Károly 350 kör. 7. Jakab Lajos 348 kör. 8. Rácz Jenő 347 kör. 9. Kohotek István 329 kör.

Vendégversenyben első: Ifj. Holl János 176 körrel (maximum 200 kör). 2. Esterle Antal 169 kör. 3. Hufnagel József 163 kör.

Az ünnepélyes díjkiosztó vacsorán Répold Károly egyesületi főlovászmester mondott buzdító beszédet. A MOVE országos elnöksége részéről Ratkóczy Bódog és Komáromy Lajos elnökségi tagok voltak jelen.

Külföldi eredmények

Róma: Nápoly—Brescia 3:1, Triest—Juventus Turin 0:0, Milano—Legnano 2:2, Bologna—Modena 2:0, Genua 93—Turin 2:0, Roma—Pro Verelli 3:0, Casale—Pro Patria 4:0, Lazio Roma—Alessandria 3:1, Ambrosiana Milano—Livorno 2:0.

Páris: Olimpieque Marseille—Young Boys Bern 2:0. A bécsi Vienna szombatán 5:2 arányban győzött a CA Paris ellen, vasárnap pedig 8:1 arányban verte a Racing Clubot.

Brüsszel: Standard Liege—RC Montegnée 4:2, Liège SK—Berchem Sport 3:1, Daring Brüssel—FC Antwerpen 1:0, Tubatia—SC Anderlecht 2:1, Beerschot AC—FC Brugge 2:0, FC Brugge—Racing Malines 4:0, FC Malines—Union St. Gilloise 4:0.

Családi ház telekkel

közművekkel
dunaparti kertvárosunkban. Ideális, egészséges fekvés!
2 szobás, fürdőszobával 2000 P lefizetése után első öt évben 1200 P, további 15 évben 600 P törlesztéssel.
3 szobás, fürdőszobával 3000 P lefizetése után első öt évben 1600 P, további 15 évben 800 P törlesztéssel.

Szent István-telepen (Pálffy-térről induló HÉV áll.)
lévő kertvárosunkban még kedvezőbb feltételekkel.

Telkek

külön is kaphatók már 36 havi 27 P-s részlettel. Foglaltó
nincs! Bővebbet: Építő-és Parcellázó Rt., Újpest,
Benczky u. 3. Tel. 949-54. Városi iroda V Szabadság-ter 7.
Telefontel. 40. Telefon: 438-16. — Kérjen prospektust!

Ilyen jól még nem ment az ujlakiaknak

III. ker. FC-Budai „11” 1:0 (1:0) Góllövő: Drössler

Hogy az I. osztályban a nagy csapatok formahanyatlásával milyen kiegyensúlyozottak az erőviszonyok, arra élénk fényt vet az ujlakiak szereplése. A III. ker. FC szerepelt már jobban és gyengébben, de ilyen jól, mint ebben a szezonban, még sohasem. Az eddigi ligamérkőzésekben kerek 14 pontot szereztek és ezzel Újpestet megelőzve, jelenleg a bajnokság második helyén állnak. Erre alig-alig van példa az ujlakiak futballtörténetében. Nekik most még két mérkőzésük van hátra, közülük a Ferencváros elleni, amelyet vasárnap bonyolítanak le az üllői pályán, a Hungária és a Vasas egymás elleni mérkőzésével kapcsolatosan. És ha ezen a két mérkőzésen az ujlakiak ugyanolyan arányban gyűjtik a pontokat, mint eddig, akkor véglegesen megmaradhatnak a második helyen, sőt ha a Hungária rosszul végez a Vasasokkal, akár az első helyre is kerülhetnek. Ez volna azután az őszi futbalszezon nagy meglepetése!

A Budai „11” elleni mérkőzés inkább közepes szinten mozgott. Mindkét félidőben az ujlakiak mutattak többet és végül megérdemelten szereztek meg a drága pontokat. A közvetlen védelemben Fehér, Király, Biró és Lutz II. mutatnak jó formát, a csatársorban azonban már kevesebb lendületet láthatunk. A budaiakról Löwy volt a legjobb ember, a fedezetor csak a védekezésben mutatott elfogadhatót. A csatársorban sok volt a rossz passz. Egyedül Steiner játéka tetszett.

Az első félidőben a III. ker. FC uralta a teret és a 10-ik percben el is dönt a mérkőzés sorsa.

Ekkor Drössler lefutott, labdáját Györyhez került és ennek beadását Drössler belőtte.

Kevesen hitték, hogy ez a gól dönti el a mérkőzés sorsát, de amikor a mindkét oldali támadások rendre eredménytelenül végződtek, mindjebb kitűnt, hogy a publikumnak sok gólban nem lesz része. A III. ker. FC lendülete a második félidőben sem tört meg. Lyka a 16-os vonalon belőtt, már a 6-ik percben hendzset vétett, de ezt Drössler a változatosság kedvéért a kapu mellé helyezte. Az ujlakiak ezután nagy fölénybe kerültek és sok gólhelyzetük támadt, de újabb gólt nem lőhettek. Drössler egyetlen gólya mindamellett elegendő volt arra, hogy a bajnokság második helyére kerüljenek, ami nagy szó ebben a profiszezonban. Az ujlakiak negyed annyi rezsivel dolgoznak, mint a három nagy csapat és most mégis ilyen előkelő helyre kerültek. Néha az olecsó husnak is jó a leve.

A csapatok a következő összeállításban szerepelnek:

Budai „11”: Fábrián—Weber, Ligeti—Czumpf, Kárpáti I., Kovács — Stancsik, Lyka, Sáros, Kárpáti II., Schuster.

III. ker. FC: Fehér — Király, Biró — Steiner, Lutz II., Magyar — Dömötör, Zilahy, Kormos, Lengyel, Györy II. Biró: Kann Ferenc.

KÉPEK AZ ÚJPESTI NAGY MECCSRÓL.

Ezzel szerezte meg Újpest a vezetést

Újpesti támadás Újvári kapuja előtt

Az ökölvívó bajnokság első eredményei

Budapest ökölvívóbajnokságainak küzdelmeit ma este kezdték meg a MOVE Podmanický-utcai helyiségében. Az eredmények a következők:

Légsúly: Benácsy BTK győzött Gera B. Vasutas ellen. Csáky BTK győzött Vértés BSE ellen, Kalikin MÁV győzött Bihari HAC ellen, Mészáros BTK győzött Herzog MTK ellen.

Bantamsúly: Eröss B. Vasutas győzött Hollós Török ellen, Lovas BTK győzött Máté NSC ellen, Balázs BTC győzött Császár FTC ellen, Papp BTK győzött Fenyes BSE ellen, Kovács II. BTK

győzött Sárváry Drasche SC ellen, Tarbay NSC győzött Kocsis FTC ellen kiúttással, Szakál FTC győzött Hun BIK ellen.

Pehelysúly: Márton FTC győzött Németh BSE ellen, Rózsa NSC kiúttással győzött Barcs BSE ellen, Szabó BTK győzött Tóth BTC ellen, Szabados BTK győzött Kövály I. BTC ellen, Berkessy FTC győzött Janossa B. Vasutas ellen, Szenes FTC győzött Csizmadia B. Vasutas ellen, Nádas MÁV győzött Berkes B. Vasutas ellen.

Hétfőn este nyolc órakor a weltersúly és a könnyűsúly küzdelmeit folytatják.

A bécsi uszóverseny részletei

— A Reggeli Újság tudósítójától —

Bécs, november 30.

Újpest—Hakoah vízipólómeccet 10:2 (5:1) arányban az újpestiek nyerték meg. Németh 6, Halassy 2, Bozsi 1, László 1 gólt dobott. A vízipólómeccet gyorsiramu volt és a bíró a közönség meglehetősen befolyásolta ítélezéseiben.

Az UTE nem fejtette ki teljes tudását.

3x100 m. gyorsúszó stafétát az UTE csapata nyerte. Az FTC hölgycsapata győzött a 3x100 méteres gyorsúszásban a Danubia és a VAC előtt,

azonkívül az FTC hölgyúszói meggyerték a 3x100 méteres vegyes stafétát.

4 p. 32 mp. alatt. A 100 m-es hátúszásban Kollár győzött 1 p. 14 mp. alatt. Nagy Károly (UTE) előtt 1 p. 14.2 mp.

A 400 m. II. oszt. gyorsúszást Székely (FTC) nyerte 5 p. 46 mp. alatt.

A 100 m. hölgygyorsúszást Löwy 1 p. 17.8 mp. alatt nyerte Sipos Manci FTC előtt 1 p. 20.2 mp.

Bécs: A WSC—Brigittenauer AC 2:2 arányban döntetlenül végződött

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai: 296—99 és 125—10

Végre egy ember, aki kint van a vízből

A magyar sportvilág hatalmas ünnepi eseményének, a Nemzeti Uszocsarnok pénteki avató-ünnepélyének lebonyolítására a versengrendezőség még az újdonsült férjet és főtájkart is munkába fogta.

Munkatársunknak sikerült megörökíteni, amint Homonnay Márton — aki most már valóban «kint van a vízből» — nemcsak jó vízipóló-játékos, de kiváló és szorgalmas adminisztrátor is. Még a víz hátáról is küldi a meghívókat, a Reggeli Újság olvasóit pedig külön szeretettel is üdvözlöje.

Gerhárd felv.

Három új uszóstafétarekord Lipcsében

Lipce, november 30.

A Karola-fürdő medencéjében a lipcei Poseidon és a Neptun uszógyegetek klubközi uszóversenyt rendeztek. Ez alkalommal három új stafétarekord született.

A hölgy vegyes stafétában (100 m. hát-, 200 méteres mell- és 200 méteres gyorsúszóstaféta) a Neptun hölgyei megdöntötték a I. Magdeburger DSC hölgystaféta által két héttel ezelőtt felállított 6:23.5 mp-es rekordot és 6:21.2 mp. idővel ugyancsak új rekordot teremtett. (Régi rekord: 5:12.0 mp.)

A férfi vegyes stafétában a lipcei Poseidon (Schumann, Koppen és Heinrich) 5:10.0 mp. idővel ugyancsak új rekordot teremtett. (Régi rekord 5:12.0 mp.)

A 20x50 m. hölgy gyorsúszóstafétában a lipcei Neptun első hat hölgyúszója 3:46.4 mp.-cel 6x50 méteres hölgy gyorsúszóstafétarekordot állított fel. (Régi rekord: I. Magdeburg DSC 3:50.0 másodperc.)

Berlinből jelentik: A charlottenburgi Nixe hölgyúszóklub a Berliner Stadtbad uszodájában a I. Magdeburger DSC hölgyeivel mérkőzött. A versenyt a Nixe nyerte 3:1 arányban. Figyelemre méltó eredményt volt a Nixe 6x50 méteres hölgyúszóstafétájának 3:32.4 mp.-es kitűnő ideje, amelyek a normális uszodai arányok mellett rekordként hitelesíthetők volna, mert 14 másodperccel jobb az éppen ma felállított 6x50 méteres hölgystafétarekordnál.

Középiskolások uszóversenye

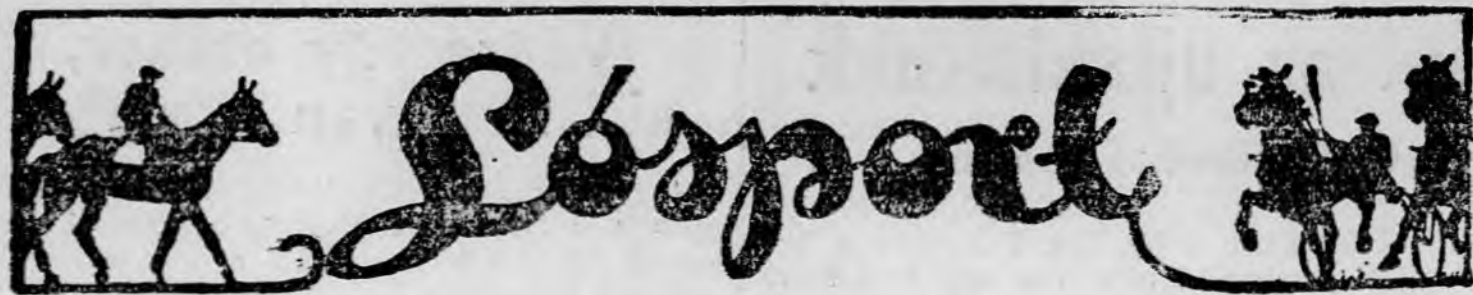
Vasárnap délután a Rudasfürdő fedett uszodájában a KISOK kerületi uszóversenyt rendeztek. A versenyen az Árpád reál gimnázium és az Eötvös reáliskola növendékei vettek el a pálmát. Nagy küzdelem volt a staféta számokban. Az először kiírt Kéler Tibor vándordíjat az Árpád rg. vegyes stafétája nyerte meg. A jól sikerült versenynek részletes eredménye a következő:

3x200 m. gyorsúszóstaféta: 1. Árpád rg. Gruber, Kánási, Mészöly, 7 p. 43.6 mp., 2. Eötvös reál 7 p. 44.7 mp. — 3x200 m. mellúszóstaféta: 1. Eötvös reál (Rajki II., Sebestyén, Pázmán), 9 p. 24.8 mp., 2. Kossuth fk. 9 p. 57 mp., 3. Szent István reál 10 p. 27.6 mp. — 5x60 m. gyorsúszóstaféta V—VI. osztályúak részére: 1. Árpád rg. (Gruber, Krajnák, Tolnai, Dienes, Kánási), 3 p. 22.6 mp., 2. Eötvös reál 3 p. 28 mp. — 5x60 m. mellúszóstaféta V—VI. osztályúak részére: 1. Széchenyi fk. (Ruzicska II., Farkas, Fekete, Ruzicska I., Schwartz) 4 p. 34 mp., 2. Szent István, — 3x40 m. vegyesstaféta dr. Kéler Tibor vándordíjért: 1. Árpád rg. (Schulzer, Katapos, Kukorelly), 1 p. 32.8 mp., 2. Toldy reál 1 p. 37.4 mp., 3. Szent István reál. — 100 m. hátúszás VII—VIII. osztályúak részére: 1. Kovács György, Kereskedelmi Akadémia 1 p. 20.8 mp., 2. Barabás István, Mátyás rg. 1 p. 23.7 mp. — 60 m. hátúszás V—VI. osztályúak részére: 1. Nagyviványi ág. ev. gimn. 50 mp. — 40 m. hátúszás I—IV. osztályúak részére: 1. Schulzer, Árpád rg. 30.2 mp., 2. Stern, Toldy reál.

JELENET AZ ÚJPEST—HUNGÁRIA MÉRKŐZÉSÉRŐL

Spitz nem tud boldogulni a Hungária védelmével szemben

Parázs tüntetés az ügétőn

Vétek nem futott, mert a sulki gumija kipukkadt, mire a közönség visszakövetelte a pénzét

A novemberi miting utolsó napján zsufolóság megtelt a trübnök. A szép időben lefutott versenyek azonban nem mulak el az ügétőversenyen már megszokott izgalom nélkül. Mingyárt az első futam után

parázs tüntetés támadt.

mert a közönség sehogysem nyugodott bele abba, hogy a favorit Vétek-re elhelyezett tétjeit — annak ellenére sem kapta vissza, hogy a ló a starttól egyáltalán el sem indult. A Metropole-istálló lova, amelynek sulkyjában a tulajdonos Hoffmann Géza ült, ugyanis azért nem vett részt a versenyben, mert

kocsijának gumija éppen az érvényes indítás előtt kipukkadt.

A balesetet Hoffmann bejelentette, de már késő volt és a verseny a favorit nélkül indult el. Az igazgatóság nem méltányolta a közönség indokolt kifakadásait és a Vétek-re elhelyezett tétjeit nem adta vissza, ellenben Hoffmann Gézát a starttól való önkényes eltávolítása miatt szigorúan megintette és figyelmeztette, hogy ismétlés esetén megvonja hajtási engedélyét. Az Eladóversenyben a favorit Rabonbán több hibát esnált és helyre sem érkezett be. A verseny győztese Bien aine lett, amely erős küzdelem után az utolsó métereken verte meg a már nyerőnek látszó Cheribumot. A győztesre az árverésen nem érkezett ajánlat. A nap főszámában, a Communedíjban a másodosorban fogadott Sámson győzött. A részletes eredmény a következő:

I. Handicap. (2200 m.) 1. Alexander istálló: Othello (Zwillinger, 2), 2. Mephisto (Benkő, 4),

3. Diana (Maszár F., 1½). F. m.: Cigány Panna, Vétek. Tot.: 10:35, 21, 46. Olasz: 46.

II. Elly-díj. (2600 m.) 1. Báder Á.: Fregoli (Dózs, 1¼), 2. Rámás (Feiser, 1 és negyed), 3. Kedves (Wiesner, 4). F. m.: Dárda, Avanti D., Lady of Pamuk. Tot.: 10:22, 14, 14. Olasz: 35.

III. Eladóverseny. (2200 m.) 1. Tiszaluci ménes: Bien aine (Marek, 2), 2. Cheribum (Wiesner, 5), 3. Ernani (Zwillinger, 10). F. m.: Juhar, Krampusz, Dombóvár, Rabonbán, Orgovány, Mimosa, Vanda II, Coco és Cigánybáró (harmadik, tisztán ügétés miatt diszkvalifikálva). Tot.: 10:44, 23, 45, 92. Olasz: 144.

A IV. futamot, a Rákoshegy-díjat (2200 m.) két részletben futották:

IV/I. futam: 1. Galgagyörki ménes: Tamerlan (Maszár I., 2), 2. Kitty (Fityó, 25), 3. Úrgevár (Fiszler, 6). F. m.: Lagzi, Double Peter, Kadencia, Kobald, Pizzicato és Poganc (második, galoppozás miatt diszkvalifikálva). Tot.: 10:37, 16, 27, 19. Olasz: 167.

IV/II. futam: 1. Solymossy I. báró: Nótós (Marschall, 1½ reá), 2. Bufolejtő (Haas, 10), 3. Rita (Marton, 4). F. m.: Ipse, Pengő, Fényes, Zorica, Ibrány, Bubikopf és Colgate (harmadik, tisztán ügétés miatt diszkvalifikálva). Tot.: 10:21, 12, 26, 16. Olasz: 161.

V. Commune-díj (2200 m.) 1. Broadway-istálló: Sámson (Marschall, 1½), 2. Ravasz (Maszár I., 5), 3. Erika (Maszár F., pari). F. m.: Conrad, Pogány, Dobos, Clayton, Achmed, Heller. Tot.: 10:42, 14, 22, 13. Olasz: 79.

Berlinben a napokban zajlott le a berlini és bukaresi rugbi csapatok mérkőzése, amelyet végül is 3:0-ra a berliniek nyertek meg.

Admira—Rapid 3:2 (1:1)

Bécs, november 30.

Az osztrák I. osztályú ligabajnokság őszi szezonjának döntő mérkőzése ma több mint 20.000 nézőt vonzott a hütteldorfi pályára. Az Admira 3:2 (1:1) arányban győzött a Rapid ellen és ezzel 16 ponttal vezet a tabella élén. Második a Rapid 14 ponttal.

Cseh labdarúgóeredmények: I. liga: Sparta—Kladno 4:1 (1:0), Slavia—Meteor VIII. 5:0 (2:0), Bohemias—Viktoria Ziskov 3:0 (0:0), Nachod—Teplitz 2:1 (0:1).

Cambridge győzelme Oxford felett

London, november 30.

A Cambridge—Oxford-egyetemek közötti staféta verseny szombatán a szokott ünnepélyes keretek között tizenegyszer került lebonyolításra. Cambridge 5, Oxford 7 győzelmet aratott, végül Cambridge győzött a verseny a Cambridge-egyetem atlétáinak győzelmével végződött.

FŐSZERKESZTŐ: BÉKESSY IMRE.

Kiadótulajdonos a Reggeli Ujság Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság

Feladós szerkesztő és kiadó: KADAR LEHEL

Pilavin-fürdőtől vidám

és friss lesz, azért PILAVIN-tablettát tegyen fürdőjébe. Kapható minden szaküzletben

A kölni hatnapos kerékpárosverseny állása

Köln, nov. 30.

Vasárnap délután mintegy 8000 főnyi nézőközönség jelent meg, hogy tanuja legyen a kölni hat napos kerékpáros versenyeknek. Az élen lévő párok 43 óra leforgása után 982.830 kilométert tettek meg. Ekkor a verseny állása a következő volt: Rieger—Groschl-pár 34 ponttal, 2. Damm—Schorn-pár 33 ponttal vezetnek.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai: 296—99 és 125—10

Tulhalmozott raktárról

IRÓGÉPEK eladás csere kölcsönzés

POLYGON rendkívül kedvező áron

V. Alkotmány-utca 16. sz.

Automata 173—75

Cimre — névre egyéni szíveskedjék

Butor

PARTOS, VI. Andrásy-út 52 (Bejártó Sétány sark)

EGY SZOBA TAPÉTAZÁSA 60 P

FESTETT MENNYEZETTEL

SINKÓ

tapetázó, festő és mázolómeister VI. Andrásy-út 66. Vörösmarty-utca oldalán. — TELEFON: 177—23

TÖRJE A FEJÉT! ÉRDEMES!

Megfejtések postára adandók legkésőbbben esztendő első felében. Cím: Reggeli Ujság szerkesztőség, V. Lípótkörút 5. A levél vagy levelezőlap címe: Törje a fejét! és mellékelendő a Törje a fejét! leírás. A helyes megfejtések között a következő 25 jutalmat osztjuk ki: 1. díj: 20 pengő, 2. díj: 10 pengő, 3. díj: 5 pengő, 4. díj: egy nagy fénykép Foto Klára műterméből, 5–6. díj: egy-egy üveg Morisson-féle kölnivíz, 7–8. díj: egy-egy doboz egyenlőre k. Dreher-Maul csokoládé, 9. díj: két darab finom arcpólo szappan, 10–11. díj: egy-egy darab Morisson borotvakrém, 12–13. díj: egy-egy csomag Pilavin fenyőfűrtabletta, 14–25. díj: egy-egy értékes könyv. A jutalmakra már egy helyes megfejtéssel is lehet pályázni.

VIZSZINTES:

- 1898 óta az USA-hoz tartozó Ázsiát sziget-csoport, 300.000 km² területtel.
- A Genfi-tavon folyik keresztül.
- Kedves.
- Gyönyörű allegóriák költőinek (1817–1868) monogramja.
- Te — latinul és francián.
- Pusztulás kezdete.
- Angolna — németül.
- Olykor-olykor.
- Verseny kitűzött díjért a régi görögöknek.
- Volt magyar bélyegek jelzője.
- Arab férfinév (= Ábrahám).
- Két híres holland festő (apa és fia) közös monogramja.
- Azonos betűk.
- Aladin magánhangzó.
- Rosszkivonat.
- Erezy — Kazinczy és Kőlcsey nyelvén.
- Madárlán.
- Ilyen szerv a fog.
- Vissza: alatt — németül.
- Igeköltő.
- A német nézőpar híres vezére (1870–1924).
- Előlény.
- Kacsa — németül.
- A keserűség példája.
- Eszköz, víztömeg, becsérték.
- A tyúk, ha megtöfta tojását.
- Itt legény, aki legény.
- Kotzebue megölőjének monogramja.
- Hatvan másodperc.

FÜGGŐLEGES:

- 40 millió lakosú európai állam.
- Vissza: ragaszkodó.
- 855-ben alakított állam, ma francia tartomány, mely Európa vasérclevegőinek ¾-ét foglalta magában.
- Nem más.
- Eszak — kinutud (—king).
- Faluhelyt hátfelő-nyug.
- Jam.
- Perzsiál és hátsóindiai macskalé.
- Ó — németül.
- Keleti eredetű ital.
- Lánynev.
- Kiváló költő, szónok és gondolkodó (1790–1838).
- A premonstrelek, valamint a Jezsuiták is.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13					14						
		15			16		17		18		
19				20		21		22			
						23		24			25
26	27					28		29			30
31				32			33		34	35	
36			37					38			
39						40					41
42				43				44		45	
					46			47		48	
49	50			51						52	
53							54			55	

Megfejtésül elegendő beküldeni a vízszintes 1, 19, 36 és a függőleges 1, 3, 12 szavakat.

Betűrejtvény

1.

IRD &

2.

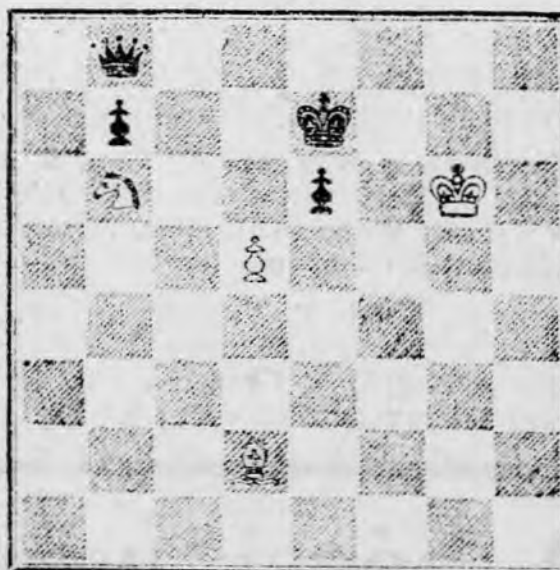
M D I I
i e

Változások

ZSIGA.
LINA.
OLOM.
SAVAS.
ANKA.
INNI.
RÉGEN.
TARA.

Minden egyes szó betűiből egy-egy másik szót kell alkotni és az új szavak kezdőbetűi a fenti sorrendben egy ifjú királyné nevé adják.

Sakk

Világos indul és döntetlent ér el.

Két szám

Adva van két szám, melyeknek összege két-szerannyi, mint különbségük.

A szorzatuk háromszor akkora, mint összegük.

Melyik ez a két szám?

REGGELI UJSÁG
december 1. Törje a fejét! szelvénye

Szótag = rekesz

A + B = Ló lábát vedi.
B + C = Perben fontos szerepe van.
C + D = Róma híres királya.
C + E = Ókori király.
D + B = Kivégzett tuncosnő egyik neve.
D + E = Szülő.
D + F = Némely vegyület.
E + B = ... Hari.
E + D = A papa felesége.
E + F = A sav ilyen hatása.
F + D = Örök város.
F + E = Egykor hatalmas birodalom.

Megfejtések

az 1930 november 24-iki számból:

Keresztrejtvény:

Vízszintes: 1. Mahatma Gandhi, 13. Amati, 14. Florán, 15. Seth, 16. Dry, 17. Osz, 18. Sra, 19. Gü, 21. Zae, 22. Ai, 23. Gyakor, 26. Sr, 27. Cke, 29. Odalisk, 31. Halina, 33. Aktive, 35. Natlujá, 37. Ser, 38. Si, 40. Matrona, 41. Le, 42. Ede, 44. Izv, 45. Ben, 46. Tact, 48. Adó, 49. Kone, 50. Thracia, 52. Marci, 53. Southend on sea, Függőleges: 1. Massachusetts, 6. Afrika, 12. Interferencia.

Betűrejtvények: 1. Front, 2. Legálé.

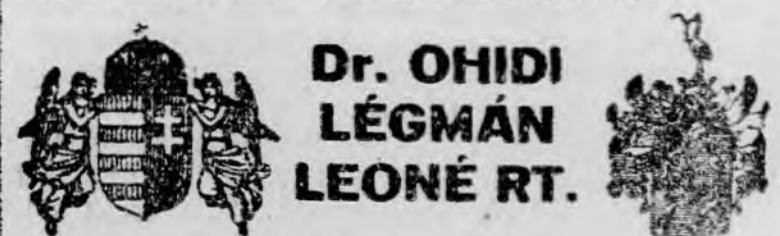
Rosta:

HATALOM
ERÉDETI
BARATON
ELVESZT
GURULOK
MALABAR
SZIGETI

Bujóska: Meghalt a császár és éjlen a király. Összeírás: Sarok, Karima, Révész, Marokni, Kimon, Kupac, Boroz, Pehely = Kazinczy. Pótlórejtvény: Március.

JUTALMAK:

1. díjat, 20 pengőt nyerte: Nagy Zsuzsa, Kaposvár.
2. díjat, 10 pengőt nyerte: Goldner Péter, Budapest.
3. díjat, 5 pengőt nyerte: Gál Ferenc, Rákospalota.
4–5. díjat, egy-egy darab egyenlőre sorsjegyet: Petróvics Ferenc, Nagyecsk, Szmracsányi György, Budapest.

m. kv. osztálysorsjegyelárusító és sokszorosító (irodák) (Budapest I, Horthy Miklós-út 15)

Foto Klára

műterméből nyerte: Berger Mária, Veres Pál, 11. M. 7–8. díjat, egy-egy üveg egyenlőre kölnivíz, Littner Ferenc, Budapest, Grünberger Huska, Budapest, 9–10. díjat, egy-egy doboz

Dreher-Maul

csokoládé: Paskovics József, Pusztapó, Eördög Stélna, Szekesfehérvár.
11–12. díjat, egy-egy darab Morisson borotvakrémét: Herr Ádám, Budapest, Winkler Ferenc, Győr.
13–11. díjat, egy-egy csomag Pilavin fenyőfűrtablettát: Jámor Emil, Budapest, Kraker Baba, Vác.
15–25. díjat, egy-egy értékes könyvet: Szónyi János, Budapest, Pásztor Sándor, Satoraljaújhely, Vinyóvári Ferenc, Budapest, Új Szent János-kórház, Masznauer Jenő, okl. mérnök, Gödöllő, Erhardt József, Budapest, Walter Jenő, Mezőberény, Simon Miklós, Budapest, Vácz Gábor, Újpest, Kubeza Emmy, Budapest, Réti László, Pécs, Weisz Béla, Budapest.